

NOVA DOBA

1/2 KG ZLATA ZA NAROČNIKE

Mesečna naročnina 320 SLT, trimesečna naročnina 960 SLT. Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1200 LIT

Izhaja ob sredah. Glavni in odgovorni urednik **Janez Sever**. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SLT

SLOVENIJA, SREDA, 10. JUNIJ 1992

ŠT. 23, LETO XXVI

**IVEK JE UMRL
Z LJUDSTVOM**

**dr. TOPLAK PROTI
CESTARJEM**

**CELJE: VROČI
ŠVICARSKI FRANKI**

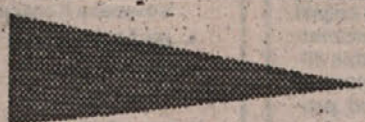
**JLA PROTI NATU
PAKTU**

**PRILOGA ZA
BEGUNCE**

foto: LucaS

**30 LET
IZKUŠENJ**

Moda
TRGOVSKO PODJETJE P.O. CELJE

**PRVA NAGRADA: V
ČRNEM ČASOPISU
ČISTO ZLATO str. 27**

JE REPUBLIKA SLOVENIJA POZABILA NA MLADE? OGOLJUFANA GENERACIJA

Za mnogimi četrtošolci slovenskih šol so se v teh dneh za zmeraj zaprla šolska vrata. Medtem ko na obrazih razposajenih maturantov kraljuje nasmeh, se v njihovih srcih nasejuje tesnoba. Zakaj?

Mlade, ki so pravkar opravili zrelostni izpit, ne čaka prav nič lepa bodočnost. Seveda to ne velja za vse enako. Nekateri bodo nadaljevali šolanje na fakultetah in ob bornih štipendijah pridobivali nova znanja v nadi, da bodo ob njihovi diplomi »Kranjcem vremena se zjasnila« in bodo dobili ustrezno zaposlitev. Drugi bodo začeli s polletnim pripravništvom, le redki izmed njih pa bodo dobili zaposlitev na nedoločen čas.

Mnogo mladih s srednješolsko izobrazbo pa bo dobilo svoj kartonček na »Sončni upravi«, kjer jim bodo vztrajno lagali, da se bo za njih našla ustrezna zaposlitev. Po parih mesecih bo brezposelnim obljub dovolj. Spoznali bodo, da so prevarani, da so »brez veze« hodili v šolo, se učili, verjeli v slovensko državo, skratka razočarani bodo nad življenjem. Za mlade je okus razočaranja strašen, sprati se ga dá samo s »cenenim« alkoholom in popraviti s »travo«.

Nič kaj lepše bodočnosti nimajo niti letošnji osmošolci niti diplomanti visokih šol. Enostavno rečeno: za večino absolventov raznovrstnih šol ni prostora v slovenski družbi. Zakaj?

Ob velikih spremembah v naši državi se je na učečo se generacijo več ali manj pozabilo. V Republiki Sloveniji enostavno ne obstaja kvalitetna šolska in zaposlitvena strategija, ki bi mladim določala njihova mesta v slovenski družbi. Država, ki ne gradi na mladih, je obsojena na propad.

Republika Slovenija daje odločno premalo za mlado generacijo svojih državljanov, ki ni deležna niti pozornosti v skupščinskih razpravah, kaj šele, da bi imela tudi kakšno »materialno korist«. Neutrudna blebetanja okrog zakonov, amandmajev, zaupnic ipd. v skupščinskih klopih so neustavljiva. Prekletega je, da bo imel slovenski grb zvezdice, če se bo ta ali ona ulica imenovala tako ali drugače, in navsezadnje tudi, če bo mandatar Peterle ali Drnovšek, če tisoči mladih, ki vstopajo v življenje, niso vredni besede v skupščini, ki bi pripomogla k čimprejšnjemu zakonskemu saniranju trenutnega brezupnega položaja.

Republika Slovenija je po čiščenju za kakovostnim pridevnikom »socialistična«, skupaj z umazano vodo iz umivalnika izlila tudi otroka. Tokrat dobesedno.

Generaciji mladih zapira vstop v smiselno življenje ravno generacija, ki si je, na zanjo zelo ugodnem zelniku razvoja mladine v »smrdljivem socializmu«, nabrala znanje, formalno izobrazbo, titule in položaje. Dobrota se je na žalost ni oprjela.

Franc Furland

DRAGI PODPREDSEDNIK!

Če sem prav obveščen, je dr. Jože Pučnik, ki je bil donedavna po mojem razmišljanju nekakšen slovenski Mesic, kar pomeni, da je bil pomemben politik, ki ni imel primerne funkcije, zdaj, ko je podpredsednik slovenske vlade, zadolžen tudi za sistemska vprašanja.

Rad bi te opozoril na dve zadevi. Prva se nanaša na monopol organizacij, kot so PTT, Elektro, Komunala. Primer: Če hočeš priti do telefona, moraš še danes podpisati pogodbo, v kateri brezplačno odstopiš tisto, kar kupiš, kot osnovno sredstvo PTT. Pri tem ta skriva svoje stare pravice skozi pogodbo, ki jo podpiše interesent s KS. Se ti ne zdi, da bi zdaj moral dobiti tak plačnik – gre pa za več tisoč DEM – delnice? Pri PTT sicer še zdaj denar od telefonskih naročnikov pridno uporabljajo za kritje izgub pri klasičnih poštah storitvah.

Tudi pri Elektro je tako, priključek je treba plačati in ga podariti monopolistu, pri Komunali to velja na primer za vodovod. Boš kaj ukrenil? Ali pa bomo slišali, da je tako, kot je, vse prav in ustavno?

Drug predlog je še bolj preprost. Glede na to, da sta na primer plin in neosvinčen bencin ekološki prijaznejša, naj bi bila tudi cenovno še bolj privlačna. Pa še zdaleč ni tako. Morda bi, kot praktičen ukrep, predlagal kolegom v vladi, da bi vsaj ob vsaki drugi podražitvi zvišanje cen za oba preprosto izpustili. Saj razumeš, druga goriva bi podražili vsakič, ko je pač to potrebno, neosvinčen bencin in plin pa vsake drugič.

Pričakujem kakšen odgovor, še bolj pa bom vesel, kot vsi drugi, ustreznega ukrepanja.

Tvoj državljan

RAZISKAVA POVOJNIH MNOŽIČNIH POBOJEV KOMISIJA ZBIRA PODATKE

Čeprav ima komisija skupščine Republike Slovenije za raziskavo povojnih množičnih pobojev očitno precej težav s svojo sklepčnostjo, je nekaj korakov naprej le naredila, zbira podatke, ki jih je o svojem delu dolžna predložiti slovenskemu parlamentu.

V prizadevanju, da bi si ustvarili popolnejšo sliko o povojnih spremembah na območju južne Kočevske, nameravajo člani pri Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine naročiti natančno poročilo o razmerah na tem območju pred drugo svetovno vojno.

Med osmimi osebami, ki bi lahko in so večinoma pripravljene osvetliti okoliščine v zvezi z množičnimi poboji

po drugi svetovni vojni v Sloveniji in z varovanima območjema Gotenice in Kočevske Reke, je komisija za začetek izbrala dva človeka, nekdanja funkcionarja Kvoja Bojana Polaska-Stjenka in Franca Tavčarja-Roka, s katerima bi se pogovarjala predvidoma 23. junija. O tem, ali bosta pogovora za javnost odprta ali ne, se bodo člani odločali kasneje.

V komisiji prevladuje stališče, da je njena osnovna dolžnost zbrati čimveč dejstev s pomočjo pričevanj, tudi tistih, ki razkrivajo soodgovornost posameznikov, treba pa je seveda ločiti vlogo komisije, ki naj bi pomagale osvetliti skrite in zabrisane strani takratnih dogajanj, od vloge pravosodja.

DANES SE PRIČENJA V LJUBLJANI KOLOKVIJ O ČLOVEKOVIH PRAVICAH

V organizaciji nevladnega sveta za človekove pravice se pričenja danes v Ljubljani tridnevni kolokvij o človekovih pravicah. Naslov kolokvija, ki se ga udeležuje sedem pomembnih strokovnjakov Sveta Evrope, je »Slovenija in evropska konvencija o človekovih pravicah«, je v pogovoru z novinarji povedal predsednik sveta dr. Ljubo Bavcon.

Slovenija je tačas v postopku za vstop v polnopravno članstvo Srednje Evrope, pomembna stopnja v tem procesu pa je seznanjanje z evropskimi standardi na področju človekovih pravic in njihovo usklajevanje z nacionalno zakonodajo. Po prejemu v članstvo strasbourške ustanove bo Slovenija v sodelovanju z direkcijo SE za človekove pravice določila predvidoma čas dveh let, v katerih bo dokončala usklajevanje z določili SE o človekovih pravicah. Šele nato bo lahko podpisala evropsko konvencijo o človekovih pravicah.

»Posebnih težav z vstopom v Svet Evrope in podpisom konvencije Slovenija ne bo imela,« je povedal dr. Danilo Türk. Država ni obremenjena s hipoteko preteklosti, po mnenju dr. Bavcon pa smo šibki le na področju zakonodaje o tujcih, posebej kar se tiče državljanov nekdanje Jugoslavije.

Najpomembnejša naloga današnjega kolokvija je razprava o konkretnih vprašanjih razvoja slovenskega pravnega sistema. »Ne zanimajo nas splošna vprašanja, temveč podrobnosti in natančno izvajanje mednarodnih določil človekovih pravic,« pravi dr. Türk.

DR. MAKS TAJNIKAR: KOMU DENAR IZ SKLADA

Zadnja seja skupščinskega odbora za podjetništvo in obrt, ki se je je udeležil tudi novi slovenski minister za drobno gospodarstvo Maks Tajnikar, je bila nesklepčna, a zato precej polemična in vroča.

Udeleženci so od vlade zahtevali, naj umakne predlog zakona o gostinski dejavnosti in upošteva številne pripombe izdela nov predlog, ki bo prava osnova za hitrejši gostinski razvoj Republike Slovenije.

Minister dr. Tajnikar je na

seji obljubil, da bo popravil grehe svojega predhodnika, od katerega nikakor ni bilo v javnosti mogoče izvedeti, kateri podjetniki so iz sklada za malo gospodarstvo dobili sredstva in kolikšni zneski so bili mednje razdeljeni. Dr. Tajnikar je dejal, da bo njegovo ministrstvo o letošnjih merilih za delitev sredstev iz sklada za malo gospodarstvo pripravilo obširno sporočilo, o katerem bo odbor razpravljal na eni svojih prihodnjih sej. Morebiti on ne bo tako skrivnosten in bo povdal kakšna imena.

NOVE MESEČNE OBRESTNE MERE

OBRESTNE MERE VELJAJO OD 01.06.1992

VLOGE, NA VPOGLED	
HRANIJNE VLOGE	3,87 %
TEKOČI RAČUNI OBČANOV	3,87 %
ZIRO RAČUNI OBČANOV	3,87 %
VARČEVALNA KNJIŽICA	
	6,51 %
VLOGE, VEZANE NAD 1 MESEČ	
od 2.000 do 10.000	6,83 %
od 10.000 do 50.000	6,91 %
nad 50.000	7,03 %
VLOGE, VEZANE NAD 3 MESEČE	
od 2.000 do 10.000	6,91 %
od 10.000 do 50.000	7,03 %
nad 50.000	7,10 %

DOVOLJENA PREKORAČITEV NA TEKOČEM RAČUNU 8,11 %

ABANKA, BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI

NOVA DOBA

išče AKVIZITERJE

Interesenti naj se oglašijo v uredništvo Nove dobe v Aškerčevi 15 v Celju

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Jana Štrlekar (reportaža), LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vlajič (dopisništvo Koper)
Tajnica redakcije: Suzana Rober
Trženje: Erika Vidali (podružnica Koper)
Prodaja: Renato Vedečnik

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

PRIHRANITE SI ČAS IN DENAR Z BLAGOVNO DENARNO KARTICO MERYX BANKE

— NAKUP BLAGA
— DVIG GOTOVINE
— UGODNE OBRESTI
— KORISČENJE LIMITA

KUPIJETE LAHKO V POSLOVALNICAH PODJETIJ:

- METRO Celje
- LIPA Šentjur
- MODA Celje
- SAVINJA Mozirje
- POTROŠNIK Celje
- SAVINJSKI MAGAZIN Zalec
- TEKO Celje
- TRGOVSKO PODJETJE Radeče
- DRAVINJSKI DOM Slovenske Konjice
- ZILA Slovenj Gradec
- JELŠA Šmarje pri Jelšah
- AVTO CELJE Celje
- IZBIRA Laško
- GALA TRADE Celje

POKLIČITE TELEFON: (063) 21-352

UBOJ IVANA KRAMBERGERJA JE SRAMOTA ZA SLOVENIJO

UMRL JE ČLOVEK

Če si je kateri Slovenec zaslužil oznako »Človek« je bil to Ivan Kramberger. Dobri človek iz Negove, za nekatere genij, za druge bedak, za vse pa nedvomno izjemna osebnost, je umrl na način, na kakršnega umirajo ljudje, ki se gibljejo na meji nemogočega. Umrl je v čevlji, pod strelom, ki je za zmeraj preglasil Ivanove obtožujoče besede, namenjene slovenskim oblastem. Je moral umreti zaradi predolgega jezika?

Ivan Kramberger je bil med drugim tudi močna politična osebnost. Volivski glasovi, ki jih je dobil na zadnjih predsedniških volitvah, niso zanemarljivi. Na letošnjih najverjetnejših volitvah bi bil kot predsedniški kandidat zelo nevaren. V vsakem primeru bi pobral več glasov kot predlani.

Pišemo v trenutku, ko se je v javnosti izvedela približna identiteta Ivanovega morilca. Nekateri hočejo z ihtavo naglico vsiliti slovenski javnosti »resnico«, da ni šlo za politični atentat, da je v ozadju samo antipatija do ubitega. Dvomimo v to, saj smo prepričani, da na politike Ivanovega ranga ne streljajo jezni sosedje ali ljubosumni možje. Brez ozira na rezultate policijske preiskave, gre pri Krambergerjevi smrti za svojevrstni politični atentat. Pri tovrstnih ubojih pa se vedno postavlja vprašanje: Kdo je

uboj naročil, kdo je v ozadju?

Brez špekulacij lahko zaključimo, da so si mnogi želeli Krambergerjeve smrti, tako doma kakor tudi v tujini. Čisto mogoče je bil burkež za nekoga, s svojim dolgim jezikom, zelo nevaren. Zato je moral poseči, po neuspešnem poskusu ustrahovanja, po najstrašnejšem sredstvu. Ko je Ivan govoril, da mu že dalj časa strežejo po življenju, mu niso verjeli. Po inscenirani prometni nesreči, ki naj bi bila njegova smrt, so si mnogi mislili, da gre zgolj za Ivanovo domisljico pridobivanja popularnosti.

Dejstvo je, da Ivana Krambergerja kot pomembne politične osebnosti niso zaščitili tisti, ki so v vsaki pravni državi za to tudi plačani. To bi morali storiti že po tistem, ko je bil fizično napaden v Velenju. Popolnoma nezaščiteni Kramberger je bil na vsakem

koraku idealna tarča, ki bi jo zadel tudi pet let star otrok.

V vsakem primeru ostaja odgovornost za Ivanovo smrt. Ta pa je brez ozira na to, kdo in zakaj je povlekel sprožilec, kolektivna. Med sabo si jo lahko, s težko vestjo, porazdelijo trenutno dežurne slovenske oblasti, ki so, skupaj s Krambergerjem, ubile tudi velik del slovenskega naroda, ki je videl v njem edinega rešitelja. S strelom v Jurovskem Dolu so umrli ostareli z majhnimi pokojninami, slabo plačani delavci, brezposelni, mladi brez perspektive in tisti, ki jih je imel Ivan najrajši – prizadeti otroci.

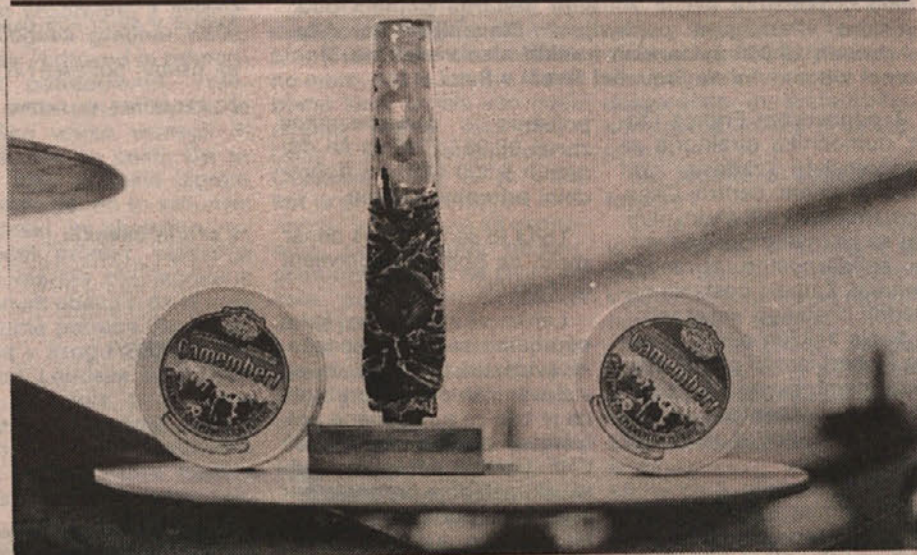
Ivanu Krambergerju se ni uresničila velika želja, da bi postal predsednik. Posrečilo pa se mu je vpisati v zgodovino kot človeku, ki je v slovensko politiko zanesel veter svežine in originalnosti. Z mirno vestjo ga lahko zapišemo tudi kot prvo žrtev politike v Republiki Sloveniji.

Da, tudi na tovrstna politična obračunavanja se bomo ob vstopu v »razviti svet« morali navaditi. Ivan Kramberger je bil prva žrtev. Kdo bo naslednji?

Franc Furland

SEJEM INPAK 92 V GORNJI RADGONI

EMBALAŽA PRIJAZNA NARAVI

Plastična embalaža je lepa.

V mestu, ki leži ob tromeji, sredi polj, vinogradov in gozdov, kjer so doma odlična vina in šampanjec s 140-letno tradicijo ter bogata kulinarika, je bil od 1. do 5. junija osmi Mednarodni sejem embalaže, transporta in tehnike pakiranja. Za razliko od bolj poznanega Kmetijskega sejma v Gornji Radgoni, je le ta pritegnil predvsem strokovnjake s tega področja, manjkalo pa ni niti »navadnih« zija. Sejemska prireditve je potekala v duhu prijaznosti embalaže do narave, kar doslej ni bil slučaj.

Na sejmu je razstavljalo 170 razstavljalcev iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske, Nemčije in Švice, ki so na 7000 kvadratih predstavili razvojne dosežke s področja embalažnih materialov, vseh vrst embalaže, strojev in linij za pakiranje, polnjenje, doziranje in zapiranje embalaže, opreme in transportnih sredstev za nakladanje in razkladanje, ipd.

Prireditve je želela pokazati, kakšna embalaža ni ekološka nadloga. V Sloveniji ne obstaja niti krovna zakonodaja niti zavest pri potrošnikih, ki bi urejali ta odnos med embalažo in okoljem. Trenutno še vedno velja predvsem privlačnost embalaže, njen vpliv na okolje, ko opravi svojo osnovno funkcijo, pa ni pravilno razumljen. Nekatere zahodne države, posebej Nemčija, so daleč pred Slovenijo.

Sejem v Gornji Radgoni je slučajno sovpadel s Konferenco o varstvu okolja v Rio de Janeiru, ki se spoprijema s to problematiko na višji ravni.

F. F.

Foto Severin

Lesena embalaža je tudi naravi prijazna.

SAVNIKOVA POSODA

Gosta zadnje tiskovne konference v holdingu EMO oziroma v podjetju Posoda, katere lonce imajo v vsakem četrtem evropskem gospodinjstvu, sta bila uveljavljeni oblikovalec, arhitekt Davorin Savnik in njegov sin Peter, ki sta se približno pred letom dni lotila oblikovanja posebne kolekcije loncev. Napravljeni prototipi so bili na ogled v Ljubljani za časa ICSID-a.

foto Severin

Ali je mogoče?

BARVNI TV "GORENJE" 561 FINE LINE	47.777,00
SESALEC TS 1100	9.933,25
OPEČNI MODUL 671 KRIŽEVCI	30,90
ELEKTRIČNA KOSILNICA Z NITKO GL 220	6.439,70
ROTACIJSKA KOSILNICA ALKO/SEVER BK 48 AS	29.872,00
DISPERZIJSKA BARVA "DOMAL" -1KG	75,57
pakirano 28 kg	2.116,00
ŽARNICE PHILIPS 60 - 120 W navadne	36,40

GOTOVINSKI POPUSTI
RADIATORJI "AKLIMAT",
MALI GOSPODINJSKI APARATI "GORENJE",
KERAMIČNE PLOŠČICE

15% popust

ZA VSE OSTALO KUPLENO BLAGO
Z GOTOVINO NAD 6.000,00 TOLARJEV 10% POPUST!

VSE BLAGO PA JE SEVEDA MOŽNO KUPITI
TUDI NA POTROŠNIŠKO POSOJILO ALI NA CEKE
POD IZREDNO UGODNIMI POGOJI !!!

Je mogoče!

KOLIKO DENARJA JE BILO ZARES ZBRANEGA IN PODARJENEGA POPLAVLJENI BOLNIŠNICI

NEVIHTA S ŠVICARSKIMI FRANKI

Poslansko vprašanje celjske Socialdemokratske stranke je javno razburilo tako Celjane kot Slovence živeče v Švici, ki so po poplavi celjske bolnišnice leta 1990 organizirali akcijo zbiranja denarne pomoči pod geslom »Pomagam poplavljeni Sloveniji«.

Z odgovorom Franca Ortla, pomočnika direktorja za ekonomske zadeve pri Zdravstvenem centru Celje, poslanci niso bili zadovoljni, saj so poznali drugačne vsote solidarnostno zbranega denarja. Zato so postavili naslednji poslanski vprašanje.

1. Na kakšen način je pater Robert izročil pravni osebi Javnemu zavodu - Zdravstvenemu centru Celje 25.000 SFR, kot je navedeno v poročilu?

2. Če je bila navedena vsota izročena fizični osebi ali je bila izročena v enkratnem znesku ali je bila darovana v dveh delih?

Poslanci ob svojem vprašanju ugotavljajo, da se skupna darovana vsota razlikuje od navedene za približno vrednost osebnega avtomobila srednjega razreda.

Pomagam poplavljeni Sloveniji

Po strašnem neurju, ki je zajelo Slovenijo novembra 1990, so se Slovenci, živeči

položnic posameznikov zbrali 38.937 CHF in še dodatnih 5.500 CHF na dobrodelni prireditvi v Oltnu.

Toda to še ni bil ves denar zbran za pomoč poplavljeni bolnišnici.

Lahko si zamislimo, kako neprijetno so bili presenečeni švicarski Slovenci, ki so v slovenskih občilih prebrali, da je bilo za poplavljeni bolnišnico zbranih le 25.000 CHF. Uradno poročilo v celjski skupščini je pregnalo sume, da je podatek v občilih bil napačen, saj so tudi poslanci slišali le za 25.000 CHF, kot jim je razložilo vodstvo bolnišnice.

Nezaupanje

Še prejšnji teden je dr. Aleš Demšar, direktor Bolnišnice Celje, vedel le za darovanih 25.000 CHF, tako mu je sporočil Franc Ortl, pomočnik direktorja za finančne zadeve. Ker sta se oba strinjala, da je potrebno zadevo temeljiteje preveriti,

NA SEDMIM STRANEH POŠILJAM DOKUMENTACIJO O IZROČENI FINANČNI POMOČI CELJSKI BOLNICI V OKVIRU DOBRODELNE AKCIJE V ŠVICI POD GESLOM "POMAGAM POPLAVLJENI SLOVENIJI".

NA OSNOVI DOKUMENTACIJE JE RAZVIDNO, DA JE V TA NAMEN ZC CELJE PREJEL SKUPNI ZNESEK V VIŠINI

58'130.00 CHF

V ŠTIRIH ONROKIH.

LEP POZDRAVI

p. Robert PODGORŠEK

slovenski izseljenški duhovnik Voditelj Slovenske misije v Švici

- 10'000.00 CHF izročil osebno prim.dr.Arzenšku ambulantl, datuma se ne spominjam
15'000.00 je razvidno iz dopisa
25.000.00 je izročila g.Jerica HRIBERŠEK, zaposlena v bolnici kot frizerka
5'000.00 sem izročil osebno Društvu dializnih in ledvičnih bolnikov (gospa Jožica Farčnik) 18.07.1991
3'130.00 sta osebna izročila 24.12.1990 gg.Bruno FILDER in Stane PLANKO gl.Potrdilo

Poročilo patra Roberta Podgorška je bilo poslano v uredništvo, ko iz delne dokumentacije ni bila razvidna celota. 5000 CHF, ki je bilo poslano Društvu dializnih in ledvičnih bolnikov se ni zbralo na bolnišničnem žiro računu ampak na društvenem.

Ena plus ena je dve

Devizni prilivi za poplavo od 23. novembra 1990 do 31. maja 1991 v švicarskih frankih znašajo 53.130 CHF. Od tega jih je Društvo Triglav poslalo 15.000 CHF, (tudi to je sodelovalo v tej skupni akciji), »naši državljani v Švici« 10.000 CHF in še enkrat 3.130 CHF, medtem ko je pod šifro »pater Robert in razni darovalci« navedeno 25.000 CHF.

Iz dokumentacije patra Roberta je razvidno, da so 5.000 CHF Društvu dializnih bolnikov in ledvičnih bolnikov v Celju poslali, ki pa ima svoj žiro račun in zato ne spada

pod okrilje Bolnišnice Celje in njihova vsota ni zajeta v poročilu.

Čeprav je Franc Ortl v soboto sporočil, da so ugotovili novo vsoto zbranih sredstev darovalcev iz Švice v vrednosti približno 38.000 CHF, je bilo na sestanku v ponedeljek iz pokazane dokumentacije ugotovljeno, da je prava vsota 53.130 CHF.

Neusklajenost informacij

Koliko natolcevanj, hude krvi in, kar je najhujše omajnega zaupanja v takšne akcije je bilo izrečenega le zgolj zaradi nepopolne informiranosti. Čigave?

Table with columns: Zp. št., DAROVALEC, Nakazana sredstva. Lists donors like SPD Triglav, Ljudmila Vrtnec, Graški Eupan, etc.

PREGLED DEVIZNIH SREDSTEV ZA POPLAVO per 31/5-1991 po sklepu komisije z dne 23/11-1990 po OE

Table with columns: OE, \$, SFR, IFL, ATS, DEM, Sv. K. Shows totals for Bolnišnica, ZD Celje, Z.S.M.H., B.S.S.S., and a grand total of 53.130.

Razpredelnici prikazujeta razdelitev dinarskih in deviznih sredstev na OE po strukturi sprejeti na sestanku komisije 23/11-1990. Iz razpoložljivih deviznih sredstev je že za potrebe Bolnišnice angažirano 2.833.000 ATS za nabavo ultrazvokov po pogodbi z dne 17/5-1991 a firmo Medias Ljubljana, kar predstavlja dinarsko protivrednost po tečaju na dan 31/5-1991 5.215.394,00 din (2.833.000 ATS x 1,848).

Prikaz tabel, iz katerih je razvidno, da so sredstva akcije »Poplavljeni Sloveniji« iz Švice bila zavedena pod oznakami: SDP Triglav-Švica, Naši državljani v Švici - za dializo v okviru bolnišnične redne dejavnosti, ponovno Naši državljani v Švici in Pater Robert in razni darovalci iz Švice. Seštevek teh darovalcev iz Švice in SPD Triglav, ki je bil med organizatorji akcije, je 53 130 SFR.

Tako pater Robert kot Zdravstveni center Celje ni sta imela usklajenih in razčiščenih denarnih zadev te humanitarne akcije. Pater Robert je šele na nekajkratno klicanje in prošnje po delnih podatkih o zbranih sredstvih poslal zaključno poročilo o denarju.

V celjskem Zdravstvenem centru so sredstva beležili

pod različnimi šiframi in niso znali poiskati celote.

Vmes pa je bilo veliko obojestranskih sumničenj in zavajanja javnosti. Žal, akcija ki je bila izvedena iz mnogih humanih nagibov, je zaradi neusklajenosti informacij dobila črno piko. Ali se je splašalo?

Jana Štrlekar

Zahvala Društva dializnih in ledvičnih bolnikov

DRUŠTVO DIALIZNIH IN LEDVIČNIH BOLNIKOV Celje, Kerenikova 1

Celje, 18. 7. 1991

SLOWENEN MISSION Schaffhauserstr. 406 CH - ZURICH (pater Robert)

Spoštovani,

sprejeli smo vaše darilo - 5.000,00 CHF.

Denar bomo uporabili za nabavo sredstev za izboljšanje našega dializnega sodelovanja. O tem vas bomo tudi obvestili.

TEŽKO JE Z RESEDO IZRAZITI TO KAR ČUTIMO. GINJENI SMO OB SPOZNAVANJU, DA SO ŠE LJUDJE, KI POMAGAJO IN ŽELIJO POMAGATI NAM, KI SMO POMOČI POTREBNI.

ISKRENA HVALA VSEM!

Bolniki Društva dializnih in ledvičnih bolnikov Celje Za Pater Robert

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE TOZD - BOLNIŠNICA

Dermatovenerološki oddelak Preostojnik: Prim. spec. akad. št. Jože Arzenšek, dr. med. KLINIK MF 1, J.F. Kerenikova 1 telefon: (063) 21-521

Celje, dne 24.12.1990

POTRDILO

s katerim potrjujem prejem denarja od g. Fidler Bruno-ta in g. Plankso Staneta v znesku 3130 SFR.

Denar je bil podarjen v dobrodelne namene za ZC Celje.

Prim. Jože Arzenšek, dr. med. spec. akad. št. v.d. direktor TOZD-a Bolnišnica

Ljubljana, 28.11.1990

Spoštovana gospe MIKA RAHNE

Dne 12.11.1990 je bil pri predsedniku Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije g. PETERLETU sestanku predsednikov izvršnih svetov skupščin slovenskih občin.

G. CVELBAR je izkoristil tudi to priljubeno in predlagal, da bi se v novih razmerah obnovile vsi med posebnimi slovenskimi občinami in vsami slovenskimi državi v Švici. Upan, da bova g. minister plačan in g. Martalanec sva v akcijo za obvladitev stikov, nekaj pa bova naredila tudi midva z g. CVELBARJEM.

Vas prispevek smo predali g. Mirku KRANJCU, predsedniku Izvršnega sveta Skupščine občine Celje. Denar je bil naslovljen predan Zdravstvenemu centru Celje za bolnišnično dejavnost. Če boste želeli, da boste telefonsko zahvalila. Upan, da bosta tudi Vas poslala pismo zahvale, ko bosta prve najhujše skrbi mimo.

Kratke novice o hitri in izdatni pomoči vašega društva sta objavila časopisa Delo in Dnevnik, dokumentacija pa je bila predana tudi radiu in televiziji.

Novinarka Dnevnika g. Nasa osebno pozna p. Roberta in ga lepo pozdravlja. Lep pozdrav Vas, g. Marjil, p. Robertu in vsem ostalim.

Izrejte se lepo in pravično prijaten večer 8.12.1990.

15'000.00 CHF

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE TOZD - BOLNIŠNICA. Address: 8050 Celje, Kerenikova 1. Phone: 21-521, 28-113, 28-018.

ISKRENO SPOŠTOVANI! Ponovno ste nas prijeto presenetili z vašo pomočjo za odpravljanje posledic po poplavi. Še vedno se borimo s problemi pri vzpostavljanju normalnega poslovanja bolnišnice.

Lepa hvala! d. direktorja TOZD: prim. Jože Arzenšek, dr. med. spec. akad. št. op. št. 1

Zanimivo je, da je prejšnji direktor bolnišnice dr. Jože Arzenšek že 4. 2. 1991 poslal pisno zahvalo patru Robertu, za 35.000 švicarskih frankov, medtem, ko je še letos bilo objavljeno poročilo na skupščini, da je bilo zbranih le 25.000 švicarskih frankov.

v Švici, organizirali pod vodstvom patra Roberta Podgorška, in Slovenske misije v Švici v zbiranju denarja pomoči poplavljeni Sloveniji. Svoja zbrana sredstva so nameravali podariti celjski bolnišnici, ki je v poplavi utrpela nepopravljivo škodo.

Poziv za pomoč poplavljeni Sloveniji so iz Slovenske misije poslali na 1600 naslovov v Švici. Podpisniki skupne akcije so bili tudi slovenska društva: Lipa, Planika, Slovenija, Soča in Triglav.

Do konca leta 1990 je prispelo že 430 denarnih nakazil v skupni vrednosti 35.517 CHF. Denarna pomoč je bila v celoti zbrana za poplavljeni celjsko bolnišnico.

Do 1. marca 1991 leta so z denarnimi nakazili preko

smo se dogovorili za sestanek v ponedeljek.

Medtem smo o poslanskem vprašanju obvestili tudi Roberta Podgorška v Švico. Zanj je že vedel, zato ni bil navdušen, da se porajajo dvomi o višini poslanih denarnih sredstev. Tudi iz Švice je nekaj časa trajalo, da smo dobili podatke.

Pater Robert je zbral dokumentacijo in sporočil, da je bilo zbranega za poplavljeni bolnišnico 58.130 CHF.

Razkorak med javno znano vsoto in sporočilom iz Švice je bil ogromen, zato smo se dogovorili, da skupaj z dr. Alešem Demšarjem in Francem Ortlem pregledamo bolnišnične finančne prilive v tuji valuti preteklega leta.

DR. LUDVIK TOPLAK: ZELENİ DAJEJO POTUHO LJUBLJANSKEMU CESTNEMU LOBIJU

KONEC CESTNEGA MONOPOLA

Predsednik Družbenopolitičnega zbora slovenske skupščine dr. Ludvik Toplak je kljub nasprotovanju vlade v slovenski skupščini uspel doseči sprejem zakona o modernizaciji cestnega križa Vzhod-Zahod. Sprejetje tega zakona, ki o svojem pomenu in dolgoročnih posledicah za Slovenijo ne zaostaja za še vedno nesprejetim zakonom o privatizaciji, je minilo skoraj brez sleherne medijske pozornosti, čeprav jo je gotovo zaslužilo.

Vi ste kljub vladinemu nasprotovanju predlagali skupščini zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o modernizaciji ceste Šentilj - Nova Gorica z odseki proti Kopru in Lendavi. Čeprav je vlada za to področje predlagala drug zakon, je skupščina vseeno sprejela vaš predlog. Kako vam je to uspelo?

»Vlada je zgolj zato, da bi zadrževala in podaljševala sedanje stanje, predlagala nov zakon, ki bi nas vrnil v izhodiščne razprave, ki so bile končane pred 23-timi leti. Zato smo predlagali zakon o spremembah obstoječega zakona o avtocesti N. Gorica-Šentilj in v skladu s spremembami prometnimi tokovi v Evropi določili razširitev na odseke za Koper in Lendavo, ki so za nas z nacionalno političnega vidika ključni, saj nas vključujejo v mednarodno prometno mrežo. Pri Fernetičih se vključujemo na mednarodno cesto, ki pelje ob Barcelone preko južne Francije do Trsta in z izgradnjo našega dela proti Budimpešte.«

Poslanci so torej za zakon glasovali ne glede na strankarsko pripadnost?

»Skupščina je v vseh treh zborih zakon po skrajšanem postopku izglasovala kljub nasprotnemu stališču vlade. Pri izglasovanju zakona ni bilo medstrankarskih trenj, bilo je le nekaj manjših lokalističnih teženj, saj so nekateri želeli s tem zakonom rešiti svoje lokalne probleme.«

Zelo pomemben je tretji člen novega zakona, ki vladi nalaga pripravo koncesijskega akta ter razpis mednarodnega javnega natečaja za izgradnjo manjkajočega dela cestišča. Je to jamstvo, da ta zakon ne bo mrtva črka na papirju?

»To je bistvo. Zakon zadoljuje vlado in določa šestdesetdnevni rok, v katerem mora vlada to pripraviti. Ta zakon v tem členu v bistvu razbija monopol cestogradnje. Nekateri so si zamišljali gradnjo avtoceste tako, da bi neki monopolist na področju cestogradnje vsako leto zgradil v povprečju sedem kilometrov avtoceste. Petindvajset let bi imel zagotovljeno delo, da bi pripeljal avtocesto do madžarske meje. In to po 50 odstotkov višjih cenah, kot so evropski standardi. S tem smo morali prelomiti.«

Cesta se gradi v celji trasi praviloma kot enoten projekt na podlagi finančnega in izvedbenega mednarodnega javnega natečaja. Predvsem nas zanima finančni del. Dela bodo izvajala naša podjetja, načrte bodo risali naši projektanti, in naši delavci bodo zaslužili. Namesto v Libiji, Iraku in Nemčiji bodo delali doma.«

Za pričetek gradnje bo potreben še zakon o skrajšanem postopku za vse upravne postopke pri pridobivanju zemljišč in drugih potrebnih dovoljenj. Mar ne bo ta zakon pri ljudeh, ki jih bo

neposredno zadeval, povzročil precej negotovanja?

Ta zakon sem jaz predlagal in je že v pripravi, podpira pa ga tudi prometni minister Krajnc.

Tako pa tudi dela ves svet. Ko so delali južno železnico, niso gledali na meje in sračja gnezda, tudi v Nemčiji ali Ameriki, kjer avtoceste gradijo kot nacionalni projekt, z zakonom določijo lokacijo. Predlagamo pa, da se prizadetim zagotovi nadomestno zemljišče iz sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, prioriteto kmetom. Naša stranka je predlagala in odbor za kmetijstvo je sprejel predlog, da bi sprejeli amandma k zakonu o skladu kmetijskih zemljišč in vsa družbena kmetijska zemljišča in gozdovi naj bi prešli v sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Iz tega sklada lahko prizadetim povrnejo zemljo, ki jo bodo izgubili zaradi avtoceste.«

Prometni minister Krajnc ima pomisleke glede koncesij tujcem in se bolj zavzema za najemanje tujih kreditov. So res koncesija najboljša rešitev?

»Zavzema se za financiranje, kakršno je bilo poznano pred petindvajsetimi leti, v Kavčičevih letih, ko se je ta zakon v osnovi pripravil. V primeru koncesij gre za nov pristop k cestogradnji. Mi kot država nismo sposobni zgraditi avtoceste iz lastnih proračunskih sredstev naslednjih 25 let. Če bomo gradili tako kot sedaj, je to prevelika obremenitev, učinka pa ne bo, ker nas bodo drugi prehiteli. V svetu je denarja dovolj in finanserji iščejo miren, varen plasm, denar poizkušajo nalagati v varne investicije. Ocenjujejo, da je investicija v cesto varna investicija, ki jim zagotovi desetletno, petnajstletno, dvajsetletno varnost. To je varnejša investicija kot investicija v neko tovarno, ki jo lahko gospodarska recesija uniči.«

Vendar gre tu še za neke drugega. Pri mednarodnem kreditu mi prevzemamo ves rizik in vso odgovornost, pri koncesijah pa praviloma ni tako, saj prihaja tu do soodgovornosti. Koncesije so praviloma tudi cenejše kot krediti. Kredit je oblika plasmaja kapitala iz začetka sedemdesetih let, ki so ga socialistične dežele in tudi takratna Jugoslavija akceptirale kot edinega sprejemljivega, ker ni dopuščal zasebne lastnine ne proizvajalnih sredstev. Mednarodni investitorji pa so na ta način uspeli gospodarsko zadolžiti dežele v razvoju in zlasti socialistične dežele.

Če da nekdo na primer milijardo mark kredita, ne nosi nobenega rizika in gleda, da bo ta kapital investiran tako, kot se je investiral v bivši Jugoslaviji, v razne neučinkovite, negospodarne, vnaprej propadle gospodarske projekte, po možnosti ekološko onesnažujoče.

To je bila mednarodna strategija plasmaja kapitala v začetku sedemdesetih let, ki so ji naši politiki in teoretički nasledili. Danes velja v svetu drug pristop in države, kot je naša, ki gradijo avtoceste, katerih gradnja presega ekonomske možnosti države, poiščejo možnost mednarodnih koncesij, s tem da zakon določa, da je vlada dolžna pripraviti pogoje financiranja, jih mednarodno objaviti in potem javno izbrati najugodnejšega ponudnika v določenem roku.«

Zeleni in ministrstvo za urejanje prostora si prizadevajo ukiniti cestnine, čeprav jih Avstrija in Nemčija ponovno uvajajo. Če pa ne bo cestnin, ne bo koncesij. Kaj menite o tem?

»S tem hočejo vnaprej odpraviti možnost koncesije. S tem želijo zavarovati določen ljubljanski cestni lobi, da bi lahko zadržal svoj monopol.«

Kaj pa tridesetodstotni delež, ki bi ga za odkup in pripravo zemljišč morala prispevati Slovenija, kot pravi minister Krajnc.

»Mi imamo trideset odstotkov avtoceste zgrajene, predlagamo, da se to vkalkulira in predlagamo soinvestitorju, da nam odplača že investirani del. S tem denarjem (milijardo mark) lahko uredimo zemljišča, priključke in izplačamo odškodnine. Moramo pač postaviti te pogoje. To so le protiargumenti, ki si jih izmišljajo, da ne bi bilo potrebno delati.«

Vzporedno z izgradnjo slovenskega cestnega križa ste se zavzemali tudi za izgradnjo naftovoda od Kopra

do Lendave! Kako je s tem danes?

»Po ocenah strokovnjakov je v primeru, če navtovo gradijo vzporedno z avtocesto, njegova gradnja veliko cenejša. Naftovod in rafinerijo mi potrebujemo. Transport nafte po naftovodu je ekološko veliko varnejši in cenejši kot po cesti. Če se bomo lotili projekta izgradnje rafinerije, bo to vrhunski tehnološki in ekološko neoporočni projekt, rafinerija pa bi morala biti izgrajena v takšnem obsegu, da bi krila dvakratne potrebe Slovenije. Ker pa v krogu 250 kilometrov od Lendave ni konkurenčne rafinerije, bi zaslužila Slovenija na naftnih derivatih po svetovnih standardih pa bi še iz naslova davkov dobila v proračun preko milijard mark. To pomeni dve tretjini sedanjega državnega proračuna.«

Vendar zakon izgradnje naftovoda ne predvideva!

»To je v zakonu skrito v določilu, ki določa, da mora vlada pripraviti projekt, po katerem bo možna izgradnja spremljajoče infrastrukture, vključno z izgradnjo komunikacijskih in energetskih sistemov.«

Kako pa bo z izgradnjo Pirynejske ceste?

»To je cesta sever-jug, ki ni v konkurenci s to prometnico, o kateri govorimo, ne po prometu in ne po virih financiranja. To je drug projekt, ki je od tega popolnoma ločen.«

Vi se zavzimate še za eno zelo pomemben zakon, zakon o obrestnih merah, s katerim bi ukrotili previsoke bančne obresti. Vlada nad

tem vašim predlogom ni preveč navdušena. Boste tudi v tem primeru tako uspešni?

»V to sem prepričan, ker mislim, da drugače ne more biti. S tako odušeno obrestno mero, kot jo imamo sedaj, bomo sicer uničili vso nacionalno realno ekonomijo. Delo je destimulirano. Obrestna mera, ki je višja, kot je profitna stopnja v ekonomiji, je pogubna za ekonomijo, saj stimulira nedelo, stimulira tiste, ki ne živijo od dela, pač pa od posojanja denarja.«

Jaz osebno menim, da je to edina pot do sanacije realnega gospodarstva, industrije in kmetijstva.«

Kako daleč pa je priprava tega zakona?

»Zakon smo napisali in je sedaj v skupščinskih delovnih telesih.«

Smisel tega zakona je v postavitvi evropskih standardov, kar pomeni varolizacijo po objektivnem kriteriju, vezano na tečaj ekuja, to pa so realne obresti, do šest odstotkov med državljani, do osem odstotkov za gospodarske kredite in dvanajst odstotkov za zamudne obresti. Vse, kar je več, se šteje kot oduševstvo in se zapleni kot kaznivim dejanjem pridobljena premoženjska korist. Pogodba, ki bi določala višje obresti, bi bila nična kot oduševska pogodba in po kazenskem pravu kazniva, tako kot je to urejeno tudi drugje.

Z obrestmi smo zelo zadovoljili realno ekonomijo in jo podredili zadolženim bankam. Drugje v svetu je drugače, realna ekonomija je lastnik bank, ne pa zadolžene

banke lastnice realne ekonomije.«

Smatrate, da bo skupščina sprejela ta zakon?

»V to sem prepričan, saj ne morem verjeti, da bi ta parlament glasoval za gospodarsko pogubne variante, ki so dolgoročno in kratkoročno kontraproduktivne in uničujoče.«

Kaj menite o Štajerskem forumu?

Če je to lobi, je eno, čepa je to stranka, je drugo in to slabo. Delitev državljanov v politične stranke po regijah nas dodatno razbija.

Postboljševistični model strankarstva, ki je poizkušal državljanse razdeliti po poklicih (kmečke stranke, obrtniške, demokratične stranke izobražencev), ali statusih, kot je na primer status upokojujencev, mladine, žensk, homoseksualcev, ali pa parcialnih človekovih interesih, ekoloških, verskih, nacionalnih. To je značilno za vse postsocialistične dežele, zato da narod razdrobi v njihovih parcialnih in izključujočih interesih. Ponekod umetno poizkušajo navreči tudi lokalne interese zato, da bi ljudi razdelili še po teritorialnem principu v politične stranke in jih onesposobili za normalno politično in kulturno delo.«

Kako bi vi kot predsednik Družbeno političnega zbora ocenili delo tega zbora in celotne skupščine?

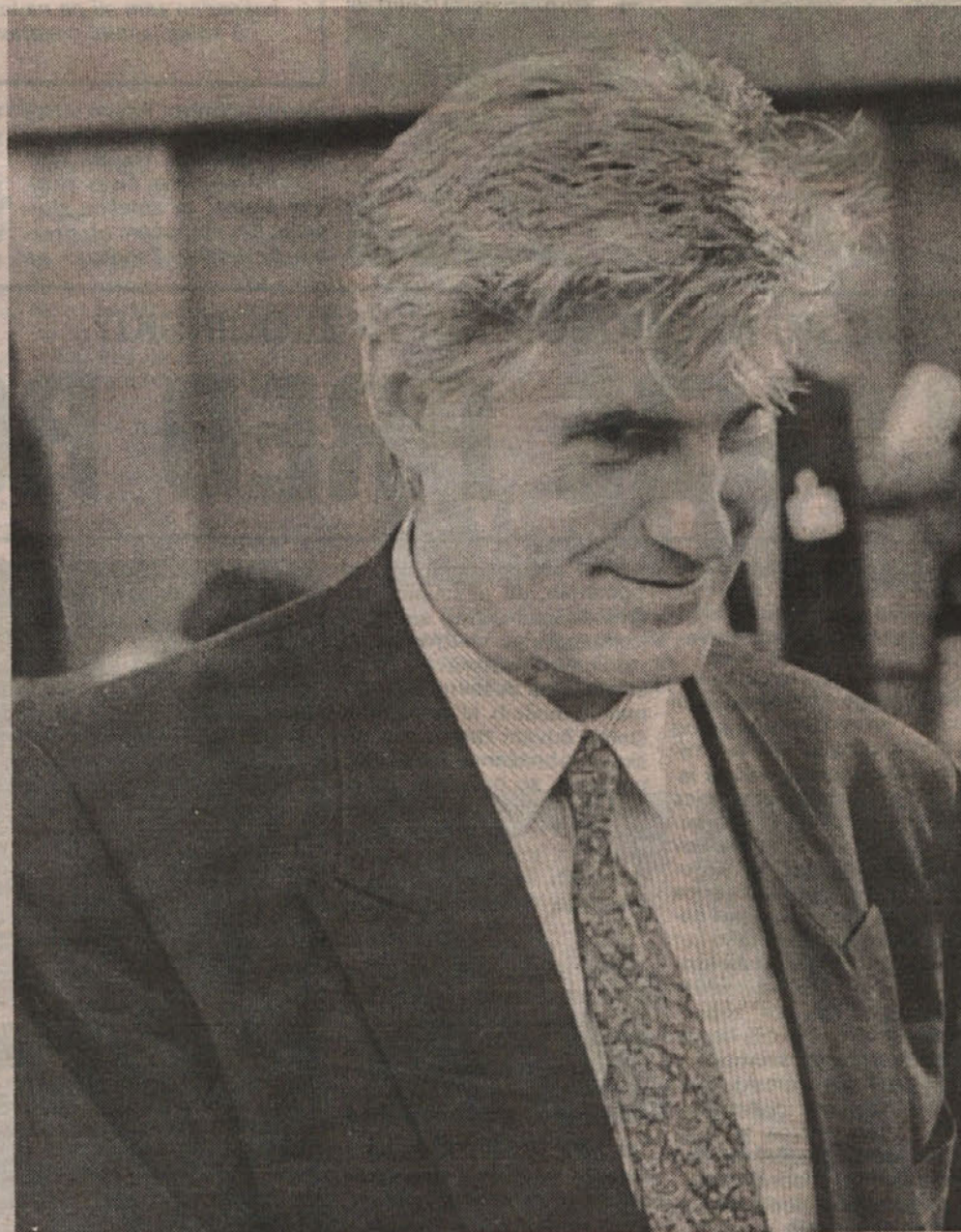
»Delo DPZ je pač takšno, kot je razmerje v političnih strankah v Sloveniji, razdrobljeno in dostikrat protislovno. Delo skupščine pa temelji na stari ustavni ureditvi treh zborov, pri čemer pa zbor združenega dela ni več zbor združenega dela, saj združenega dela nimamo več.«

Ivan Oman, predsednik SLS, katere član ste tudi vi, je prestopil h krščanskim demokratom, ker se stranka ni strinjala z združitvijo s SKD. Kaj menite o Omanovi odločitvi in o tej združitvi?

»Slovenska ljudska stranka je široko profilirana stranka kmetov, delavcev in gospodarstvenikov, različnih stanov, različnih interesov. Nekdo, ki je favoriziral interes samo enega stanu, pač ni bil več zadovoljen s široko profiliranimi ljudskim programom, s tistimi interesi, ki slovenskega človeka zanimajo. To so narodnogospodarski, socialni, kulturni in še drugi interesi. Zato je povsem normalno, da se je stranka tako profilirala in se s širokim programom tudi predstavila. Varianta, ki je bila SLS ponujena, pa ni bila varianta enakopravne združitve, kot so jo nekateri predstavljali, ampak so si jo nekateri umišljali kot samoukinitiv SLS. S tem se pa seveda nismo mogli strinjati.«

Kako bi ocenili dosedanje delo Drnovškove vlade?

To bi težko ocenjeval, saj nimam nekih konkretnih podatkov. Kar pa se tiče primarne emisije, tiskanja denarja, je to po mojem mnenju pogubno. To je nadaljevanje beograjske monetarne politike. Dvigovanje plač, povečevanje pokojnin z natisnjenim denarjem, je le kupovanje socialnega miru in volitev, ne prinaša pa nič dobrega.«

SLOVENSKI ZDRAVNIKI MED SEBOJ IN PROTI DR. JANEZU RUGLJU

BOLEČ TUJEK PSIHIATRIJE

Kdo je doktor sc. med., psihiater Janez Rugelj? Ali je neuničljivi Castanedov vojščak, ki ga lahko premagata samo starost in smrt, kot sam o sebi misli? Ali je to zgolj samopoveličavna osebnost v slovenski psihiatriji, na kateri se lomijo kopja in sulice njegovih nasprotnikov? Gotovo pa vsako nastavljenost kopje s pridom izkoristi, da ga obrne v smer, od koder je priletelo.

Želi si strokovnega pregleda

Kadar si nek strokovnjak, ki sam sebe smatra za osebnost, ki v slovenski psihiatriji nima sogovornika, zaželi, da njegovo strokovno delo pregleda strokovna komisija, gotovo za tem tiči nek vzrok.

Dr. Janez Rugelj, psihiater na Centru za preprečevanje in zdravljenje alkoholizma in drugih boleznih odvisnosti v Ljubljani, ki smo ga predstavili v prejšnji številki našega časopisa, je pred meseci poslal Slovenskemu zdravniškemu društvu prošnjo za strokovni pregled svojega dela.

V njej na njemu svojstven način opisuje svoje odnose z drugimi psihiatri. Z besedami ne boža, biča in kaže na napake, ki bi jih naj po njegovem mnenju storili drugi. Pismo objavljamo v celoti.

In druga stran

Profesor doktor Marko Kolenc je predsednik častnega

razsodišča pri Slovenskem zdravniškem društvu.

»Ali spet Rugelj,« je rekel in nadaljeval: »Te tri zdravnike že dvajset let napada. Pri meni je zbranega na kilogram papirja o njem. Za pregled njegovega strokovnega dela je kompetenten samo en organ, ki odloča o metodah zdravljenja, to je razširjen strokovni kolegij odgovarjajoče stroke.

Sicer pa z dr. Rugljem ne diskutiram več, ker je to Sizi-fovo delo. Tudi vsi drugi odklanjajo stike z njim, ker je njegovo obnašanje nekontrolirano. To je osebnost, ki ni čisto v redu, najbolje je, da se v to sploh ne spuščam, kajti zadeve privedejo samo do konfliktov, ki se nikoli ne končajo. Škoda, da je tako usmerjen, poznam ga dolgo, saj sem že bil njegov učitelj na šoli za zdravstvene pomočnike. On namreč nima gimnazije in to se mu verjetno tudi pozna. Njegov pristop k stvari bi moral biti akademski ne pa z bičem in

sramotilnimi zadevami. Predpogoj za komunikacijo je približen akademski odnos.«

Profesor doktor Marko Kolenc prav tako meni, da pri dr. Janezu Ruglju gre za nekatere polstrokovne zadeve, ali za neke oblike asketizma, ki bi lahko bile pogoj za nastanek sekt.

»Fluid je še daleč od medicine,« pravi dr. Marko Kolenc, ki pa dodaja, da nekatere ideje glede zdravljenja narkomanov po metodah dr. Ruglja niso za zavreči.

Doktor Janez Rugelj naj bi pred leti dobil »ukor« Slovenskega zdravniškega društva, ki je sledil prejšnjemu »opominu«, bila pa je podana tudi zahteva po izključitvi zaradi žalitev.

Smešna situacija

Doktorja Jožeta Lokarja doktor Janez Rugelj omenja kot človeka, ki ne bi smel biti v članstvu komisije, ki bi ocenjevala njegovo delo.

Doktor Jože Lokar za prošnjo za strokovnem pregledu dela doktorja Janeza Ruglja ni vedel. Prvič jo je slišal po telefonskem razgovoru.

»Ne vem, za kaj gre. Z njim nisem imel nobenega opravka najmanj tri leta. To je za-

Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo
Dr. Sc. Med. Janez Rugelj

Slovensko zdravniško društvo
Ljubljana, Komenskega 4
Ljubljana, 2. 12. 1991

Zadeva: Prošnja za strokovni pregled mojega strokovnega delovanja

1. Odkar sem se leta 1970 lotil uvajanja Hudolinovega sistema zdravljenja alkoholikov v Sloveniji, zlasti pa odkar sem leta 1974 začel razvijati lastno metodo, ki sem jo poimenoval kot »socialno-andragoško metodo zdravljenja in urejanja alkoholikov in drugih ljudi v stiski«, sem bil in sem še neprestano deležen raznih zahrbtnih podtikanj in poskusov diskvalifikacije, ki jo širita predvsem profesorja dr. Miloš Kobal in dr. Jože Lokar, občasno pa se jima priključi tudi prof. dr. Anton Dolenc. Njihova podtikanja, ki pogosto mejijo na zlobo, sem že opisal v dostopnih tekstih in podprl z dokumenti v »črnih knjigah«, medtem, ko sem najnovejše klevetanje mojega dela, ki ga je počel dr. Anton Dolenc, izpostavil v prijavi zoper njega na častno razsodišče SDZ z dne 28. 10. 1991.

2. Nihče od omenjenih mojih nasprotnikov, pa tudi nihče drug ne, ni v nobenem strokovnem glasilu priobčil niti vrstice kritičnih pripomb o mojih knjigah, ki so vse doživele pozitivno recenzijo, o številnih mojih strokovnih člankih, kot tudi ne o mojem strokovnem delovanju nasploh. Obratno, podtikanja in razne načine diskvalifikacije so opravljali na podtalen, zahrbtn način, pač po stalinistični metodi, ki jo je za obračunavanje v slovenski psihiatriji uvedel bivši udbovski psihiater dr. Miloš Kobal. To sicer ni nič pretresljivega za način vladanja bivšega režima, prese- neča pa da dr. Dolenc (v očitni povezavi s Kobalom in Lokarjem), nadaljuje z gonjo proti meni na star stalinističen način, čeprav je boljševidnični režim v Sloveniji padel. Tega si ni možno razlagati drugače, kot da imajo nekateri »rdeči zdravniki«, ki so si pridobili položaje v času bivšega režima še vedno precejšnjo moč, podobno kot »rdeči direktorji«.

3. Predlagam, da komisija vsakega od imenovanih povabi naj s strokovnimi dokazi podkrepi svoja podtikanja.

4. S svoje strani v komisijo predlagam:

a) iz Slovenije: prof. dr. Tineta Prevca, prof. dr. Matijo Horvata

b) iz Zagreba: dr. sc. med. Nebojšo Lazića, dr. sc. med. Darka Breitenfelda

Nikogar od imenovanih nisem povprašal, če se strinjajo z mojim predlogom, oziroma jih sploh nisem obvestil o tem predlogu, a sem prepričan, da mojega predloga ne bo nihče od predlaganih zavrnil.

5. Nihče od slovenskih psihiatrov, razen mene, se ni upal odkrito in dokumentirano postaviti po robu avtoritativnemu Milošu Kobalu in permisivnemu (kar je le prikrita avtoritativnost) Jožetu Lokarju, zato se tudi sedaj nihče od njih ne bi mogel postaviti na nepristransko stališče. To pomeni, da nihče od njih ne pride v poštev za članstvo v komisiji, ki bi obravnavala konflikt med Kobalom in Lokarjem ter menoj.

6. Do sedaj se je že nekajkrat pripetilo, da je dr. Kobal v gonjo proti meni vključil tudi nekatere zdravnike, ki so alkoholiki, kar sem dokumentiral v svojih »črnih knjigah«. To je storil tako, da jih je na zviti način vključil v komisije in forume, ki so odločali o meni. Upoštevati je treba dejstvo, da so »aktivni« alkoholiki, ki se izmikajo zdravljenju name silno alergični, še zlasti ker alkoholike po Sloveniji že 20 let dobesedno strašijo z menoj njihove žene in šefi, podobno kot matere strašijo malčke s policajem. Bistvo alkoholizma je v sekundarni psihopatizaciji alkoholikovega obnašanja, kar poskuša na vse možne načine prikriti vsak alkoholik. Zdravniki niso izjeme, zato prosim kolege, da v komisijo ne bi imenovali nobenega, tudi prikritega alkoholika ne.

7. Slovenskemu zdravniškemu društvu in komisiji, ki jo predlagam bom naknadno sam ali pa na ustrezno zahtevo poslal še drugo dokumentacijo.
S kolegialnimi pozdravi!

Janez Rugelj

me nezanimivo. Resno lahko vzamem samo tisto, kar se lahko dokaže. To, da sem permisiven, ima čisto prav. Vse skupaj je smešna situacija. Kaj naj rečem ob praznih besedah? Zagotovo ne

bom javno razlagal težav, ki sem jih imel. Midva sva prijateljela desetletja, potem pa me je v nekem časopisu obtožil, da sem proti politiki Zveze komunistov, kar mi je tiste čase

nakopalo nemalo težav. Danes trdi diametralno nasprotno, naj se že odloči,« pravi dr. Jože Lokar.

Jana Štrlekar
Foto: Severin

JE TRIINDVAJSETI MOŠKI KROMOSOM »XYY« ZLOČINSKI?

MORILCI ŽE PRED ROJSTVOM

Pojav nasilništva, ki je v današnjem svetu vse pogostejši, je star kot človeštvo. Številne znanstvene razprave opozarjajo na veliko zapletenost pojava agresivnosti, ki je vplivala na razvoj novega interdisciplinarnega znanstvenega področja – psihobiologije.

Biologi zagovarjajo trditev, da je človeška agresivnost rezultat bioloških mehanizmov, kar pomeni, da je nasilje instinktivno. Nasprotno temu sociologi nasilje pripisujejo vplivu sodobne družbe in organizacije življenja. Predpostavlja se, da se področje nastanka agresivnega obnašanja nahaja v prstanu prednjega notranjega dela hipotalamusa v možganih.

Krivo nasilništvo po Hrvaški in BiH, kjer nasilneži ubijajo nemočne in bolne in se ne sramujejo bombardiranja otroških ustanov, bolnic ter celo porodnišnic, opozarjajo na tezo o korenitih genetskih napakah.

Mnogi strokovnjaki so že več let prepričani, da je vzrok

nasilniškega obnašanja ljudi redek kromosomski sklop v krvi z oznako »XYY«. Tovrstne raziskave je začela leta 1965 škotska zdravnica Patricia Jacobs, ki je genetsko raziskala 197 zapornikov Edinburškega zapora. Ugotovila je, da je sedmerica imela isto kromosomsko napako. Namesto da bi tako kot vsi moški imeli samo en kromosom »Y«, kar označuje moški spol, je teh sedem imelo en »Y« preveč, ker je bil dvaintrideseti kromosom v njihovi kromosomski karti »XYY« namesto pravičnega »XY«. Znanstvenica je zaključila, da pogostost te nepravilnosti pri zapornikih kaže na genetsko podvrženost zločinstvu moških z »XYY«

parom kromosomov, kar bi pomenilo, da obstajajo »rojeni zločinci«. Zato so »YY« poimenovali »Kromosom zločina«. Raziskave znanstvenice na duševno subnormalnih moških, ki morajo biti stalno čuvani zaradi nasilniškega obnašanja (posilstev, požigov), so pokazale, da je bilo med njimi 3,5 odstotkov z »XYY« kromosomskim sklopom. V kontrolni skupini dvestotih »zdravih« moških takšnega primera sploh ni bilo.

Dva očitna primera tega časa sta njeno ugotovitev potrdila. V Chicagu je 1966. leta študent Richard Speck umoril osem bolničark, Daniel Hugen pa je v Parizu zadavil neko prostitutko. Oba sta imela kromosom »YY«.

Imajo zločinske kromosome tudi četniki, arkanovci, »Beli orli« in drugi klavci?

PACKARIJA IN GOLJUFIJA DR. RAJKA
TONČIČA IZ ZAGREBA

NOS BI JO STAL ŽIVLJENJE

Val 202 je v svoji oddaji »Kje pa vas čevelj žuli« posredoval škandalozni primer mladega dekleta, ki je po lepotni operaciji nosu v Zagrebu skoraj izkrvavelo... Kaj se je v resnici zgodilo?

Jusič Edita je imela takrat 17 let. Mladostniški kompleks in težave z nosom so jo pestile iz dneva v dan. V naših časopisih je prebrala reklamni oglas, ki je nudil raznorazne posege na področju plastične kirurgije. Klinika dr. Rajka Tončiča. »Naročil si se lahko po telefonu. Takrat so mi določili tudi datum operacije. Klinika se je nahajala na Leninovem trgu 15 v Zagrebu. Tja sem odšla brez vednosti staršev. Bilo je grozno. Klinika je bila trisobno stanovanje. Pred operacijo so mi dali apaurin za pomiritev in lokalno injekcijo. Po operaciji sem okoli dvajset minut še bila v postelji, nato so mi poklicali taksi, ki me je odpeljal v hotel Beograd. Vse sem morala plačati sama kljub temu, da je reklamni oglas trdil ravno nasprotno. Za operacijo sem morala odšteti 2.000 DEM. V hotelu sem bruhala in močno krvavela. Nobenega

od zdravnikov ni bilo blizu. Po treh oziroma štirih dneh se mi je nos skrivil nazaj tako, kot je bil prej. Rekli so, da je to zaradi alergije (ha, ha). Še enkrat so mi operirali nos. Nič ni bilo boljše. Ko sem tretjič prišla tja, sem zahtevala denar nazaj. Dobila sem samo 1.500 DEM. Dr. Tončič mi je zabičal, da o tem ne smem nobenemu govoriti. Nos so mi kasneje operirali v Kliničnem centru v Ljubljani. Operiral me je dr. Zoran Kurent. Z njegovim delom sem zelo zadovoljna,« se je razgovorila g. Edita Jusič.

Tako je padla slaba luč na plastično kirurgijo. Vendar pa je edini center za estetsko medicino v Zagrebu klinika dr. Milojeviča, imenovana Klinika Milo, kjer operirajo samo priznani strokovnjaki na področju plastične kirurgije. Dr. Milojevič, ki vodi Kliniko Milo, se že 25 let ukvarja in uspešno opravlja vse vrste tovrstnih operacij.

Dr. Milojevič sodi med največje specialiste v Evropi, ki imajo mednarodno priznano veljavo za opravljanje tovrstnih operacij.

Poslušalci Vala 202 so najprej osupnili, se zgrozili in na koncu prestrašeni razmišljali, kako bi lahko tisti, ki se odloči za lepotno operacijo nosu, bil ob življenje.

Poklicali smo tudi dr. Pirnata, ki vodi Center za estetsko medicino in plastično kirurgijo v Ljubljani...

»Tudi sam sem poslušal oddajo, vendar ne v celoti. Tudi znanci so me opozorili nanjo. Za dr. Rajka Tončiča sem že slišal. Ta naj bi opravil svoje šolanje in specializacijo v Nemčiji. Tudi moji kolegi v Zagrebu so bili s tem primerom že seznanjeni. Ni nam vseeno, saj to meče slaba luč na plastično kirurgijo,« je zaključil dr. Vladimir Pirnat.

V kolikor si želite s pomočjo plastične kirurgije popraviti oz. odpraviti kakršnokoli telesno napako, se raje obrnite na priznane strokovnjake centra dr. Pirnata ali pa dr. Milojeviča iz Zagreba.

Božena Balaš

TOP LISTA SIMPATIČNOSTI SLOVENSkih
POLITIKOV

PLEZALNA STENA LEPOTE

»MISTER POLITICUM« JE BORUT PAHOR

Naša akcija je dobila »Mistra politicuma«, to je samo on in nihče drug kot Boris Pahor. Čeprav se je vrstni red iz številke v številko za prvouvrščenim spreminjal, je na vrhu plezalne stene lepote vedno vse močno prekašal Borut Pahor. V zadnjem tednu je po volji bralcev in predvsem bralk močno »poskočil« Jelko Kacin, ki je prehitel prejšnjega drugouvrščenega Toneta Peršaka.

Anton Koritnik, ki ureja rubriko S.O.S. iz postelje, se je že dogovoril za intervju z »Mistrom politicumom«.

Vsi tisti, ki ste vzpodbujali Pahorja pa tudi drugi bralci, ne pozabite v prihodnji številki NOVE DOBE prebrati intervjuja z vašim »Mistrom politicumom« Borutom Pahorjem, ki ne bo političen, ampak čisto O.K. in simpatičen, kot se za simpatičnega politika spodobi. Upamo le, da Pahor ne bo zadržan, ampak nam bo razodel tudi nekaj osebnih, drobnih intimnosti, kot se od tekmovalcev na lepotnih tekmovanjih pričakuje.

BORUT PAHOR je v steno lepote najvišje priplezal s 46 odstotki glasov, kar močno, skoraj premočno, prekaša ostale plezalce, ki gotovo niso vajeni alpinizma.

SNOBIZEM MED MLADIMI

JAZ JIH IMAM, KAJ PA TI?

V sedemdesetih letih si bil nihče brez slavnih adidask, v devedesetih pa si pravi Jack, če imaš na nogeh reebokice, ali Nike teniske vredne od 8900 do 24.000 SLT, na »riti« pa nore kavbojke Diesel, saj Lewis niso več tako popularne.

Teniske proizvajajo še vedno z istim namenom kot pred petdesetimi leti, to je za šport in rekreacijo, vendar jih kupujejo in nosijo v glavnem iz drugih vzrokov: TV reklame, video spoti, katalogi, filmi... Cena v teh težkih časih sploh ni važna...

Pogovarjali smo se z mladimi po osnovnih šolah in dobili »različne« odgovore:

Mojca (14 let): »Najbolj moderne so danes Reebokice... Cene so nekje od 3.600 do 14.000, odvisno od modela, in če imajo v podplatu pump vložek. Na naši šoli jih

nima veliko, v večini imajo Nike teniske, ki so še dražje.«

Maja (12 let): »Najcenejše teniske prodajajo v Rimljanki v trgovini Rosi sport v Celju, kjer so Reebokice že po 3.600 SLT, kar je zelo ugodno. Od kavbojk se najboljše Diesel kavbojke, katerih cena se suče od 4.000 do 10.000 SLT.«

Miha (15 let): »Danes te vsi vprašajo, imaš Diesel kavbojke, in že te drugače gledajo. Če jih imaš, potem predstavlja večjega »šefa«.

Nejc (13 let): »Adidaske mi

niso všeč. Za rojstni dan mi bodo starši kupili Nike teniske. Te so danes »prva klasa.«

Saška (13 let): »Lewis modeli so že zastareli. Danes so bolj moderne Diesel kavbojke in še cenejše so od Lewisovih. Lewis 501 stanejo kar 7.400 SLT, Diesel pa se dobi že za 6.000 SLT.«

Andraž (14 let): »Daleč najboljše so Nike teniske. V kinu je igral film Goonies in vsi glavni junaki, ki so bili naših let, so nosili Nike teniske.«

V kroničnih časih, brez denarja in blago rečeno, nizkem standardu, vsi ljudje težijo k temu, da kar se da poceni pridejo iz dneva v dan. Logično bi bilo pričakovati, da bo pri izbiri tenisk važno vlogo igrala tudi cena. Narobe! Logika je na drugem planetu, v neki drugi galaksiji. Iz našega planeta je pobegnila v vesolje, od koder se, kakor kaže, ne bo več vrnila. Ne iščite je in si ne poskušajte obrazložiti, kako lahko mladi najstniki v teh težkih časih pregovorijo starše, da jim kupijo najdražje teniske. V trgovinah, kjer prodajajo teniske po nizkih cenah in drugih blagovnih znamk, je prodaja zelo nizka. Ta situacija bi se lahko opisala s tremi besedami: mala izbira, nizke cene, malo kupcev.

Verjetno danes med mladimi velja: Kakršne teniske imaš, toliko veljaš!

Božena Balaš

JELKO KACIN je predvsem po zaslugi glasov zadnjega tedna priplezal z 19 odstotki na drugo mesto.

MILAN KUČAN je ponovno presenetil in s finišem v četrtem kolu zasedel tretje mesto s 13 odstotki glasov.

JOŽE ŠKOLČ in ostali politiki, ki sledijo od četrtega mesta navzdol, si delijo naslednjih dvanajst odstotkov.

TONE PERŠAK, ki je bil drugouvrščen prejšnjega tedna, je tokrat pristal šele na petem klinu plezalne lestvice.

MARKO VOLJČ je morda tisti politik, katerega se je »naš« Anton Koritnik najbolj bal, saj bi težko plačal potne stroške za intervju čez ocean.

DUŠAN PLUT se na naši plezalni steni lepote ves čas drži sredine ali vsaj njene bližine.

MILE ŠETINC je, čeprav je kasneje prišel na steno lepote, zadržal svoj umirjeni slog.

MARJAN PODOBNIK bi morda zbral več glasov na neki drugi steni lepote.

VANE GOŠNIK bo s steno lepote gotovo odšel z misljo – pomebno je sodelovati.

MODRE ČELADE V BIVŠI
JUGOSLAVIJI – (12)

PRVI ZNAKI UČINKOVITOSTI

Na območju sektorja E, kjer so modre čelade že prevzela nadzor, ljudje začenjajo verjeti v njihovo učinkovitost. Ko pravimo ljudje, gre za Hrvate. Srbi so čedalje bolj nervozni. Večina srbskih četnikov se je že pobrala v Vojvodino, najprej le na volitve v ZRJ, potem pa še za stalno – upajmo. Modre čelade zdaj že iščejo skrite tanke, težko orožje, začenja se razoroževanje srbskih formacij. Postopoma že izpod čela gledajo tudi Ruse, ki so vendarle toliko profesionalci, da zlasti zdaj, ko je svet pokazal, kaj misli o Srboslaviji, izpolnjujejo Vanceov plan.

Za selitev v Srbijo se pripravljajo okoli 30.000 tistih, ki so prišli sem, da bi popravili etnično sliko. Okoli 60.000 izgnancev, Hrvatov še čaka, da se bodo vrnili.

Do 15. junija naj bi OZN prevzela nadzor na sektorju Jug – okoli Gospića. General Torbica, ki je zdaj šef kninskega korpusa, je najavil, da JA odhaja.

Na Hrvaškem mnogi še vedno ugibajo, zakaj so prav Rusi tisti, ki imajo glavno besedo v sektorju E (vzhod). Pa jih tolaži, ker so v Tordincih modre čelade zaščitile grobnico Hrvatov, ki so jih pobili srbski »osvoboditelji«. OZN štiti tudi naftne vrelce. Pa vseeno, bolj učinkovito bi bilo, pravijo Hrvati, če bi OZN namesto »sladoledarjem«, kot pravijo tudi modrim čeladam in evropskim opazovalcem, dali denar hrvaški vojski in bi ta tudi ceneje opravila posej in osvobodila ves hrvaški teritorij.

Tam, kjer OZN ne bo, tudi premirja ni. Kršitve gredo v tisoče. Hrvati niso izjema, saj korak za korakom potiskajo agresorje.

Se pa le malo spreminja v BiH. Izetbegović je spoznal, da je predsednik države, ne le svojega naroda. Svet je že precej pripravljen, da posreduje z orožjem, vsaj pri zaščiti tistih, ki dovažajo pomoč, pa tudi, da bi embargo obveljal tako na morju, rekah kot zraku. Srbija je nervozna, saj so morali tudi prijatelji pristati na sankcijo OZN. (Vprašanje je, kako jih izvajajo.)

Grožljivost Balkana se zdaj že selijo proti vzhodu in jugu. V Vojvodini Madžari bežijo, pravijo sicer, da zamenjujejo domove s Srbi na Hrvaškem ali s Srbi iz BiH. Na Hrvaško bežijo skozi matično državo. Nervoja se loteva tudi Črnogorci, zlasti, ko je v javnost prišla misel, kasneje zanikana, ki naj bi jo izrekel sam šef Bulatović, da je treba razmisliti, če bodo ostali v jugo federaciji.

Kar zadeva Hrvaško, pa se ji še kako otepa večkratno dogovarjanje s Srbi, da bi si Bosno in Hercegovino razdelili. Uradna Hrvaška tudi greši, ko zanika pomoč Hrvatom v BiH. Ta pomoč je namreč lahko povsem legalna, saj pomagajo napadenim, ki le branijo svoje domove. Z zanikanjem in raznimi fintami si dela veliko škodo. To bi se znalo končati tako, da bi kdo predlagal povsem resno sankcijo tudi za Hrvaško.

No, nekaj optimizma v balkansko morijo vnaša nova možnost, da bi OZN vendarle tudi uradno poslale modre čelade v BiH, zlasti v Sarajevo, v Sarajevu pa na letališče. Nobeno presenečenje ne bo, če ste pravkar obveščeni, da so Srbi sarajevsko letališče Butmir uničili vsaj tako temeljito kot tisto v Bihaću.

Zbigniew Kochanowski

NOVINAR IŠČE AZIL

Srbski novinar Žorž Crmarić je izgubil službo zaradi povsem nedolžne izjave, ki so si jo v Beogradu tolmáčili na najtežji način. V Beogradu čaka Tanjugovega novinarka še težja kazen, zato si ne upa v domovino. Za njegov primer se je zainteresirala tudi ameriška javnost, kar je dovolj za nov povod zaostritve med ZDA in ZRJ.

Crmarić je pred dvema tednoma sodeloval v razpravi televizije CNN v oddaji »Mednarodni dopisniki«, med katero so govorili o Jugoslaviji. Srbski novinar je bil dokaj rezerviran, ko pa so govorili o vojni v Jugoslaviji, je izjavil: »Tisti, ki ima tanke in topove in s tem večjo možnost za rušenje, ima tudi večjo odgovornost v vojni.« Tej blagi kritiki srbske politike je sledila močna reakcija. Vodstvo Tanjuga je Crmarića na hitro suspendiralo in ga poklicalo v Beograd, ker je »blatil svojo domovino« in

SRBI SO SE ZA VOJNO PRIPRAVLJALI TUDI POD ZEMLJO TAJNA SKLADIŠČA

V BiH ne dvomijo več, da so agresijo na njihovo državo pripravljali že dalj časa in to temeljito. Za to obstajajo materialni dokazi. Eden takšnih dokazov je odkritje v vasi Dubnica pri Kalesiji.

Ta kraj je bil pred nekaj leti poznan kot oporišče majeviških srbskih šovinistov. Globoko pod zemljo, pod hišami posameznih Dubničanov, so našli prostorna skladišča in zaklonišča, povezana s spletom hodnikov in nekakšnih podzemnih tekočih trakov.

»V tem podzemljskem mestu smo našli velike količine hrane, zdravil, orožja, streliva in različnega tehničnega materiala. Slutili smo, da so naši srbski sosedi v Dubnici zavzeli z nekakšnimi tajinstvenimi opravili. Dalj časa so v vas vozili kamioni, natovorjeni z neznanim materialom. Povezovali smo ga s Perom Jankovićem, povratnikom iz Nemčije, ki se je ukvarjal z različnimi posli. Javna tajna je bila, da je bil prav on voditelj, okrog katerega so se zbirali srbski nacionalisti z Majevice. Niti v sanjah pa si nismo predstavljali, da je tudi glavni strateg genocida nad muslimanskim prebivalstvom, ki je večinsko v kalesijski občini,« vedo po-

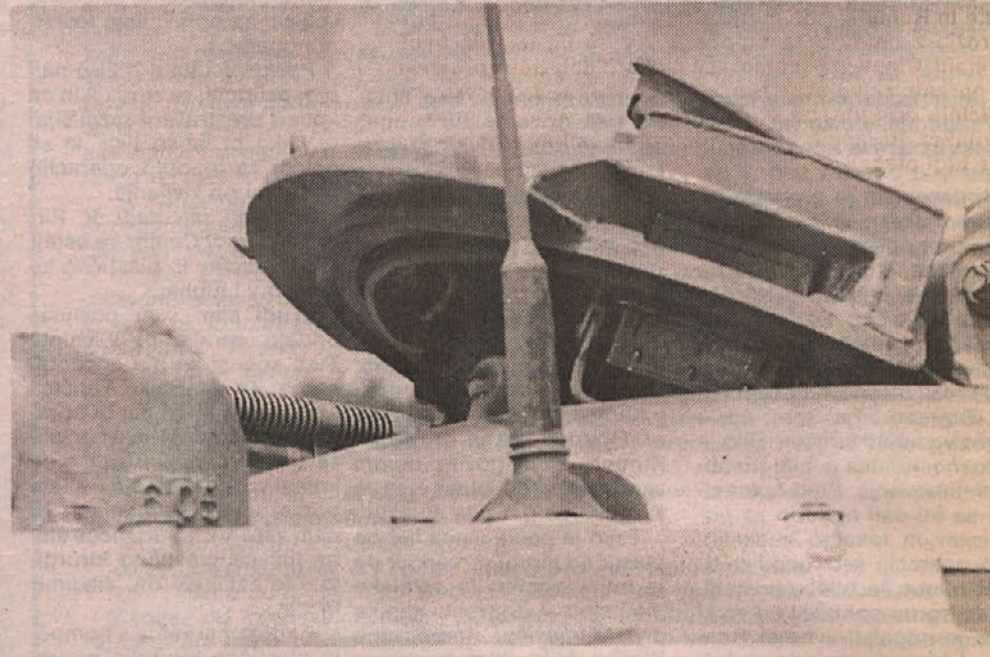
vedati v Štabu TO BiH Kalesija.

Kalesija je bila tri tedne v vrtincu vojne. Njene vasi so več dni obstreljevali z mino-

metalskimi, topovskimi in tankovskimi granatami. Po njih so noreli četniki, »belli orli« in vojaki JA, oporišče pa so imeli v podzemljskem mestu.

V štabu TO imajo dokaze, da je podzemljske bunkerje gradilo užiško gradbeno po-

djetje Zlatibor, ki ta čas gradi verigo betonskih bunkerjev na obronkih Majevice, odkoder vse pogosteje streljajo na Tuzlo s topovi. V tem mestu ima »Zlatibor« že tri desetletja velik pogon, čigar direktor bo moral prej ko slej na obtožno klopi.

SAO KRAJINA KOT NASLEDNICA VOJNE KRAJINE

SRBI SREDI HRVAŠKE

Eskalacija velikosrbske ideje se je poleg Kosova začela ravno na ozemlju, ki ga je nekoč zavzemala Vojna krajina. Kdaj in zakaj so na to hrvaško ozemlje prišli Srbi, katerih potomci zahtevajo samostojnost?

Za Avstrijsko cesarstvo so postali Turki velika nevarnost po bitki na Krbavskem polju 1493. leta, ko so bili Hrvati poraženi. Vdori in plenjenja turške vojske preko mej so bili vse pogostejši. Habsburžani so poskušali najti trajno rešitev, ki bi zaustavila nadaljnjo turško ekspanzijo.

Našli so jo v Vojni krajini, mejnem območju Hrvatske in Slavonije, organizirani za obrambo pred Turki, ki se je izkazala kot uspešna in poceni rešitev. Predstavljala naj bi enotno mejno zaščito od Save do Jadranskega morja. Vojna krajina je bila formalno ustanovljena leta 1453, njena izgradnja pa se je začela s formiranjem Senjske kapetanije osemnajst let pozneje. Leta 1576 je dobila končno organizacijsko obliko, mejni pas zaščite pa je

potekal od Drave do Jadrana. Zaradi poznejše turške ekspanzije je bila razširjena tudi na Srem, Banat, Bačko in Erdelj.

Po bitki na Krbavskem polju se je začelo prebivalstvo z ogroženega ozemlja preseeljati v zahodno Madžarsko, Avstrijo in Beneško Furlanijo, veliko pa so ga Turki odvedli v sužnost. Pojavil se je izpraznjeni mejni pas, ki so ga začeli naseljevati begunci z ozemlja pod turško oblastjo – predvsem Srbi. Avstrijsko cesarstvo je priseljence uporabilo kot najemniške vojake, ki so v primeru turške nevarnosti ščitili južne meje in izpolnjevali druge dogovorjene aktivnosti.

Krajišniki so dobili zemljo, hiše in svobodo, deloma pa so bili oproščeni tudi davkov in drugih fevdalnih dajatev. V primerjavi z ostalim kmečkim prebivalstvom – tlačani, so bili v veliki prednosti. Izurili so se v sposobne vojake, ki so se postavili z orožjem v bran pri turškem napadu ali prehodu meje. Doseljenci so postopoma kolonizirali in vojaško uredili celotni mejni pas. Vsi moški od 18. do 60. leta so bili vojaški obvezniki. Služili so v stalnih najemniških enotah ali v ljudski milici, ki se je aktivirala ob neposredni turški nevarnosti. V Vojno krajino so prihajale služiti tudi najemniške vojske iz Nemčije in Švice, ki so se za razliko od »krajšnikov« vračale domov.

Cesar je uvedel v Vojni krajini enotno poveljevanje. Stalni vojski in ljudskim milicam je poveljeval vrhovni poveljnik, ki je bil hkrati močan

fevdalec, saj je na svoje stroške vzdrževal čez tisoč vojakov. Leta 1569 je bila enotna Vojna krajina ukinjena. Hrvaška in Slavonska krajina sta dobili ločena vrhovna poveljnika. Ko je leta 1578 Vojna krajina neposredno podrejena Avstrijcem, je imela Hrvaška krajina šestdeset, Slavonska pa devetindvajst utrjenih mest.

Stalne krajiške vojaške posadke so bile namščene v utrjenih mestih, ki so bila zgrajena na najverjetnejših smereh turškega prodora. Utrjena so bila s kamnitimi zidovi ali lesenimi palisadami. Pred glavno obrambno črto, ki je bila ob polovici 16. stoletja v smeri Reka–Senj–Otočac–Slunj–Glina–Hrastovica–Sisak–Ivanic–Križevci–Đurđevac, so bile izpostavljene stražarnice. Pred njimi se je raztezal pas niko-garšnje zemlje, zapuščen zaradi stalnih turških pustošenj.

Boji so potekali predvsem okrog trdnjav, stražarnic, rečnih in planinskih prehodov. »Krajišniki« so uporabljali taktiko zased in nepričakovanih napadov. Velike turške odprave so navadno prebile krajiški obrambni sistem brez večjih izgub, nakar so plenile po notranjosti Hrvaške, Šajerske in Kranjske. »Krajišniki« so Turke pričakali ob vrnitvi in jih večkrat razbili. Ker so krajiški vojaki lahko zadržali vojni plen, so

najbrž namenoma dovoljevali turškim odpravam prehod v notranjost, z namenom, da si prilastijo bogat plan ob njihovi vrnitvi.

S cesarjevim dekretom je bila Vojna krajina leta 1630 vzeta izpod banske uprave in postavljena pod avstrijsko, nakar so bile vojaške enote vzdrževane iz cesarjeve blagajne. Angažirali so jih tudi na bojiščih izven Vojne krajine.

Zaradi večjega izkoristka vojaškega potenciala je Avstrijska vojaška uprava v letih od 1737 do 1751 izvedla novo reorganizacijo Vojne krajine. Ljudsko milico so spremenili v redno vojsko, dotedanje krajine pa so zamenjali krajiški polki, v katerih so vsa mesta višjih častnikov zasedli tujci. Leta 1765 je bil v Karlovcu ustanovljen Centralnokrajiški inšpektorat kot vrhovno poveljevalno telo. Takratno število vojakov v krajiških enotah je znašalo štiriinpetdeset tisoč.

Na tem vojaškem taborišču so dolgo časa počivale habsburžanske oborožene sile. Krajiški polki so bili ukinjeni leta 1873. Uvedena je bila posebna civilna uprava, po sedmih letih pa je bila dokončno ukinjena tudi Vojna krajina kot specifična obrambna organizacija, ime pa je ostalo in Srbi tudi...

Anci Solan

PETROL
z vami na poti

EKSKLUZIVNO: RAZKRITA STROGO VAROVANA VOJAŠKA TAJNOST: KAKO SMO ZA RUSE PAZILI NA AMERIČANE

JLA PROTI NATO PAKTU

Tito je pobesnel. Medtem ko je JLA pazila na Američane, so Rusi izločili vso kontrolo našega zračnega prostora, skozi katerega niti »ptica ne more neopažno preleteti«, in brez dovoljenja na skrivaj čez vso Jugoslavijo iz Madžarske in Romunije do morja s helikopterji ter letali prepeljali orožje z opremo za Egipčane, ko so jih Izraelci tepli na Sinaju. Čigav je v resnici več milijard dolarjev vreden kabel z opremo za vojaške zveze, ki je zakopan v morskno dno od Ulcinja do Pule, po otokih in obali, ki si ga po umiku JLA prilašča Hrvaška, načrtovali, vgrajevali in v največji meri pa tudi plačali Slovenci?

Pomen zvez je v vsaki vojni nenadomestljiv. Slehera moderna armada si prizadeva izgraditi omrežje zvez, ki mu nasprotnik ne bi mogel priti do živga. Najpomembnejši obrambni sistem druge Jugoslavije proti NATO paktu je zajemal popolno zaščito zvez oboroženih sil SFRJ na otokih, obali in priobalnem pasu. Levji delež njegove izgradnje je opravila slovenska firma Tegrad iz Ljubljane. V izgradnji sistema zaščite zvez sta sodelovala tudi Vladimir Sokolov, diplomirani elektroinženir, in dr. Jože Pungert.

Sovjetski helikopterji letijo nad SFRJ

Vladimir Sokolov, zdaj poslovnež iz Ljubljane, je delal v Tegradu kot vodja projekta. »Z razpadom SFRJ je odpadla tudi potreba po varovanju stroge vojaške tajnosti, ki se nanaša na najpomembnejši obrambni sistem SFRJ – zaščito zvez.

Tegrad je sodeloval z JLA v večih primerih. Z JLA smo sodelovali tudi pri pripravi poveljniško-štabne vaje leta 1973, ki je potekala pod Igmanom, blizu Hadžičev. Vaja je bila izredno skrbno pripravljena, saj so pričakovali Gadafijev obisk. Montirali smo elektronsko opremo za zaščito objektov, ki nadomešča fizično varovanje. Delali smo v izredno strogih pogojih (kot vedno, ko smo sodelovali z JLA).

Nekega dne niso dovolili

nobenemu od strokovnjakov dostopa do delovišča, ki je zajemalo kakšen kvadratni kilometer. Častniki in vojaki so bili popolno bojno opremljeni, rekel bi, zmedeni. Pozneje smo izvedeli, kaj se je takrat zgodilo.

Leta 1973 je izbruhnila zadnja izraelsko-egiptovska vojna. Ve se, da je slednje podpirala Sovjetska zveza, ki jim je želela po najkrajši poti posredovati orožje in vojaški material. Najhitreje in po najkrajši poti so lahko leteli po zraku, preko ozemlja SFRJ.

Ker ni bilo časa za običajno diplomatsko proceduro, za pridobitev Titovega dovoljenja za prelet sovjetskih vojaških helikopterjev in transportnih letal, je sovjetska vojska uporabila popolno blokado brezžičnih zvez (radio, radarskih). JLA s svojimi radarji ni mogla odkriti preletov sovjetskih helikopterjev in letal ter jih sestreliti z »njihovimi« raketami. Naknadno se je Sovjetska zveza za enotedensko blokado zvez SFRJ opravičila.

Kako se zaščititi?

Titu in armadnemu vrhu se je sesulo vse, v kar so doslej verovali. Izkazalo se je, da jim vsa oborožitev in vojaštvo prav nič ne pomagajo, če ni mogoče vzpostaviti ustreznih zvez. Zveze in tovrstne objekte je bilo potrebno zaščititi na takšen način, da jih ob morebitnem napadu ne bi bilo mogoče blokirati.

Najustreznejše zveze so fi-

Vladimir Sokolov, dipl. ing.

zične (žične), ki jih ni mogoče drugače blokirati, kot da jih preseka. Žične zveze poleg ustreznih kablov predvidevajo tudi releje, ki omogočajo ohranjanje principa slišnosti.

Tako je v glavah strokovnjakov v Oboroženih silah SFRJ nastal projekt s tajno oznako Neptun, ki je predvideval zaščito zvez in vseh vojnih objektov v obalnem pasu proti Italiji (NATO paktu). Protielektronska zaščita je zajemala v grobem splet kablinskih povezav celotne jugoslovanske obale in otokov. Nadaljevanje projekta je bil Center, ki je predstavljal kablensko povezavo nekaj kilometrov od obale v kraškem svetu. Ostal je nedokončan.

Sodeloval sem pri projektiranju Neptuna na srednjem Jadranu od Dubrovnika do Crikvenice, ki je nosil kodno

ne izdelave. Izvedba je bila tudi v rokah različnih podjetij, ki niso vedela, kaj točno delajo. »Navadni« delavci so vršili vkopavanje in polaganje v morskno dno posebnega kabla, za katerega niso niti slutili, da predstavlja najpomembnejši obrambni sistem proti NATO paktu. SFRJ se je očitno bala samo napada iz zahoda, čeprav so na vojaških akademijah za morebitne nasprotnike imenovali tudi Sovjete. Obrambni sistem izključno proti NATO paktu jih je postavil na laž.

Tito se vkopava na Brionih

»Na Jadranu smo v sklopu Neptuna vkopali štirinajst posebnih velikih cilindričnih kontejnerjev z dragoceno elektronsko opremo, ki so predstavljali spoje (vozlišča) med kablji. V takšnem kontejnerju je bil tudi bivalni prostor za čuvaja. Enega izmed njih smo vkopali tudi na Brionih.

Vkopati smo ga morali pod posebnimi pogoji. Častnik KOS nam je povedal, da se bojijo tega, da bi si zahodne obveščevalne službe preko oznako 2296. Pozneje so zgradili še sistema na južnem in severnem Jadranu. Izgradnja je trajala celih deset let, saj je bilo potrebno ogromno finančnih sredstev. Skupaj s Tegradom je delal tudi Centroprojekt iz Beograda, ki je projektiral med drugim tudi podzemeljsko letališče v Bihaću.

Z JLA smo sklenili dve pogodbi: investicijsko in varnostno. Slednja je predstavljala podrejanje visokemu častniku KOS. Bili smo stalno pod nadzorom, mogoče so nam tudi prisluškovali, nismo smeli delati nikakršnih beležk izven strogo določene dokumentacije, hranjene v zapečatenih sefih.

Napadalec prihaja iz zahoda

Tegrad je sodeloval od projekta sistema do praktič-

njem otokov. Mnogim smo omogočili prvi telefonski stik z obalo. Tako smo napeljali telefon Dolancu v vikend v Blatu na Korčuli in v Kardeljevo vilo na Lošinju. Tudi na obali smo marsikje »oralo ledino«. V Leotarju nad Trebinjem so bili do našega prihoda brez TV sprejema.

Vojska nam je marsikaj pokazala

Dr. Jože Pungert, specialist za zaščito strateških točk, sedaj poslovnež, je preživel veliko časa na terenu: »Ena od mojih aktivnosti je bila zaščita strateških vojaških objektov na obali pred strelo, ki to področje zelo ogroža. Tako sem zavaroval mnoge objekte, ki so bili strogo zastraženi.

Vzdolž jadranske obale je ogromno vojaških objektov pod in nad zemljo. V skalo so vsekana mnoga zaklonišča za ladje. Cel otok Vis je praktično votel.

Določene utrjene objekte poskuša armada na vsak način zadržati. Ena izmed takšnih je Prevlaka, skrajni rt, s katerega je mogoče kontrolirati Boko Kotorsko. Zav-

Dr. Jože Pungert

vohunskih satelitov tolmačile, da se Tito vkopava.

S sidrom izkopali kabel

Tudi z vkopavanjem kabla so bile velike težave. Vkopavanje v morskno dno je potekalo pod ogromnimi pritiski. Veliko tovrstnega dela so opravili potapljači. Zanimivo je, da je lahko častnik vojak-potapljaču ukazal samo potapljanje do petdeset metrov globine, za globlje potapljanje ga je lahko samo prosil. Vojaki so se potapljali, kljub veliki nevarnosti, še dosti globlje, saj so dobivali nagradni dopust.

Ta kabel je vrisan v mednarodnih navtičnih kartah kot kabel s »civilno« namembnostjo. Enkrat ga je s sidrom dvignila neka grška ladja. Ker se ni mogla rešiti izredno močnega kabla in ni hotela odrezati sidra, se je lotila prvega. Takoj ko so pričeli z rezanjem kabla, se je vklopil alarm. Helikopterji so dobili ladjo pri delu. Kapitan je moral plačati 300.000 dolarjev kazni, ki so šli za ponoven vkop v morskno dno.

Dolancu in Kardelju smo napeljali telefon

Izredno veliko dela je bilo med kablenskim povezova-

zetje Prevlake s strani hrvaške vojske bi pomenilo tudi konec oporišča v Boki Kotorski. Na Prevlaki so namreč tudi ogromna skladišča morskimi min.

Hrvaška – zadovoljni dedič

Razpad SFRJ je izničil velike napore, da bi se ustvarila popolna obrambna zaščita proti zahodu. »Neptun«, ki sega od skrajnega južnega dela jugoslovanske jadranske obale do Pule, je v največji meri ostal v rokah Republike Hrvaške, ki ga bo kot bodoča pomorska velesila sigurno znala izkoristiti. Težko je verjeti, da NATO pakt že doslej ni vedel, čemu so služile aktivnosti na jugoslovanski obali. Zagotovo je dobil informacije od možnega vohuna v maršalatu (Titovem sekretariatu).

Za obrambni sistem sta največ denarja prispevali Slovenija in Hrvaška. Slednji je sistem tudi ostal, Slovenija pa se lahko obriše pod nosom tudi za delež v delitveni bilanci, saj je kabel zakopan v hrvaško zemljo.

Tekst in slike: Franc Furland

Dr. Pungert in Sokolov obujata spomine na sodelovanje v izdelavi najpomembnejšega obrambnega sistema SFRJ proti NATO paktu

RES JE...

— da je Janez Kopač ostal brez funkcije. Res pa je tudi, da je v najkrajšem času evropskega ministrom narenil vsaj eno dobro potezo. Takoj v začetku se je rešil v oči vpadajočega kovinsko modrega mercedesa prejšnjega ministra Sešoka. Podaril ga je protokolu. Ali bo nov minister zadovoljen s to njegovo potezo, bomo kmalu videli.

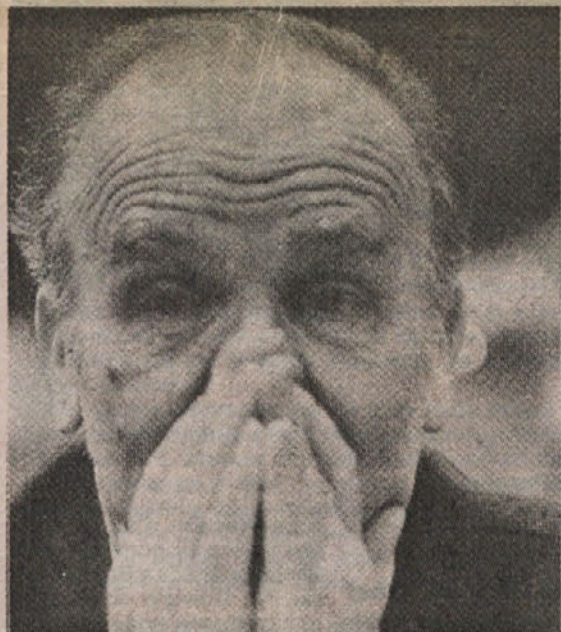
— da stara ljubezen ne zarjavi. Staro sovrastvo pa še bolj drži. Medsebojno natolcevanje med ministrom Bavčarjem in poslanecem Starmanom prehaja v kritičen trenutek. Ali bo Starmanu uspelo s pomočjo podrejenih Bavčarjevih fantov nakopati kaj sitnosti tudi ministru, bomo kmalu videli. Zaenkrat bolje kaže Starmanu.

— da kukavica nese jajca v tuja gnezda. Res pa je tudi, da je sporazum o višini in usklajenosti plač državnih uslužbencev podpisal Peterle, Drnovšek pa je »moral« narediti tisto, kar je bilo v sporazumu sklenjeno.

— da je Slovenija lepa dežela. Za to so zvedeli tudi Izraelci. V Slovenijo je prišlo večje število izraelskih predstavnikov turističnih agencij. Pa ne, da so izraelski turisti predhodniki libanonizacije balkanskega kotla.

— da je gospod Gabršček s celjske Komunalne še kar v »prvem planu«. Kar zadeva pisanje v našem časopisu, smo dobili novo pričevanje. Gospod Gabršček je obilo koristil mizarstvo delavnico svojega pogrebne podjetja. Veliko so mu naredili, pa malo ali nič računali.

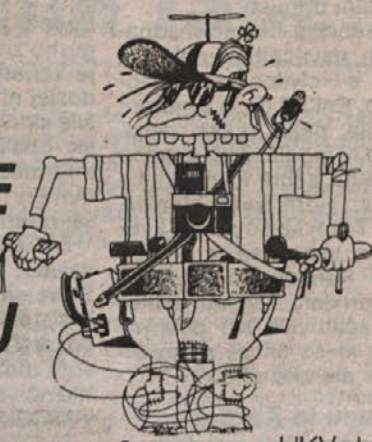
— da je Alija Izetbegović končno spoznal, da ni le predsednik Muslimanov, marveč predsednik vseh državljanov BiH in je odstopil s položaja muslimanske stranke

(SDA). Očitno je zelo pozno doumel, kakšen zgled mu je dal Milan Kučan pred več kot dvema letoma, ko je Alija še močno navijal za Jugoslavijo.

— da kmečka trma nekaj velja. Potem ko si je Toplak kmečki imidž pokvaril z doktoratom, je ob preboju zakona o gradnji avtoceste Sentilj-Koper, dokazal, da je asfalt več vreden kot zemlja.

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

MATURANTI

MLADOST NA CESTI

Na mladost je posijalo sonce. Kolesje počiva in prostosti željni mladi se je bodo lahko v miru naužili. Za približno štirideset tisoč dijakov in studentov so se še zadnjič zaprla šolska vrata. Ali se bo našel kdo, ki jim bo odprl druga?

LucaS

HUMORESKA

POZABLJIVI BERT

»Berti, Berti,« je nekega dne rekla žena. »Ti bi si pa res lahko kupil nove čevlje. Zamenjal si že nekaj strank, čevlje pa nosiš vseskozi iste. Le kaj si ljudje mislijo?«

»Draga moja,« je odvrnil Bert, »ti veš, da je veliko lažje zamenjati stranko kot čevlje. Nova stranka te nič ne stane, poglej pa cene čevljev!«

»A sploh veš, v kateri stranki si zdajle?« je vprašala žena.

»Pusti stranke. Zdajle govoriva o čevljih. Fovej mi, kakšne naj kupim?«

»Kupi si nekaj trpeznege, usnjenege, kar boš lahko nosil k različnim oblačilom. Naj imajo debel podplat. Pa kaj ti pravim, saj sam veš. Kupi si, kar boš nosil.«

»Ja, to si dobro povedala. Kaj pa cena? Ta, ta je problem.«

»Kupi, ti pravim, pa ne glej na ceno. Bo že kako, važno je, da boš s čevlji zadovoljen.«

»Dobro potem si kupim čevlje jutri v Ljubljani, ko grem tja službeno,« je rekel Bert. »Tam je še največja izbira.«

»Odpeljal se je že zelo zgodaj, da bi imel dovolj časa za nakup novih čevljev.«

»Ze v prvi trgovini je prodajalka rekla: »Čevljev pa res ne moremo kupovati od danes do jutri, kot ljudje menjavajo stranke.«

»Kako pa vi veste, da menjavam stranke?« je presenečeno vprašal Bert.

»A vi tudi? Saj nisem mislila vas,« je rekla prodajalka. »Kar oglejte si jih, izbira je res velika.«

Bert je pomeril zdaj te, zdaj one čevlje, hodil v njih gor in dol, nazadnje pa, ko je bilo v trgovini že precej ljudi, se je kar odločil. »Vzel bom tele,« je rekel, »jih bom kar obul, one stare pa, če mi zavijete.«

»Prav,« je rekla prodajalka, »samo malo mi jih dajte, da pregledam, če je vse v redu.«

Bert ji je dal nove čevlje in si obul stare, navsezadnje bo tudi v teh še zdržal do doma, ali pa jih bo lepo vrgel v smeti.

Prodajalka so med tem oblegali kupci in trajalo je kar precej časa, da je Bert dobil svoje čevlje. Potem je pogledal še po izlozkih drugih trgovin, če ni morda kje kakih boljših čevljev in ga ni polomil, a je bil kar zadovoljen. Celo enake čevlje je videl, ki so bili dražji.

Ko je zelo pozno popoldne prišel domov in mu je žena odprla vrata, je za trenutek obstal in vprašal: »A nimam lepih čevljev?«

Žena je pogledala in rekla: »Kje? Prišel si v starih čevljih.«

»Kaaaj?« je vzkliknil Bert. »Nove čevlje sem vrgel v smeti?!«

»V smeti?« je ponovila žena. »Kako si jih lahko vrgel v smeti?«

»Bili so zaviti v papir in sem mislil, da so stari.«

»Ljubi bog,« se je prekrizala žena. »Tako se odpelji nazaj in poglej, če so še tami!«

»Kako to misliš?« je obupan vprašal Bert.

»Kot sem rekla, takoj v avto.«

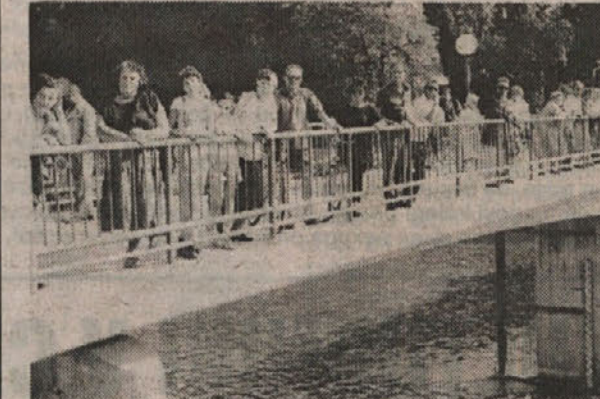
»Ne morem, pri najboljši volji ne morem. Tudi avto sem pozabil v Ljubljani. Pripeljal sem se namreč z vlakom.«

FOTOREPORTAŽA

S. O. S. ZA VODE

Tekst in foto: Severin

V soboto je SDP Celje pripravila manifestacijo, s katero opozarja, da Celje nima pitne vode. »Ne bi želel delati reklame vrhunskemu laskemu pivu,« je dejal gospod Željko Cigler, predsednik celjske SDP, »toda Fructalov sok razredčen z umetnim gnojem«, vodo iz Savinje, predstavlja vsakdanjik pitja in žitja v Celju — knežjem mestu.« V Celju je umrljivost nad slovenskim povprečjem, rodnost pa je močno padla. Ogromno je obolenj srca in ožilja, pljuč, prebavil, zelo razširjena so rakasta obolenja, voda je polna nitratov.

NI RES...

— da imamo medvede samo v vladi. Tako se je našel tudi čisto pravi medved, ki pa ga je zaradi njegove krvoločnosti obsodil na smrt kar kmetijski minister osebno. Prav zanimivo bo videti, kako dolgo bo trajalo, da bo prišel pred puške naših lovcev. Koga bo bolj strah.

— da se nam bližajo lepši časi. Novo gorje nam bo prinesla naslednja številka Uradnega lista. Tresli se bomo in doživljali šoke ob novi podražitvi električne energije.

— da tudi standard živali poslabšuje. V kratkem bodo tudi veterinarji dobili doktorske nazive.

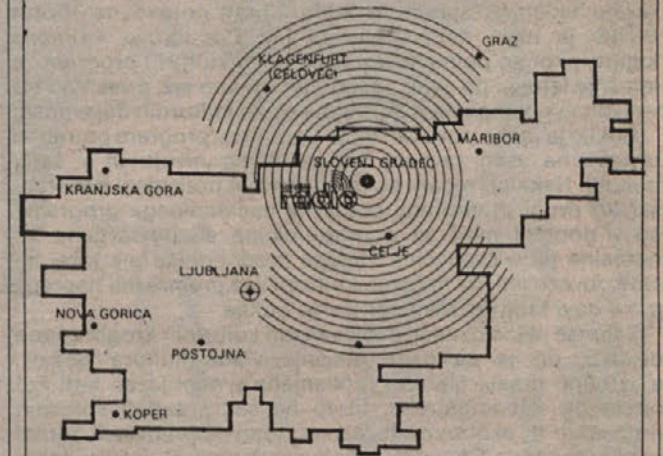
— da naša vlada ni dovolj prefrigana, kadar je to v njeno ali »njihovo« korist. Obvezni javni natečaj za projekte, ki se financirajo iz proračuna, visijo na oglasnih deskah po različnih ministrstvih. Na njih in zgolj na ministrstvih visi polno razpisov, s katerimi posamezni resorji iščejo najcenejše in najbolj kvalitetne izvajalce. Janez Kopač pravi, da so to dovoljevala še navodila iz prejšnje vlade. Neuk človek bi si morda mislil, da imajo na ministrstvih zaposlene tudi izvajalce različnih projektov, naprimer založnike za tiskanje učbenikov, cestarje za kopanje lukenj in podobno.

— da nova volilna zakonodaja ne napreduje v svojem nastajanju. Predlagatelj se že ukvarjajo z abecednikom za volilce. Crko »A« so že obdelali.

— da je alkohol opij ljudstva. Vsebuje tudi tisto resnico o »vinu in veritas«, ki jo slovenski policaji dobro poznajo. Zato se ni čuditi, če bo v bodoče več prometnih policistov v gostlinah kot na cesti — in to po službeni dolžnosti.

— da so vrabci pametnejši kot ljudje. Nekaj pa so se le naučili od kopenskih dvonožcev, kar naprej čivkajo: lastninski zakon, lastninski zakon...

SVOBODNA
BERITE IN
NAROČAJTE
TV-5
MISEL

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

NOVA DOBA

OD ČETRTRKA 11. 6. 1992
DO SREDE 17. 6. 1992

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

M. C. HAMMER

Stanley Kirk Burrell alias M. C. Hammer je preživiljal zelo težko otroštvo. Osem otrok v družini je odraščalo brez očeta ob materi, ki je bila policistka. Začel je kot barski plesalec in si leta 1987 sposodil denar za svojo prvo ploščo. Boom! Od takrat uživa v zvezdniški slavi s svojo ženo Steph in hčerkico Akeiba Monique v mega veliki vili v Oaklandu.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

SOS IZ
POSTELJE

STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI

PRIREDITVE
PO SLOVENIJI

NAGRADNA
KRIŽANKA

HOROSKOP

SUPER NAPovednik

ČETRTEK, 11. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 9.40 Program za otroke, Pedenjžep
10.10 Stare japonske pravljice: Lunin svit
10.25 Šolska tv, ponovitev, Boj za obstanek: Zadnji klic za rešitev kosca
10.50 Angleščina – follow me, 54. lekcija
11.10 Kemija: Polimeri
11.30 Slovenci v zamejstvu, ponovitev
12.00 Poročila
14.50 Športna središča, ponovitev Ep v nogometu, Švedska – Francija
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke, Ebu drama za otroke: ljubezen in slaba riba
17.35 Živ žav
18.28 Že veste... svetovalno izobraževalna oddaja
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.30 Košnikova gostilna, ponovitev
21.30 Tednik
22.20 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.20)
22.45 Poslovna borza
23.00 Sova, Dragi John, ameriška nanizanka (7/22) (VPS 23.00)

Kate razžalosti novica o smrti triindevetdesetletne tete. A ko ji družina pove, da bo njen bivši mož Blake poskrbel za vse v zvezi s pogrebom, čisto iz sebe pove, da ne more na pogreb. Blake

ostane brez posledic. Dianina mati pošlje hčer v šolo v Švico, saj bi bila čim dlje od Jana.

SLOVENIJA 2

- 17.10 Sova, ponovitev
18.25 Regionalni programi – Koper
19.30 TV dnevnik
20.05 Malmö: Ep v nogometu: Anglija – Danska, prenos

Reprezentanca Danske je postala udeleženka letošnjega evropskega prvenstva v nogometu šele 31. maja. FIFA je takrat – skladno s sankcijami proti ZR Jugoslaviji, ki jih je sprejel Varnostni svet – jugoslovanske nogometne zbrisala s spiska osmih udeležencev finalnega dela EP. Poleg današnjih tekmecev sta v skupini A še Švedska in Francija, v skupini B, ki je vsaj na papirju precej močnejša, pa so

- 19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Meridiani – aktualna tema
21.15 Juke box – glasbena oddaja v živo (I. del)
22.00 Vsedanes – tv dnevnik
22.10 Juke box – glasbena oddaja v živo (II. del)
23.20 Na kalifornijskih cestah – serijski film

HTV 1

- 6.40 Test, 6.55 Pregled programa, 6.59 Dobro jutro Hrvaška, 9.00 Superbabica – otroška serija, 9.25 Risanka, 9.30 Smogovci – otroška serija, 10.00 Poročila, 10.05 TV šola – predmetni pouk: naravoslovje, 11.05 Jutrofon, 11.35 Novopečeni princ iz Bel-Aira – humoristična serija – ponovitev, 12.00 Točno opoldne, 13.00 Slika na sliko-ponovitev, 13.45 Poročila, 13.50 »We Are Seven« – serijski film – ponovitev, 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR, 15.05 Malavizija: Pinokio – otroška serija, 16.00 Gremo naprej, 18.00 Poročila, 18.05 Gremo naprej – nadaljevanje, 18.30 Santa Barbara, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik I, 20.05 »3-2-1« – kviz, 21.10 Informativni program, 22.10 Vox, 22.40 Dnevnik II, 23.00 Slika na sliko, 23.45 Poročila v nemščini, 23.50 Poročila v angleščini, 23.55 Horoskop, 00.00 Poročila.

HTV 2

- 15.10 Test, 15.27 Napoved programa, 15.30 Videostrani, 15.40 Košarka: NBA liga – finale, 17.10 Goeteborg: EP v nogometu: Nizozemska – Škotska, prvi polčas, 18.15 Goeteborg: EWP v nogometu: drugi polčas, 19.00 Glasba, 19.30 Dnevnik, 20.05 On in ona – humoristična serija, 20.35 Svet živali, 21.10 »We Are Seven« – serijski film, 22.05 »Edvard VII« – serijski film, 22.55 D. J. is so Hot, 23.55 Videostrani.

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki, 9.05 Čudovita leta, 9.30 Zemlja in ljudje, 10.00 Šolska TV, 10.30 Perry Mason, 12.10 Klub za seniore, 13.35 Družinske vezi, 14.00 Batman, 14.50 Psi naši najboljši prijatelji, 15.00 Jaz in ti, 15.30 Am dam des, 15.55 Mini scena, 16.05 Šest milijonov sekund, 16.30 Uspešnice in napotki, 17.10 Wurlitzer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Felix in dve kukavici, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kultura, 20.15 Zvečča alpska dežela, 21.35 Pogledi s strani, 21.45 Sprehajalka iz Sans Soucija, 23.30 Kdor seje veter, 1.35 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 12.55 Leksikon umetnikov; 13.00 Šport; 17.15 Hieroglifsko potovanje; 18.05 Čudovita leta; 18.30 Kolo sreče; 19.00 Lokalni program; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 21.10 Ep v nogometu; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Klub 2.

MADŽARSKA 1

- 5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 Lajna, madžarska lahka glasba; 9.05 Disneyjevi filmi, pon.; 17.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 Kupil bom to žensko, mehiška serija; 17.40 Risanka; 17.50 Magazin za menedžerje; 18.30 Svet denarja; 18.40 Imamo le eno Zemljo, serija; 18.50 Video spoti; 19.15 Za otroke in mladino; 20.00 Dnevnik, telesport; 20.40 Sosedje, 134. poglavje tv-romana; 21.15 Frederikusz show, garantirano nepolitični talk-show; 22.35 Aktualno; 23.05 Srčna ulica, dokumentarni film; 0.05 Dnevnik; 0.10 Dnevnik BBC.

MADŽARSKA 2

- 16.55 Danes popoldne, magazin; 17.45 Regionalni dnevniki; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.20 Za otroke; 18.40 Odkritje Amerike, serija; 19.05 Z dušo in telesom, nemška serija; 19.55 Telesport, vmes EP v nogometu: Danska – Anglija; 22.00 Večerni saldo; 22.30 Gledališče Ekho; 22.45 Filmski klub TV 2: Londonski randevu, Hitchcockov film (1938, čb).

PETEK, 12. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 10.30 Program za otroke, Skrivnostni otok, angleška nadaljevanka (1/6)
11.20 J. Bevc: Ko je pomlad: Pazi na otroka, ponovitev igrane serije 2/6
11.50 Poslovna borza, ponovitev
12.00 Gospodarska oddaja: 1000 obratov, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, forum
20.30 W. M. Thackeray: Semeni ničevosti, angleška nadaljevanka (5/8)
21.30 Ex libris
22.30 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.20)
22.50 Sova, Roseanne, 2. epizoda ameriške nanizanke (VPS 22.50)
23.20 Diana, angleška nadaljevanje (3/10) (VPS 23.20)

Leto 1933. Jan, ki Diane od dneva, ko so ju našli na Nunskem otoku, ni več videl, se zaposli kot novinar pri enem

izmed časopisov na londonskem Fleet Streetu. Da bi pozabil na Diano, se spusti v razmerje z dobrosrčno Madeline. Ko nekoga večera zavije v njegovo, tam zagleda Diano. Spet se začeta družiti.

- 00.10 Vsiljena poteza, nemški film (VPS 00.10)

scenarij in režija: Mathieu Carriere fotografija: Rolf Liccini glasba: Klaus Buhert igrajo: Vistoria Tennant, Maria Barranco, Michael Marawitzm, Aleksandar Rasić, Stuart Wilson, Clayton George, Mathieu Carriere in Anatolij Karpov

Mathieu Carriere je predvsem filmski igralec, debitiral je pred skoraj tridesetimi leti v Schloendorferovemu filmu Težave mladega Toerlesa, med njegovimi novejšimi vlogami pa je vloga v avstrijskem filmu Malina. Vsekakor je Carriere mnogo boljši igralec kot pa scenarist in režiser, ki hoče s svojim filmom seči v tisti prostor, ki so ga vodilni nemški filmski ustvarjalci že zaokrožili v opredeljeni sodobnega nemškega filma. Stičišča filma Vsiljena poteza s tendencami v sodobni nemški filmski ustvarjalnosti sicer lahko najdemo, v filmu pa ne najdemo domišljenosti zgodbe in karakterizacije njenih junakov, razkoreninjenec, ki si onemogočajo prihodnost, v katero so vero že zdavnaj izgubili in se sedaj sučejo v zaprtih krogih samougabljanja.

Lucas je nekdanji pianist, ki se je naveličal koncertiranja in zato sprejme nevhvaležno vlogo ženinega spremljevalca. Njegova žena Alice je

uspešna arhitektka in trenutno vodi dela na velikem projektu v Berlinu. Ob njenem delu se Lucas postopoma izgublja, njegovi stiki z ženo postajajo vse bolj površni in njegova edina ljubezen je hčerka. V obilici prostega časa se Lucas popolnoma preda svoji osnovni strasti – šahiranju, s svojima prijateljskoma Srbom Aleksom in temnopoltim Clarencom se znajde v hazardersko narkomanskem berlinskem podzemlju, kjer prične strastno igrati šah za denar in sploh hazardirati. Njegovi dolgovi so vse večji in zasvojenost z mamili že kar usodna. In ko mu pokaže vrata še žena, ima Lucas še manj možnosti, da bi se izvelkel. V škripnih bo moral povleči vsiljeno potezo in tako z žrtvijo »kvalitete« razrešiti svojo brezizhodno situacijo.

SLOVENIJA 2

- 15.40 Sova, ponovitev
17.05 Goeteborg: EP v nogometu: Nizozemska – Škotska, prenos
19.30 TV dnevnik
20.05 Noerrkoeping: EP v nogometu: SND – Nemčija, prenos

HTV 1

- 6.40 Test, 6.55 Pregled programa, 6.59 Dobro jutro, Hrvaška, 9.00 Pinokio – otroška serija, 9.25 Risanka, 9.30 Zdrav duh v zdravem telesu: plavanje, 10.00 Poročila, 10.05 TV šola – predmetni pouk: Družboslovje, program za učence od V. do VII. razreda, 11.05 Jutrofon, 11.35 On in ona – humoristična serija, ponovitev, 12.00 Točno opoldne, 13.00 Slika na sliko, ponovitev, 13.45 Poročila, 13.50 »We Are Seven« – humoristična serija, 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR, 15.05 Malavizija: Baklja – otroška serija, 16.00 Poročila, 16.05 Malavizija – nadaljevanje, 17.00 Morje – dokumentarna reportaža, 17.30 Gremo naprej, 18.00 Poročila, 18.05 Gremo naprej – nadaljevanje, 18.30 Santa Barbara, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik I, 20.05 Vi in vaš Video, 20.55 Spekter, 21.40 21.40 Ekran brez okvirja, 22.40 Dnevnik II, 23.00 Slika na sliko, 23.45 Poročila v nemščini, 23.50 Poročila v angleščini, 23.55 Horoskop, 00.00 Poročila, 00.15 Filmska noč: Noč živih mrtvecev – ameriški igrani film, 1.50 Zahodni svet – britanski igrani film, 3.15 Poročila.

HTV 2

- 15.40 Test, 15.57 Napoved programa, 16.00 Videostrani, 16.10 Mlečna cesta – francoski igrani film, ponovitev, 17.50 Znanstveni forum, 19.20 Meteor – izložba, 19.30 Dnevnik, 20.10 Serijski film, 0.55 Razglasitev rezultatov glasovanja TV dvoboja, 01.00 gardijada, 02.30 Košarka: NBA liga – finale, prenos.

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki, 9.05 Čudovita leta, 9.30 Zemlja in ljudje, 10.00 Šolska TV, 10.30 Perry Mason, 15.05 Martinova stena, 12.20 Klub za seniore, 13.00 Čas v sliki, 13.35 Družinske vezi, 14.00 Batman, 15.00 Jaz in ti, 15.30 Am dam des, 16.05 Šest milijonov sekund, 16.30 Uspešnice in napotki, 17.10 Wurlitzer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Felix in dve kukavici, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kultura, 21.35 Sprehajalka iz Sans Soucija, 23.30 Kdor seje veter, 1.25 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 12.55 Leksikon umetnikov; 19.45 Dragulj v kroni; 16.30 Zveza za preživetje; 17.00 EP v nogometu; 19.00 Lokalni program; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 21.10 EP v nogometu; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Nedotaknjena Avstrija; 23.30 Avstrijci pri Documenti; 23.45 Mesto išče morilca; 1.30 Poročila.

MADŽARSKA 1

- 4.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 Sotrpini, rehabilitacijski magazin; 8.50 Pomoč v duševni stiski; 9.00 Dallas, 77. del ameriške serije; 9.50 Zrebanje lota; 9.55 Sosedje, tv-roman, pon.; 10.25 Igralska strast, francoski film; 12.00 Parnična bolezen, pon.; 17.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 Vaxy, angleški zabavno-glasbeni film; 17.45 Svet denarja; 18.00 Okno, usluge; 18.55 Vprašanja kristjanov; 19.00 Štetje nazaj, Barcelona, 5. del; 19.15 Lahko noč vam želi Disney; 19.30 Dnevnik; 20.05 EP v nogometu: Skupnost neodvisnih držav – Nemčija; 22.10 Panorama; 23.15 Berlin, Alexanderplatz, nemško-italijanska serija; 0.15 Dnevnik; 0.20 Dnevnik »Antenne 2«.

MADŽARSKA 2

- 6.00 in 12.00 Regionalni programi; 15.20 Danes popoldne, magazin; 16.25 Olimpizem, olimpiatika; 16.50 Za otroke; 17.05 EP v nogometu; Nizozemska – Škotska; v odmoru Dnevnik; 19.05 Odkritje Amerike, serija; 19.30 Derrick, kriminalka; 20.35 50 minut s književniki; 21.25 Miss Hungary, 1. del; 22.00 Večerni saldo; 22.25 Pred koncem dneva; 23.50 Miss Hungary, 2. del; 23.50 Jazz klub TV 2.

je zelo očarljiv, in spet bo morala poslušati očitke sorodnikov, ki ga obožujejo. Če ga bo srečala, se bo gotovo spet sprla z njim. John se ponudi, da ji bo stal ob strani.

- 23.25 Diana, angleška nadaljevanje (2/10) (VPS 23.25)

Leto 1931. Jan hoče, da bi bila Diana ponosna nanj. Uči se francoščine in jahanja – po njegovem sta to odliki, ki jih mora imeti pravi gentleman. Toda Dianina snobovska mati ne odobrava hčerkinega prijateljevanja z Janom. Diana ga prepriča, da pobegne z njo na samotni Nunski otok. Tam preživita štiri idilične in nedolžne dni. To ne

moštva Nizozemske, Škotske, Skupnosti neodvisnih držav in Nemčije.

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.10 Moški mojega življenja – italijansko-francoska drama, 1950
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Čarobna svetilka – otroški program
16.20 Kramljanja – v studiju Tatjana Juratovec
17.00 Sever vzhod – aktualne oddaje
18.00 Slovenska kronika – informativna oddaja
18.10 Studio 2 – informativno kontaktna oddaja
19.00 Vsedanes – tv dnevnik

OSVETLJEVANJE!
Grafični oblikovalci, Designerji in vsi, ki pri svojem delu uporabljate OSEBNE RAČUNALNIKE PC ali APPLE MACINTOSH IMATE MOŽNOST SVOJE IZDELKE OSVETLITI NA PAPIR ALI FILM (RESOLUCIJA 2540 DPI)
SIMONA VOVK
OSTROŽNO 113, CELJE
TEL. & FAX: 063/34-222

nr
Naši razgledi, vam v premislek

SOBOTA, 13. JUNIJ

SLOVENIJA 1

8.30 Izbor, Angleščina - follow me, 53. lekcija
8.50 Radovedni taček: Žerjav
9.00 Lonček, kuhaj: Polenta z gobicami
9.15 Klub klobuk
11.10 Zgodbe iz školjke
12.00 Poročila
12.05 Tok tok, ponovitev
14.05 Večerni gost: Marko Modic, ponovitev (VPS 14.05)
16.00 Tednik, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Idealist, slovenski film

scenarij: Igor Pretnar, Vito-mir Zupan po Cankarjevi povesti Martin Kačur
režija: Igor Pretnar
glasba: Bojan Adamič - teksti za songe Ervin Fritz, poje Duša Počkaj

SLOVENIJA 2

14.30 21. slovensko tekmovanje mladih glasbenikov, reportaža in zaključni koncert
16.40 Sova, ponovitev
18.00 Priluhnjeno tišini
18.15 Angleščina v poslovnih stikih
18.30 Videomeh, 71. oddaja
19.00 Kremenčkovi, 15. epizoda ameriške risane serije
19.30 TV dnevnik
20.00 Klasika
20.30 Žur, 1. del francoskega filma

scenarij: Daniele Thompson, Claude Pinoteau
režija: Claude Pinoteau
fotografija: Edmond Sechan
glasba: Vladimir Cosma
igraj: Sophie Marceau, Brigitte Fossey, Claude Bresser, Denise Grey, Jean-Michel Dupuis, Frederic de Pasqu-

22.55 Diana, nadaljevanka

/4/10/

00.15 Šest mož proti Alcatrazu, angleški film (VPS 00.15)
01.55 Nočne ure, 13. epizoda ameriškega variatorskega programa

HTV 1

7.35 Test, 7.50 Pregled programa, 7.55 Horoskop, ponovitev, 8.00 Poročila, 8.05 TV-koledar, 8.15 Slika na sliko, ponovitev, 9.00 TV šola: Odprta ura, 10.00 Poročila, 10.05 Kaj se dogaja z mano? - mladinski program, 11.05 Po vojni - serijski film, ponovitev, 11.55 Risanka, 12.00 Poročila, 12.05 Vi in vaš video, ponovitev, 12.50 Risanka, 12.55 Izbor iz programa za tujino, 13.25 Pregled programa, 13.30 J. Gotovac »Ero z onega sveta« - opera, 14.00 Poročila, 14.05 »Boj Titanov« - britanski igrani film, 16.00 Poročila, 16.05 »Hrvaška revija« - dokumentarna oddaja, 16.45 turbbio limach show, 18.00 Poročila, 18.05 TV razstava, 18.20 Santa Barbara, 19.05 Najprej je bila beseda, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik I, 20.05 Njen alibi - ameriški igrani film, 21.40 Usode, 22.10 Glasbena oddaja, 22.40 Dnevnik II, 23.00 Slika na sliko, 23.45 Poročila v nemščini, 23.50 Poročila v angleščini, 23.55 Horoskop, 00.00 Poročila, 00.15 Filmska noč: Cleopatra Jones - ameriški igrani film, 01.45 Zločin iz strasti - ameriški igrani film, 03.25 Poročila.

HTV 2

17.45 Košarka: NBA liga-finale, posnetek, 19.15 Glasba, 19.30 Dnevnik, 20.10 Dežela orlov - dokumentarna serija, 21.00 Zgodba z naslovnih strani, 21.30 Cosby Show, 22.00 Hrvaška nogometna liga, 23.05 »Midnight Caller« - serijski film, 23.50 Hit depo.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki, 9.05 Čudovita leta, 9.30 Angleščina, 10.00 Francosčina, 10.30 Ruščina, 11.00 Črni šerif, 12.30 Halo Avstrija, halo Dunaj, 13.00 Čas v sliki, 13.40 Brez tebe bi bila noč, 15.30 Jaz in ti, 15.35 Šest milijonov sekund, 16.00 Otroški Wurlitzer, 17.10 Svet za vse, 18.00 Čas v sliki, 18.05 Šport, 18.30 Leteči zdravniki, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Šport, 20.15 Denar ali življenje, 21.45 Zlata dekleta, 22.10 Čas v sliki, 22.20 Šport, 22.35 Mesto lovi morilca, 0.10 Čas v sliki, 0.15 Večerja z zajtrkom, 1.50 Čas v sliki, Ex libris.

AVSTRIJA 2

8.00 Vreme; 12.55 Leksikon umetnikov; 13.00 Šport; 15.05 Slovesnost za Arturja Schnitzlerja; 16.00 Visoka hiša; 17.00 Kolomb in čas odkritij; 17.45 Kdo me hoče; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Lokalni program; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Poročila; 2.20 Ex libris.

MADŽARSKA 1

6.15 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 Za baptiste; 8.45 Za otroke in ne le za njih; 11.00 TV magister; 12.30 Panorama, svetovna politika; 13.30 Sezamova ulica, za otroke; 14.30 Minute za spote; 15.00 Barometer, politični show; 16.05 Duh iz močvirja, Disneyjev film; 17.45 Tele video '92; 17.55 Za otroke, risanka; 18.25 Moja hiša, kultura bivanja; 19.00 Skrivnostni randevu, potovalni kviz; 20.00 Dnevnik, telešport; 20.40 Dallas, 77. del ameriške serije; 21.40 Umor s posvetilom, francoska kriminalka; 23.10 Red Hot and Blue

MADŽARSKA 2

8.35 Vojne z drugačnimi očmi; 9.05 Magazin za Cigane; 9.30 Narodnostne oddaje v hrvaškem, nemškem, romunskem in slovaškem jeziku, vmes folklorja; 11.25 Čebelica Maja, risanka; 11.50 Familia DD, zabavna serija; 12.20 Pop rock; 12.40 Tekunice, otroška serija; 13.15 Sokoli, deklamacije in pesmice; 13.45 Čar kompjuterske animacije, 1. del; 14.25 Cesarjev tajni ukaz, kitajski film, 16.00 Varstvo živali; 16.25 Najstniške usode, dokumentarna serija; 17.00 Gledališče Ekho; 17.10 Smrkci, risanka; 17.40 Ameriška serija Knight Rider; 18.40 Odkritje Amerike, 6. del; 19.05 Zajčji eksperiment, ameriški film; 20.30 Telešport; 21.00 Rock; 21.40 Hofi, sod iz zlata plošča; 22.00 Večerni saldo; 22.25 Musical; 23.10 Vrt Finzi-Continijev, italijanski film.

NEDELJA, 14. JUNIJ

SLOVENIJA 1

8.10 Program za otroke, živ zav. ponovitev
9.00 Klobučniki na srečanju v Borovljah, prenos iz Avstrije
10.30 Renu bassi v plesih iz Indije
11.05 Kronika, ponovitev kanadske poljudnoznanstvene serije 8/26
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.10 Ljudje in zemlja
12.40 Videomeh, ponovitev 71. oddaje
14.10 Ebu drame za otroke: Ljubetben in slaba riba, ponovitev
14.35 Heroin, ponovitev francoskega filma

scenarij po romanu Michela Lambesea napisala Pascal Jardin in P. C. Defere
glasba: Serge Gainsbourg
režija: Pierre Gremieer-Deferre

v gl. vl.: Gabin, Andre Weber, Pierre Dux, Elinore Hirst

Pierre Grenier Degerre je eden uglednejših francoskih filmskih režiserjev - letos se je predstavil na berlinskem festivalu s filmom GLAS. Pri nas žal ne poznamo dovolj njegovih filmov. Poleg tega se spominjamo le še fimov Vdova Condorc, ostalo (v letih od 1961 do 1991 jih je posnel 24) pa v naših kinematografih niso vrteli. Film La Hors je posnet »na kožo« Jeanu Gabinu, ki igra posestnika s prvo in zadnjo besedo po hiši. Vnuč se zaplete v prepukčevanje z mamili. Ko ded to odkrije, vzame stvari odločno v svoje roke. Skrta mamila uniči, vnuka pa zapre v klet, da bi ga zaščitil. Gangsterji nikogar nočejo prepustiti zadnje besede trmestemu starcu. Hočejo ga ustrašiti: zažgejo mu senik, pobijejo živino, porežejo gume na avtomobilih. Toda mož ne popusti. Tudi s policijo noče sodelovati. Obracun z gangsterji mu je stvar časti, ki jo hoče urediti v družinskem krogu. S pomočjo najbližjih je zares učinkovit, policija na kraju končnega obračuna sicer najde sledove, ne pa dokazov...

Film obvladuje asketski, strogi in avtoritativni Jean Gabin v zanj značilni vlogi trdnega neupogljivega gruntarja. Poleg glavnega lika velja poudariti soodenje nekoliko konservativnega, trdega življenja na vasi s pokvarjenostjo mestnih prišlekov - gangsterjev.

16.00 J. Rasšail: Kralj Patagonije, francoska nadaljevanka 2/4
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Arsen Lupin, ameriški film (čb)

režija: Jack Conway
scenarij: Maurice Le Blanc, Francis de Croisset
igraj: John Barymore, Lionel Barymore, Karen Morley, Tully Marshall, John Miljan, Henry Armetta

Pariški šef policije Guerchard in vojvoda Charmeraški merita svoje sposobnosti v filmu, ki je nastal po stari, duhoviti francoski igri o Arsenu Lupinu, zmikavtu, o katerem so krožile v javnosti vse mogoče domneve. Guerchard z analitičnim duhom preizkušnega policajca sleduje vojvodo, za katerega sumi, da nastopa v vlogi Lupina, vojvoda pa se mu izmika z vsjo spretnostjo in uglašenostjo aristokrata. Kdo je torej prebrisan tat, ki svoje podvige opravlja predvsem zato, da bi pokazal na nespособnosti policije in osmešil njene najboljše može in kje tiči? Guerchard verjame, da

ni to nihče drug kot vojvoda, čeprav nima neposrednega dokaza. V svoji vnemi se poslužuje najbolj nenavadnih metod: pomaga si z lepimi ženskami, ki bi lahko iz največje bližine opazovale nersramnega prebrisanca in eno med njimi mu pošlje naravnost v posteljo. Zadeva pa doseže vrhunec, ko Arsen Lupin policiji pošlje sporočilo, da bo iz Louvra izmaknil samo Mono Liso...

Osvežilen humor in kopico nenavadnih idej se odvrti v filmu, ki se odkrito ponaša s tem, da hoče gledalce zabavati in razvedriti. Premierno občinstvo pa je bilo dodatno očarano ob dejstvu, da sta v filmu prvič nastopila skupaj slavna brata John in Lionel Barrymore, priljubljena igralca tistega časa.

18.30 Za prihodnost Narodne galerije

18.40 TV mernik
18.55 Risanke
19.20 Slovenski loto
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, zrcalo tedna

Zdravo

20.30 Zdravo

21.35 Velike trgovske poti, angl. dokumentarna serija 2/8

22.35 TV dnevnik 3, vreme, šport

23.05 Sova, ameriške video smešnice, 9. epizoda ameriškega variatorskega programa, Diana, angleška nadaljevanka, 5/10

SLOVENIJA 2

12.10 Sova, ponovitev
13.30 Športna nedelja
19.30 TV dnevnik ORF
20.00 Videogodba
20.30 Dokumentarna oddaja
21.00 Aleksa Šantič, nadaljevanka TV BiH in TVS 6/8
22.00 Plesni nokturno: G. Rossini - V. Dedovič: Tatinska sraka

Letošnje leto je v svetu tudi v znamenju italijanskega skladatelja Gioacchina Rossinija, ki se je rodil v Pesaru pred 200 leti. Napisal je vrsto oper, s katerimi je dvignil svoj sloves v pravi vihar navdušenja.

Na njegovo znano uverturo k operi TATINSKA SRAKA (La gazza ladra) je koreograf Vlasto Dedovič postavil duhovito koreografijo, ki jo izvrstno plešejo Nena Vrhovec, Vojko Vidmar in Dejan Dedovič. Režija Vojko Boštjančič, redakcija Danica Dolinar.

22.10 Športni pregled
22.40 Ep v nogometu: Švedska: Jugoslavija, posnetek

KOPER

13.00 Ryan - soap opera
13.20 Agencija Roskford - serijski film
14.10 Mister Rock and Roll - ameriški glasbeni film, 1957
15.20 Prosim, ne jejte marjetic - serijski film
16.00 Čarobna svetilka - otroški program
16.55 Razmišljanja o našem vsakdanjku
18.20 Meridiani - aktualna tema
19.00 Vse danes - tv dnevnik
19.25 Ryan - soap opera
19.45 Agencija Rockford - serijski film
20.35 Veselo življenje - španska barva komedija, 1987
22.10 Zrebanje loto
22.15 Vse danes - tv dnevnik
22.25 Alpe Jadran - tehnik
22.25 Na kalifornijskih cestah - serijski film
23.45 Yesterday - zgodovina Pop Music

DELO
vedno
v središču
dogajani

v gl. vl.: Radko Polič, Milena Zupančič, Dare Ulaga, Marijeta Gregorač, Marija Benkova, Stevo Žigon, Janez Bermež, Janez Rohaček, Jožko Lukeš

Cankar je napisal povest o učitelju Martinu Kačurju 1905. leta, Igor Pretnar pa je posnel po tej predlogi film 1976. leta ob stoletnici rojstva našega najpomembnejšega pisatelja. Scenarij je bil sicer napisan že 10 let prej, toda treba je bilo počakati okroglo obletnico, da so dozoreli pogoji za snemanje filma. Zgodba povesti in njeno sporočilo sta pravzaprav preprosta. Gre za portret idealista, učitelja, ki pride v zagatno okolje Blatnega dola, pa sprva še ne ve, da se bo zlo-mil kot žrtev provincializma krajevnih veljakov s svojimi drobnjarskimi, da ne rečemo strankarskimi interesi. Martin Kačur je v slovenski literaturi lik, ki ga pozna vsak srednješolec. Ob branju si v zavesti vsak bralec sam od-vija svoj film, zato je bila Pretnarjeva namera, da s filmom pokaže svoje videnje Cankarjeve povesti in ga tako sooči s pričakovani toli-kih poznavalcev drzna, da ne rečemo kar prevzetno domi-šljava. Toda izziv Cankarjeve mojstrovine je bil za Pretnar-ja premočan. Dileme, ki jih sprožajo večni problemi pre-nosa literature na filmski trak, je obvladal s samozavestnim obvladovanjem svo-jega poklica, ki ga je kalil tu-di pri slovitim Eisensteimu. Prav zato je Pretnar režiser, ki je lahko posnel tematsko tako različne filme kot Ide-alist, Pet minut raja, Samo-rastniki in z njimi tudi ob ča-sovni distanci dokazuje vse trdnost mesto v slovenski filmski zgodovini.

19.15 Zrebanje 3 x 3
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, utrip
20.30 Križkraj
21.35 S. King: Zlata leta, ameriška nadaljevanka /5/8/
22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport /VPS 22.25/

ale, Richard Borringer, Jean-Pierre Castaldi, Dominique Lavanant

Claude Pinoteau se je na francoski filmski sceni pojavil leta 1972 z odlično kriminalno MOLČEČI. V nadaljnji - vsekakor uspešni - karieri pa se je Pinoteau predstavil predvsem kot mojster karakterne komedije, kjer so v ospredju najstniki.

Gre za zgodbo o dekletu, ki se s starši iz Versaillesa preseli v Pariz in vpiše v nižjo gimnazijo. Z novimi prijatelji jo čakajo tudi nove izkušnje in prva zabava. Enajstletna deklica spozna doslej še neprebujena čustva, težave pa ima, tako kot vsi najstniki, s svojimi starši. Čar filma pa je v tem, da imata tudi oče in mati podobne ljubezenske težave, kot njuna mladoletna hči. Tu je še prečudovita stara mama, bohemski umetnik, ki zna še kako potolažiti svojo vnukinjo.

Tako kot v večini svojih filmov se Pinoteau tudi tokrat predstavlja kot odličan poznavalec družinskih odnosov in najstniških muh, v svojo komedijo pa vključuje dramatične in na trenutke tudi ganljive prizore.

22.15 Portorož: Poglej in zadeni, prenos finala

KOPER

13.00 Ryan - soap opera
13.20 Agencija Rockford - serijski film
14.10 Navzkrižni ogenj - ameriški western, 1958
15.30 Skupna tedenska informativna oddaja italofonske skupnosti
16.00 Čarobna svetilka - otroški program
16.55 Mister Rock and roll - ameriški glasbeni film, 1957
18.10 Globus
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.25 Jutri je nedelja - verska oddaja
19.35 Ryan - soap opera
19.55 Agencija Rockford - serijski film
20.45 Razmišljanja o našem vsakdanjku
22.25 Vsedanes - tv dnevnik
22.35 Navzkrižni ogenj

PONEDELJEK, 15. JUNIJ

SLOVENIJA 1

8.55 Program za otroke, Pinka Potepinka, lutkovna igrlica
9.35 Čarobna vrtavka, 2. del

Če ste pred tednom dni gledali prvi del oddaje o treh čarovnikih in začarani princeski, si oglejte drugi del te »zacoprane« igre, v kateri čarovniki kar tekmujejo, kdo ima na zalogi imenitnejšo čarovnijo, s katero se bo postavil pred princesko. Ta gleda njihove čarovnije, eno bolj čarovniško od druge, eno bolj zapleteno kot drugo...

9.55 Semeni ničevosti, ponovitev angleške nadaljevanke 4/8
10.55 TV mernik, ponovitev
11.10 Forum, ponovitev
11.25 Utrip, ponovitev
11.40 Zrcalo tedna, ponovitev
12.00 Poročila
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke, Radovedni taček: Obleka
17.30 J. Bevc: Ko je pomlad: Zaspanka Andreja, igrana serija 6/6

Prišli smo do konca. Zaspanka Andreja je namreč zadnja zgodba naše televizijske serije KO JE POMLAD. In kaj naj vam povemo o naši zaspanki Andreji? Morda samo to, da ona najbrž ni edina in v tej svoji zaspanosti nika kršna izjema. Takšnih deklet (pa tudi fantov seveda), ki radi zaspajo in ki praviloma vedno zamujajo, bi prav gotovo tudi danes našli kar precej. In prav o nekakšni »kronični zaspanosti« naše junakinje in s tem povezanim stalnim zamujanjem, govori naša zadnja zgodba »Zaspanka Andreja«. Zaupajmo vam še to, da je bila zgodba napisana po resničnem dogodku.

Scenarij in režija Jože Bevc.

18.10 Obzorja duha, ponovitev
18.45 Divji svet živali: Yellowarone pod ničlo, angleška poljudnoznanstvena serija 9/9
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.30 Politik novega kova, angleška nanizanka 11/4
21.05 Svet na zaslonu
21.45 J. Guillou: Zaslisevanje, švedska drama

scenarij: Jan Guillou
igrajo: Stellan Skarsgard, Helen Söderqvist, Guy de la Berg, Carl-Axel Karlsson in drugi

režija: Per Berglund
Največji večerni časopis odkrije, da so vohuna Berglinga, ki je izginil v Moskvo, umorili pripadniki švedske obveščevalne službe.

Takšna operacija pa ne more biti izvršena brez vednosti vlade. Imajo torej Švedi tajne agente, ki »smejo ubijati«? Takoj skličejo sejo, da bi odkrili resnico.

Bivšega vojaškega atašeja v Moskvi pokličejo na vojaško poveljstvo, da bi povedal, kaj se je pravzaprav dogajalo...

Drama je prejela glavno nagrado na TV festivalu Prix Italia 1990.

22.45 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.20 Sova, Diana, angleška nadaljevanke, 6/10, Zvezdne steze, 24. epizoda ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

15.15 Sova, ponovitev
16.30 Športni dogodki, ponovitev
17.05 Göteborg – EP v nogometu, Škotska: Nemčija, prenos
19.10 Videošpon
19.30 TV dnevnik Koper – Capodistria
20.05 Noerrkoeping – EP v nogometu AND: Nizozemska, prenos
22.10 Gospodarska oddaja: Evropa 2000
22.40 Umetniški eksperimentalni program, Kriminal

KOPER

13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.10 Veselo življenje – španska barvna komedija, 1987
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Čarobna svetilka – otroški program, Baba Malu' in sto ruskih pravljic – risanke, Prosim, ne jejte marjetic – serijski film
17.00 Yesterday – zgodovina Pop Music
18.30 Alpe Jadran – tednik
18.00 Slovenska kronika – informativna oddaja
18.10 Studio 2, šport
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Ponedeljkov športni pregled
22.05 Vsedanes – tv dnevnik
22.15 Mednarodni operni gala koncert, za mir in sodelovanje, I. del
23.15 Na kalifornijskih cestah – serijski film

HTV 1

6.40 Test, 6.55 Pregled programa:
6.59 Dobro jutro, Hrvaška, 9.00 Baklja – otroška serija, ponovitev, 9.30 Jaz lutkar – Mojmir Mihатов, 9.45 Mala kinoteka: »Srečanje v pesku« – lutkarski film, 10.00 Poročila, 10.05 Tv šola: razredni pouk – program za učence I. in II. razreda, 11.05 Jutrofon, 11.35 Cosby Show, ponovitev, 12.00 Točno opoldne, 13.00 Hrvaška v svetu, ponovitev, 13.30 7/7, 13.45 Poročila, 13.50 »I'll Fly Away« – serijski film, 14.35 Glasba, 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR, 15.05 Malavizija: Silas – otroška serija, 16.00 Poročila, 16.05 Malavizija: nadaljevanje, 17.00 Besede, besede, besede, 17.30 Gremo naprej, 18.00 Poročila, 18.05 Gremo naprej, nadaljevanje, 18.30 Santa Barbara, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik I, 20.05 Premijere, ki jih ni bilo – P. Segedin: »Živeti« – TV drama, 21.05 »Jezebel« – ameriški igrani film, 22.45 Dnevnik II, 23.05 Slika na sliko, 23.50 Poročila v nemščini, 23.55 Poročila v angleščini, 00.00 Horoskop, 00.50 Poročila.

HTV 2

15.10 Test, 15.27 Napoved programa, 15.30 Videostrani, 15.40 Košarka: NBA Liga – finale, posnetek, 17.10 Norceping: EP v nogometu: Škotska – Nemčija, 19.00 Glasba, 19.20 Meteor – izložba, 19.00 Dnevnik, 20.10 »We Are Seven« – serijski film, 23.00 Popolna tujca – humoristična serija, 23.30 Gabrielov ogenj – serijski film, 00.20 Električni cowboy, 00.50 Videostrani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki, 9.30 Lokalni program, 9.55 Natančno pogled, 10.00 Slovenska TV, 10.30 Denar ali življenje, 11.50 Pariz 1789, 12.00 Visoka hiša, 13.00 Čas v sliki, 13.10 Konflikti, 13.35 Godbeniki iz Avstrije, 13.40 Zveza za preživetje, 14.10 Batman, 15.00 Jaz in ti, 15.30 Am dam des, 16.30 Ding dong, 17.10 Wurlitzer, 18.00 Čas v sliki, 18.05 Čudovita leta, 18.30 Leteči zdravniki, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kultura, 20.15 Kako dobro, da je Marija, 21.15 Pogledi s strani, 21.25 Teleskop, 22.10 Miami vice, 22.55 La luna, 1.10 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 15.55 Leksikon umetnikov; 16.00 Svet v letih 1940 do 1960; 16.30 Lindenstrasse; 17.00 EP v nogometu; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.10 EP v nogometu; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Bogastvo – beda; 23.20 Nočni studio; 0.20 Halo Avstrija, halo Dunaj; 0.50 Čas v sliki.

MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.30 Čez dan; 9.00 Disneyjevi filmi in risanke, ponovitev; 10.45 Igra; 11.00 Čez dan; 11.20 U. K. today, angleščina; 11.50 Čez dan; 12.00 Poročila; 17.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 EP v nogometu, Škotska – Nemčija; 19.00 Katoliška kronika; 19.10 Igra; 19.20 O veri za otroke; 20.00 Dnevnik; 20.35 The Front, ameriški film o prvem moškem, ki bo rodil otroka; 22.15 Brez sodbe, žensko taborišče Kistarecsa; dokumentarni film; 23.30 Aktualno; 23.55 Dnevnik; 24.00 Dnevnik BBC.

MADŽARSKA 2

15.00 Prenos zasedanja parlamenta; 17.05 Danes popoldne, magazin; 17.45 Regionalni dnevniki; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.20 Risanka za otroke; 18.45 Geza Šamu, filmski portret; 19.40 Pop real, madžarska lahka glasba; 20.05 EV v nogometu, Nizozemska – Skupnost neodvisnih držav; 22.00 Večerni saldo, 22.30 Enter, računalništvo; 23.00 Novo madžarsko objokovanje, 1. del dokumentarnega filma.

TOREK, 16. JUNIJ

SLOVENIJA 1

9.25 Program za otroke, Zgodbe iz školjke
10.25 Šolska tv, Boj za obstanek: Modra ali kožnokljuna rega divjih voda
10.50 Angleščina – follow me, 55. lekcija
11.10 Kemija: pridobivanje in uporaba jekla
11.30 Prislunhimo tišini, ponovitev
11.45 Angleščina v poslovnih stikih, ponovitev
12.00 Poročila
17.00 TV dnevnik
17.10 Program za otroke, Lonček kuhaj: Jota
17.20 Ex libris, ponovitev
18.40 Mostovi
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.30 Osmi dan
21.20 Slovenija – umetnostni vodnik
21.35 J. Sadwith: Baby M, ameriška nadaljevanke 2/4
22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.50 Poslovna borza
23.10 Sova, Brez žensk menda ne gre, angl. nan. 3/6 Diana, an-

gleška nadaljevanke, 7/10.
Glasbeni utrinek: C. S. Sans
– Labod

SLOVENIJA 2

15.25 Svet na zaslonu, ponovitev
16.05 Sova, ponovitev
17.45 Svet poroča
18.25 Regionalni programi – Koper
19.30 TV dnevnik ZDF
20.00 V službi Rock'n Rolla
20.30 Glasba, show in cirkus
21.30 Omizje, kontaktna oddaja
23.30 Svet poroča, ponovitev

KOPER

13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.10 Ponedeljkov športni pregled – ponovitev
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Čarobna svetilka – otroški program, Baba Malu' in sto ruskih pravljic – risanke, Prosim, ne jejte marjetic – serijski film
17.00 Na kalifornijskih cestah, serijski film
18.00 Slovenska kronika – informativna oddaja
18.10 Studio 2 – informativna kontaktna oddaja
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Sedem minut, ki štejejo – ameriška drama, 1971

POBALINČEK

Marky Mark, mlajši in trenutno uspešnejši brat Donnyja Wahlberga iz New Kids-ov, pogosto na svojih koncertih slači svoje hlače in kaže spodnje perilo, včasih pa še več. To je zelo razjelo njegovo mamo, ki se je lotila prevzgoje svojega sina. »Ko sem nekega večera prišel domov, sem na blazini našel pas za hlače in mamino sporočilo: To je za uporabo!« – pravi Marky Mark.

KDO JE MERYL STREEP

Ena najboljših filmskih igralk na svetu Meryl Streep je tudi vneta borka za zaščito človekovega okolja in njen glas je slišati vse do Bele hiše. 41-letna igralka je v zasebnem življenju gospodinja in mati treh otrok, srečno poročena z ameriškim kiparjem Donom Gummerjem, družina umirjeno živi na posestvu v Salisburju v državi Connecticut.

Meryl Streep je organizatorica državljanske iniciative pod naslovom Matere proti zlorabi pesticidov, sodeluje v različnih gibanjih za zaščito siromašnih in za ženske pravice v Ameriki. Sodelovala je v mirovnih pohodih in se med drugim močno angažirala v ameriški akciji Ustavite vojno na Hrvaškem.

Za nekaj mesecev na leto zapusti filmske bleščave in se posveti izključno družini in političnim prizadevanjem.

»Biti mati je najlepši poklic na svetu. S svojimi političnimi in družbenimi aktivnostmi želim doseči, da bi ta svet postal boljši in da bi moji otroci živeli lepše, kot živi danes mladež po svetu,« pravi Meryl Streep.

22.30 Vsedanes – tv dnevnik
22.40 Skupna tedenska informativna oddaja italofonske skupnosti
23.15 Na kalifornijskih cestah – serijski film

HTV 1

6.40 Test; 6.55 Pregled programa;
6.59 Dobro jutro, Hrvaška; 9.00 Silas – otroška serija; 9.30 Mali svet; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola – predmetni pouk: Jezikoslovno-umetniško področje, program za učence od V. do VIII. razreda; 11.05 Jutrofon; 11.35 Popolna tujca – humoristična serija, ponovitev; 12.00 Točno opoldne; 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 13.45 Poročila; 13.50 »We Are Seven« – serijski film, ponovitev; 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR; 15.05 Malavizija: Batman – otroška serija; 16.00 Poročila; 16.05 Malavizija, nadaljevanje; 17.00 Hrvaška kulturna dediščina; 17.30 Gremo naprej; 18.00 Poročila; 18.05 Gremo naprej, nadaljevanje; 18.30 Santa Barbara; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik I; 20.05 Stalin – tuja dokumentarna oddaja; 21.00 V velikem planu; 22.30 Dnevnik II; 22.50 Glasba; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini, Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila.

HTV 2

17.15 Test; 17.30 Napoved programa; 17.35 Videostrani; 17.45 Njen alibi – ameriški igrani film, ponovitev; 19.20 Lotó; 19.30 Dnevnik; 20.05 »Na zdravje« – ameriška humoristična serija; 20.30 Marlboro music show; 21.05 »We Are Seven« – serijski film; 22.00 Jezdec zore – serijski film; 22.50 B. Slijepečević: »Vežna vrata z ovalom iz barvaste stekla«; 23.35 Videostrani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki, 9.05 Čudovita leta, 9.30 Angleščina, 10.00 Slovenska TV, 10.30 Barka, 12.15 Boj nakupovalcem duš, 13.00 Čas v sliki, 13.35 Velika družina, 14.00 Batman, 14.50 Jutrišnji mojstri, 15.00 Jaz in ti, 15.30 Am dam des, 16.30 Mini atelje, 17.00 Wurlitzer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Leteči zdravniki, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Šport, 20.15 Univerzum, 21.15 Dva iz Teksasa, 22.50 Predsednik, 0.20 Petrocilli, 1.05 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 16.55 Leksikon umetnikov; 17.00 Viaje al español; 17.30 Usmeritev; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Dingsda; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Zabava; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Klub 2, Poročila.

MADŽARSKA 1

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 Čez dan; 9.00 TV-loto; 9.05 Za otroke, serijski film; 10.00 Friderikusz show, garantirano nepolitični talk-show; 11.20 Igra; 11.35 Čez dan; 12.00 Poročila; 17.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 Kupil bom to žensko, mehiška serija; 17.35 Tele video '92; 17.50 Svaki, dokumentarna reportaža; 18.30 Svet denarja; 18.40 Čez dan; 19.00 Igra; 19.15 Za otroke; 20.00 Dnevnik, telesport; 20.40 Potovalni kviz; 21.25 Po poti v Italiji; 22.45 Lovejoy, angleška kriminalka; 23.35 Dnevnik; 23.40 Dnevnik BBC.

MADŽARSKA 2

9.05 Po sledih močvirskih antilop, angleški poljudnoznanstveni film; 10.00 Prenos zasedanja Parlamenta; (13.00 Glasbeni tv-klub: Murgorski; Hovanščina.) 16.00 Danes popoldne, magazin; 17.45 Regionalni dnevniki; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.20 Risanka za otroke; 18.40 Telesport; 19.05 Kdo pa je ta deček, 6. del francoske serije; 20.05 Prosta ura, oddaja o poeziji; 21.00 Usodna vprašanja; 22.00 Večerni saldo; 22.25 Novo madžarsko objokovanje, 2. del dokumentarnega filma.

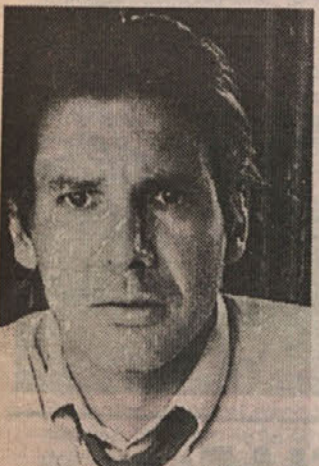

SREDA, 17. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 10.05 Program za otroke, J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih
 10.50 Civ, civ, še dolgo bom živ 2. oddaja
 11.00 J. Sadwith: Baby M, ponovitev amer. nadaljevanke 2/4
 11.50 Poslovna borza, ponovitev
 12.00 Poročila
 16.00 Poljudnoznanstvena oddaja, ponovitev
 17.00 TV dnevnik 1
 17.10 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
 19.10 Risanka
 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
 20.30 Film tedna, Frantic, ameriški film

scenarij: Roman Polanski in Gerard Brach
 režija: Roman Polanski
 fotografija: Witold Sobocinski
 glasba: Ennio Morricone

igrajo: Harrison Ford, Emmanuelle Seigner, Betty Buckley, Yorgo Voyagis, John Mahoney in drugi

Režiser Roman Polanski je svoj trinajsti celovečerni film predstavil svetovni javnosti leta 1988. Bolj kot kdajkoli prej je potreboval uspeh. Pri petdesetih ni mogel več računati na svojo avro čudežnega dečka, predvsem pa sta bila njegova predhodna filma precejšnja spodslija. Tako je ob premieri filma Tessa nemški filmski kritik zapisal, da je film primeren samo kot dokumentarec o kmečkem mlekarstvu 19. stoletja. Kasnejše kritike, zlasti francoske, so bile boljše, pa vendar je Polanski svoj naslednji film dokončal šele leta 1986, skratka šest let po filmu Tessa. Pirati so bili popoln finančni polom: stali so dvajset milijonov dolarjev, iztržili pa enega. Skratka, pred šestimi leti se je zdelo, da je Polanski na svojem koncu. V zgodovino filma se je vpisal s kar nekaj odličnimi filmi (Nož v vodi, Slepa ulica, Ples vampirjev, Rosemaryjin otrok, Kitajska četrt, Podnajemnik), vendar zelo pogosto pretekli uspehi ne zadoščajo za prihodnje projekte. Toda Romanu Polanskemu je uspelo, posnel je film Obnorelost. S tem filmom se je vrnil v Pariz, v svoje rojstno mesto. Vrnil se je k žanrskemu filmu, ki ga je zmeraj občudoval in spoštoval. Je pravzaprav eden redkih evropskih intelektualcev, ki priznava (v Cahiers du cinema), da Evropa zmeraj sanja, da bi bila kanček Amerike. Ne samo to, Polanski je zmeraj črpal tako iz srednjeevropske kulture, kakor tudi iz zahodnoevropske in iz americane. Kozmopolit je pravzaprav po svoji usodi, življenjski poti.

Filme je snemal v različnih sredinah, pa vendar — kot sam priznava — je najbolj občutil Pariz. Ob opisanem kozmopolitstvu zaznamuje osebnost in opus Romana Polanskega še neka poteza: občutil je zlo. Kot osemleten otrok je v Krakovskem getu gledal, kako so nacisti odpejali njegove starše, njegova mama je umrla v plinski celici, leta 1969 pa je Mansonova tolpa umorila njegovo nosečo ženo Sharon Tate. Zato ne preseneča, če Polanski pogosto predstavlja filmske junake, ki so vrženi v sovražno okolje, soočeni z zlomom, nasiljem...

Film Obnorelost se začne s prihodom ameriškega zakonskega para v Pariz. Zakonca Walker mesta, v katerem sta pred dvajsetimi leti preživela poročno potovanje, ne spoznata več. Mesto je sicer še zmeraj očarljivo, vendar se zdi tuje in spreminjeno. Že kmalu po prihodu v hotelsko sobo dr. Walker ugotovi, da je njegova žena na letališču zamenjala kovček. Medtem ko se tušira, mu žena nekaj pravi, vendar zaradi šumenja vode ne sliši. Prizor je miniaturna mojstrovina, kajti Polanski je postavil kamero v kabino, tako da gledalec deli nevednost s filmskim junakom. Po tuširanju, zajtrku, drezežu dr. Walker presenečen ugotovi, da je še zmeraj sam v hotelskem apartmaju, da je njegova žena izginila. Odpravi se jo iskat, vendar njegovo poizvedovanje vzbuja pomisleke, dvom, celo posmeh, vse dokler mu nek klošar ne opiše ugrabitve... Richard Walker se vrže v iskanje svoje žene. Edina sled je zamenjan, tuj kovček...

Polanski ima močan smisel za humor; v filmu si je privoščil nekaj humornih drobcev, pa vendar thriller Obnorelost ostaja ostrorob do poslednjega kadra. Walker v Parizu, brez znanja francoščine, blodi in išče po svetu mamil, nasilja, terorizma, da bi se čedalje bolj zavedal svoje eksistence, življenja... Harrison Ford, igralec, ki je igral v največjih hollywoodskih uspešnicah, je v vlogi Walkerja odličan, hkrati trmast in ranljiv.

22.35 TV dnevnik 3, vreme, šport
 23.00 Kronika, kanadska poljudnoznanstvena serija 10/26
 23.30 Sova, Nenadni uspehi, ameriška nanizanka, 5/19, Diana, angleška nadaljevanke 8/10

SLOVENIJA 2

- 15.50 Osmi dan, ponovitev
 16.40 Sova, ponovitev
 18.00 Regionalni programi — Maribor
 19.00 Psiho
 19.30 TV dnevnik Koper-Capodistria
 20.05 Športna sredo, Stockholm — EP v nogometu, Švedska — Anglija, prenos

KOPER

- 13.00 Ryan — soap opera
 13.20 Agencija Rockford — serijski film
 14.10 Mamin glas — španska sentimentalna drama, 1960
 16.00 Oresedici — tv novice
 16.05 Čarobna svetilka — otroški program, Baba Malu' in sto ruskih pravljic — risanke, Prosim, ne jejte marjetic — serijski film
 17.00 Na kalifornijskih cestah — serijski film
 18.00 Slovenska kronika — informativna oddaja
 Studio 2
 18.10 Vsdanes — TV dnevnik
 19.25 Ryan — soap opera
 19.45 Agencija Rockford — serijski film
 20.35 Kramljanja — v studiju Tati-ana Juratovec
 21.05 Sever vzhod — aktualne oddaje
 22.15 Vsdanes — tv dnevnik
 22.25 Sodobna umetnost — dokumentarna oddaja
 23.00 Mamin glas — španska sentimentalna drama, 1960

HTV 1

- 6.40 Test; 6.55 Pregled programa; 6.59 Dobro jutro, Hrvaška; 9.00 Batman, otroška serija, — ponovitev; 9.30 Risanka; 9.35 He-man in gospodarji vesolja, risana serija; 10.00 Poročila; 10.05 Tv šola — razredni pouk; program za učence III. in IV. razreda; 11.05 Jutrofon; 11.35 »Na zdravje« — humoristična serija; 12.00 Točno opoldne; 13.00 Slika na sliko — ponovitev; 13.45 Poročila; 13.50 »We Are Seven« — serijski film, ponovitev; 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR; 15.05 Šolski program: Ustna književnost danes; 15.35 Malavizija: Superbatica — otroška serija; 16.00 Poročila; 16.05 Malavizija — nadaljevanje; 17.00 Dokumentarna oddaja; 17.30 Gremo naprej; 18.00 Poročila; 18.05 Gremo naprej — nadaljevanje; 18.30 Santa Barbara; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik I; 20.05 Nenaravna smrt — ameriški igrani film; 21.35 Glasba; 22.10 Hrvaški feniks; 22.40 Dnevnik II; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila.

HTV 2

- 15.35 Test; 15.52 Napoved programa; 15.55 Videostrani; 16.05 Kaj se dogaja z mano, ponovitev; 16.50 V pozdrav Festivalu animiranega filma; 19.20 Meteor — izložba; 19.30 Dnevnik; 20.10 Stockholm: EP v nogometu: Švedska — Anglija; 22.05 »We Are Seven« — serijski film; 23.00 »Življenje po Henryju« — humoristična serija; 23.25 Metal mania; 00.25 Igrani film; 02.30; Košarka: NBA liga finale; 04.00 Videostrani.

AVSTRIJA

- Sreda, 17. 6.
 9.00 Čas v sliki, 9.05 Čudovita leta, 9.30 Francoščina, 10.00 Šolska TV, 10.15 Viaje al espanol, 10.30 Dva iz Teksasa, 12.10 Poročila, 13.00 Čas v sliki, 13.35 Velika družina, 14.00 Batman, 15.00 Jaz in ti, 15.05 Niklaas iz Flandrije, 16.30 Za in proti, 17.10 Wurlitzer, 18.00 Čas v sliki, 18.05 Me žene, 18.30 Leteči zdravniki, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kultura, 20.15 Tokrat kaviar, 21.55 Top spot, 22.25 Pogledi s strani 22.35 Model in vohun, 23.25 Polip, 1.00 Petrocelli, 1.45 Čas v sliki, Ex libris.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 16.55 Leksikon umetnikov; 17.00 Foto panorama; 17.30 Zemlja in ljudje; 18.00 Čudovita leta; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 21.10 EP v nogometu; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; 23.55 John in Yoko; 0.25 Kabli Manhatna; 0.45 Paul McCartney; 1.35 Čas v sliki, Ex libris.

MADŽARSKA 1

- 5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 Čez dan; 9.05 Sezamova ulica, za otroke; 10.05 Serijski film, ponovitev; 10.30 Igra; 10.45 Čez dan; 11.00 Letni kolobarji, program za upokojece; 11.30 Čez dan; 12.00 Poročila; 17.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 Kupil bom to žensko, mehiška serija; 17.40 Mini spoti; 17.50 Prehod, magazin; 18.30 Svet denarja; 18.40 Čez dan; 19.00 Za otroke; 19.30 Dnevnik, telešport; 20.05 EP v nogometu: Švedska — Anglija; 22.10 Razumem, g. profesor, kabaret; 23.20 Interbalet '92; 24.00 Dnevnik; 0.05 Financial Times za vzhodno Evropo; 0.30 Financial Times za vzhodno Evropo; 0.30 Dnevnik ZDF.

MADŽARSKA 2

- 16.50 Danes popoldne, magazin; 17.45 Regionalni dnevniki; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.20 Risanka za otroke; 18.44 Zelena točka, rekreacijski šport; 19.05 Anrás Sütő, razgovor ob 65-letnici književnika; 19.15 Anrás Sütő: Sanjski komandos, igra v dveh delih, posnetek predstave Veselega teatra; 21.10 Novi reflektor, magazin; 22.00 Večerni saldo; 22.25 EP v nogometu, Francija — Danska, posnetek.

PEKING: TRI LETA PO TIENANMENU

KORUPCIJA SE RAZRAŠČA

Tri leta so minila od prve napovedi velikih sprememb, ki so v zadnjem obdobju zajele komunistične države. Pekinški študenti so prehiteli dogodke in državni despoti so jih kaznovali, pobili, mučili, pozaprli. Totalitarni režim na čelu s Komunistično partijo Kitajske se je doma sicer obdržal, a demonstranti so bili znanilci odločilnih preobratov v delu enoumnega sveta.

Ko so kitajski študenti odšli na ulice, na Trg Tienanmen in v pekinški pomladi zahtevali reforme in več svobode, so v krvavo zadušenem uporu opozarjali še na eno razraščujočo pošast, korupcijo, ki se je razpredla v vse pore kitajskega življenja. Tri leta kasneje se je le ta kljub obljubam v čiščenju in pritiskom javnosti še bolj razbohotila in postala neločljiva sestavina kitajske družbe.

Podkupljivost ni le privilegij mogočnežev, širi se po celi družbeni lestvici in v igri so vse večji vložki. Požretnost v partiji je dosegla gornjo mejo, celoten sistem je strahotno pohlepen. V akcijo za preprečevanje skorumpiranosti na Kitajskem malokdo verjame.

Orjaška Komunistična partija z več kot petdeset milijoni članov je od leta 1989 vsako leto zaradi podkupljivosti izključila na deset tisoč svojih pripadnikov. V kampanji so razkrili blizu 350 tisoč afer in zaplenili čez 360 milijonov dolarjev, v šestdesetih primerih so bili zneski višji od milijona juanov (180.000 do-

larjev), obsodili so ministra za komunikacije, dva pomočnika ministra za železniški promet, nekaj guvernerjev in županov. Vendar Kitajcev niso speljali na led, kajti vse preveč je lokalnih oblastnikov, partijskih šefov, policijskih predstojnikov in okrajnih sodnikov, ki ne glede na svoje ravnanje mirno spi. Tisti, ki so jih kaznovali, sklepajo kitajski državljani, že niso bili nekomu pogodu ali pa niso imeli dobrih zvez. Vsakdanje življenje pov-

prečnega Kitajca je odvisno od cele mreže zvez in poznanstev, ki jih potrebujejo tako za zavoj uvoženih cigaret kot za poroko mladoletne hčere, sinov vpis na dobro šolo, za stanovanje ali zasebno obratovnico.

Korupcija je postala del poslovnega sveta in sestavina poslovanja med kitajskimi in tujimi partnerji. K vsaki pogodbi na Kitajskem je treba prišteti odstotek ali pol celotnega zneska, ki gre v žep tega ali onega oblastnika.

V takšnih pogojih je težko verjeti, da bo lahko prvi zakon zoper korupcijo, o katerem letos razpravljajo v kitajskem parlamentu, karkoli spremenil.

Študentske nemire zaradi diktature in korupcije so zadušili z vojno intervencijo

MUZEJ DAVKOV, ŠVERCA IN PREVARE

Ne boste ga našli v nobenem vodiču niti v prospektu touroperaterjev. Potniške agencije raje turiste usmerjajo v Muzej van Gogha kot v muzej davkov.

Nahaja se v lepi stavbi na malem kanalu Rotterdamu. V njem je mogoče videti dve tisočletji davčnih aktivnosti, ki so se godile širom sveta. Muzej je bil v začetku nenavadna strast profesorja Van der Poela, ki je zbiral vse, kar je bilo v zvezi z davki: predmete, dokumente, fotografije, slike, statistike...

Prvi dokument, ki priča o davkih na Nizozemskem, izvira iz šestega stoletja. Takrat so začeli pobirati davek za vodo, obale in mostove,

kar je bil velik prihodek za Nizozemsko (Seeland). Davki so odigrali pomembno vlogo tudi v slavni zgodovini nizozemskega upora zoper španskega kralja Filipa II, ki je zahteval »deseti novčič«, kar je pomenilo desetodstotni davek, ki bi porezal finančna krila nizozemskih mest in plemstva.

Leta 1579 so mesta v Utrechtu osnovala vojno zvezo, pri tem pa so se pobirali tudi za nove davke, s katerimi je bilo mogoče finan-

cirati boj proti Špancem.

V muzeju so se spomnili tudi rimskega cesarja Vespazijana, ki je v Rimu uvedel javna stranišča, za katera je bilo treba plačati »urinski davek.« Z zgodovinskimi besedami »pecunia non olet«, je jasno dokazal, da mogočnejem denar ne smrdi.

Muzej prikazuje tudi zgodovino švercanja in varanja. Razstavljen je čevljev z votlo peto za skrivanje denarja, kolo z votlim sedežem, metoda prenosa kokaina v prezerativih, ki jih govtajo »kurirji«, itd.

Takšen muzej bi imel dovolj ekspanzov tudi v Sloveniji.

SUŽNJI ZA DANSKO

Direktor danskega Centra za posvojitev otrok v Aarhusu je odvrgl obtožbe madžarskega lista »Nepszabadsag«, da so poslali darove v vrednosti 938.000 dolarjev kot kompenzacijo za 120 madžarskih otrok. »To ni plačilo za otroke, pač pa pomoč v znesku dva do tri milijone kron socialnim oblastem države v obliki vozil in kompjuterjev, kar je naša običajna praksa tudi v ostalih državah, kjer izvajamo posvojitve,« je

povedal direktor novinarjem. Pripomnil je, da pomoč ni bila nikoli dana biološkim staršem ali nosečnicam pač pa področnim uradom za zaščito otrok na Madžarskem.

Na Dansko je od leta 1989 prišlo 120 malih Madžarov, od teh je večina po poreku Romov ali pa prihajajo iz velikih, socialno šibkih družin. »Moralno je pravilno nuditi pomoč državam, v katerih iščemo otroke za posvojitve,«

vendar ta pomoč ni sorazmerna s številom otrok,« je rekel direktor in poudaril, da je Center vzel zelo malo otrok iz Gautemale in Etiopije, čeprav so dobile te države od Danske veliko denarno pomoč.

»Vsaka rasa ima grenak priokus, če je prisiljena dati svoje otroke v posvojitev. Naš Center je od začetka svojega delovanja leta 1969 omogočil posvojitev okoli 7000 otrok iz celega sveta.«

AMERIŠKI PROBLEMI

MURPHY BROWN – NEMORALNA

Podpredsednik ZDA Dan Quayle trdi, da Murphy Brown, lik istoimenske izjemno popularne TV-serije, ki jo poznamo tudi pri nas, daje slab zgled, saj ima nezakonskega otroka.

V lokalih, uradih, na ulici, v dvigalih, povsod po Ameriki se sliši MURF! Američani šepetajo, govorijo, ogovarjajo, negodujejo. Niti tiskovna konferenca Georga Busha ne more miniti brez nje. Murphy Brown stoji med njim in novinarji.

Kdo je ženska, ki je dvignila toliko prahu v ZDA?

Murphy Brown je glavni lik popularne TV nadaljevanke, ki se imenuje – Murphy Brown.

Murphy (igra jo Candice Bergen) je televizijska novinarka, ki pri svojem delu ne pozna nemogočih zaved. Svetlolasa, neodvisna, neporočena in mati otroka, ki ga vzgaja sama.

Ravno ta otrok je dvignil toliko prahu. Den Quayle, podpredsednik ZDA, je izjavil, da Murphy Brown daje slab zgled Američanom, saj ima nezakonskega otroka. Pred kratkim se je v nadaljevanju pojavil dojenček, sin Murphy Brown. Dojenčka TV

novinarke »je igrala« dva meseca stara Danica Fascella.

Razprava o Murphy Brown poteka na vseh področjih ameriškega življenja: političnem, moralnem, kulturnem, in celo na metafizičnem. Vse te razprave so istočasno, neumne, degradirajoče in zelo pomembne.

Dan Quayle je v Kaliforniji v enem od svojih govorov kritiziral »nezakonitost in socialno anarhijo«. Govoril je o »zlorabi družine, osebne odgovornosti in socialnega reda na mnogih področjih naše družbe.« Ta govor, v katerem se je dotaknil tudi Murphy, je bil himna vztrajnemu delu, tradicionalni družini, integriteti ter osebni odgovornosti.

»Družina je pomembna in njeno propadanje zelo škodi Ameriki«, pravi Quayle in nadaljuje »otroci potrebujejo ljubezen in disciplino. Potrebujejo matere in očete. Ček ni mož in država ni oče. Ne-

odgovorno rojevanje otrok je slabo,« trdi ameriški podpredsednik in kritizira Murphy Brown, »ki se ironično obnaša do očetov, saj sama vzgaja otroka in to imenuje lastna izbira življenja«.

Na odgovor mu ni bilo potrebno dolgo čakati. Diane English, izvršna producentka »Murphy Brown«, mu je odgovorila takole. »Če podpredsednik ZDA misli, da je sramota, če ima neporočena ženska otroka in če verjame, da ženske brez očetov ne morejo dobro vzgajati otrok, bi bilo bolje, da poskrbi za legalizacijo splava.«

Kaj pa je mislil Quayle, da bo storila Murphy Brown, ko

je ostala noseča? Splavila? Njena odločitev, da bo otroka rodila, se popolnoma sklada z gibanjem za življenje, ki ga podpira tudi Bushova administracija.

Newyorški »Daily News« je izšel z velikim naslovom: »Quayle – Murphy Brown: Vlačuga!« Telefonska centrala Bele hiše in kontaktne oddaje v živo so bile zasedene s telefonskimi klici za in proti Murphy Brown. Marlin Fitzwater, tiskovni predstavnik Bele hiše, je v začetku kritiziral Murphy Brown za »povečevanje življenja neporočne matere«, kasneje pa se je premislil in izjavil, »da se ta TV-lik zavzema za življenje. Mi mislimo, da je to dobro.« George Bush je ocenil podpredsednikov govor kot Quaylovo osebno stališče, in ni hotel kritizirati »zelo popularne televizijske nadaljevanke«.

Po drugi strani pa je odločitev Murphy Brown ohrabila številne, predvsem črne mladoltnice, da krenejo po njeni poti.

J. V.

VLOGA V KANADSKEM FILMU

Atraktivna Danka Brigitte Nielson je pridobila nekaj kilogramov in njene obline so še bolj zavidljive. Pred kratkim je podpisala pogodbo za svoj najnovejši film, kanadsko produkcijo Chained Heat 2, ki ga začne snemati čez dober mesec dni.

MELANIE POSLALA TELEGRAM

Čeprav je Melanie Griffith lepa in privlačna igralka, je v vlogi policistke, ki se vrine v židovsko skupnost, da bi odkrila morilca, v filmu Sydneya Lumeta »Stranger Among Us«, zelo nepričljiva.

EVROPA JE »POMAGALA« AMERIKI

Ko je v tridesetih letih nacistična tiranija v Nemčiji začela dosegati resne razmere, so številni intelektualci poiskali azil v drugih evropskih državah in v ZDA. V želji za politično in umetniško svobodo so prepotovali ocean, kjer so se znašli v novem okolju, v katerem so morali začeti od začetka.

Razstava v Hollywoodu, organizirana pred kratkim, je poskušala prikazati umetnike in umetnine pobeglih ustvarjalcev, ki so postali slavni v Ameriki, ta pa je zaslovela tudi zaradi njih samih. Med najbolj slavimi je vsekakor režiser Billy Wilder, eden od 1500 zaposlenih v nemški filmski industriji, ki je pred Hitlerjevimi nadebudnimi idejami pobegnil že leta 1933. Tu so še režiser Fritz Lang, animator Oskar Fischinger, pisatelj Thomas Mann, skladatelj Arnold Schoenberg, dramatik Bertolt Brecht, igralka Marlene Dietrich in drugi.

Nekateri izmed njih v ZDA

niso imeli velike sreče. Pevka Lilian Harvey se v Hollywoodu ni mogla znajti in priti do pomembnejše vloge. Igralec Max Ehrlich se je razočaran vrnil v Evropo, kjer je končal v koncentracijskem taborišču.

Večina teh ljudi je bila židovskega porekla, kar jim je v hitlerjevski Evropi zapiralo vsa vrata. Odrpta so jim bila samo tista v uničevalna taborišča. V Ameriki so imeli ugodne pozicije za prosperiteto v filmski industriji, ki je bila v rokah Židov.

Sramotni del evropske zgodovine je imel za Ameriko tudi dobre posledice.

Billy Wilder

EMMANUELLE

Stara in nova Emmanuelle sta imeli častni mimohod v Cannesu, kjer sta promovirali film »Emmanuelle 7«, ki ga je na tržišče lansiral producerski team Golan – Artzi. Sylvia Kristel je hvalila svojo mlajšo kolegico Marcelo Walestein, ki bo nastopila kot nova »genialna« Emmanuelle.

WYMAN ZAPUŠČA ROLLING STONESE

Bas kitarist rokarskega mastodonta »The Rolling Stones« želi po najnovejših novičkah zapustiti skupino. Dodatna bremenilna okoliščina je, da se vse to dogaja pred njihovo svetovno turnejo. To je potrdil šef skupine, legendarni in še vedno vitalni Mick Jagger. Čeprav fantom ne manjka denarja, je do nesporazuma prišlo prav pri podpisovanju pogodbe, težke petindvajset milijonov funtov.

MILIJONI ZA ZVEZDE

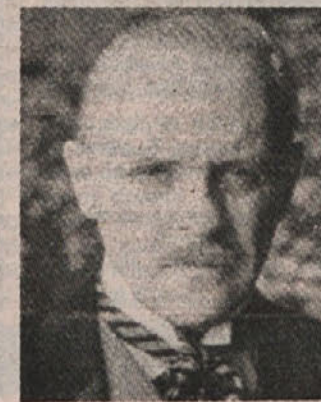
Zvezde zabavne industrije prejemajo bajne honorarje, vnaprej pa bodo zaslužile še več. V zadnjem času so slavne zvezde zabavne industrije podpisale več pogodb, s katerimi bodo zaslužile naravnost astronomske zneske.

Tako je Madonna s producersko hišo Time Warner podpisala pogodbo, po kateri bo za snemanje sedmih plošč v desetih letih dobila 60 milijonov dolarjev in petino vsega dobička od prodaje plošč in njihove uporabe. Prekosil pa jo je Michael Jackson, ki je s Sonyjem sklenil pogodbo za 60 milijonov dolarjev in še polovico dobička od prodaje plošč. 50 milijonov vredno pogodbo je

podpisala tudi Janet Jackson, sloviti Rolling Stonesi pa so podpisali pogodbo za »samo« 40 milijonov dolarjev.

Vse našteje pa je krepko prekosil režiser James Cameron, ki je s Twentieth Century Foxom sklenil pogodbo za uresničitev dvanajstih filmov, s katerimi bo zaslužil pol milijarde dolarjev. Res astronomska vsota. Ker pa so pri Foxu lani z njegovim filmom Terminator zaslužili prav toliko, so prepričani, da se jim bo ta vsota obrestovala. Cameron mora po pogodbi posneti štiri filme v lastni proizvodnji, osem pa umetniško nadzirati in zanje napisati scenarij ali pa jih tudi režirati.

NA KRATKO

Letošnji Oskarjev nagrajenec Anthony Hopkins je sijajno odigral vlogo starega Wilcoxa v filmu »Hovards End«, predstavljen pa je bil tudi film »Sojenje« o Kafki, v katerem je nastopil v vlogi svečenika. Hopkins se je v Cannesu zadržal zelo kratek čas, takoj po tiskovni konferenci se je vrnil v Prago na snemanje »Sojenja«.

»JURETOVA ŠKRINJA«

KOT NA MEDARDA JE POTLEJ DNI ŠE GARDA

Šesti mesec je imel veliko imen, a se je ob mednarodnem juniju obdržal le rožnik. Rekli so mu tudi »bobov-cvet«, senovjek, prašnik, rožencvet in še kako. Takšno ime, kot se ga je prijelo – rožnik –, je zapisal M. Zagajšek, kalobski župnik v 18. stoletju. Tako je slovensko ime meseca iz celjske okolice. Kljub temu, da ima tako lepo in ustrezno ime, je rožnik za večino ljudi junij. Hrvati so glede tega bolj dosledni. Ne odstopijo od svojih imen za mesece, če pa že, potem iz praktičnih razlogov meseca imenujejo po številkah, da jim ni treba, kot nam, šteti še na prste.

Na začetku rožnika je zanimiv vremenjak – Medard. Goduje 8. v mesecu. Prvič je zanimiv zato, ker je zavetnik kmetov – a vseeno na Slovenskem nima niti 20 krščen-cev. Je tudi vremenski mejnik, kakršnih je med slovenskimi vremenskimi napovedniki več. Po njem se še 40 dni drži vreme: če je lep, bo lepo, če grd, bo grdo. Najbrž je štiridesetdnevje povezano z luno: 28 dni za lunin mesec in slaba dva tedna za povrh, da je bolj »gvišno«.

Kot kmečki svetnik je Medard odgovoren za kosce. Rek pravi, da, če je na Medarda lepo, mora še tako len kosce spraviti prvo seno suho in lepo pod streho.

O košnjih dneh je zdaj kar zmeda. Drugi vremenjak, Vid, tudi naganja kosce na travnike. V novem času, ko so Slovenci postali živinorejci z mnogo več živine v hlevu kot včasih, pa terjajo tri do štiri košnje, zato s prvo košnjo pohitijo. Včasih travnikov tudi gnojili niso kot danes, zato trave za tri ali štiri košnje še zraslo ni.

Skoraj bi stavili, da imajo vremenski svetniki na voljo računalnik, kako naj bi drugače že dan po Medardu »Primožev dež« pomagal gospodinjam saditi zelje? No, zahtevam ljudi je res težko

ugoditi, zlasti še, ker si vremenski pregovori radi nasprotujejo, tako med kraji kot tudi po panogah. Kar je dobro za poljščine, ni vselej dobro tudi za trto, za sadje.

Ko smo že pri vremenu, pogledajmo malo, kako so ugibali kakšno da bo, ko še ni bilo vremenskih poročil.

Veliko so ljudje zvedeli iz obnašanja pajkov.

Lepo vreme so si obetali, če je pajek začel presti nove mreže kar po dežju in kadar je nove spletel že ponoči ali pa je popravil stare.

Na slabo vreme se je pripravljalo, če pajki niso pletli, a tudi če so napletli kratke glavne niti. Vetrovno pa naj bi bilo po tistem, ko je pajek brez vzroka in v suhem nehal pletiti mrežo in se skrilit. Seveda so bili bolj zanesljivi napovedovalci tisti pajki, ki so pletli zunaj in ne v prostorih. Zato stari ljudje niso pustili ometati pajčevin. A to tudi zavoljo tega ne, ker veliko nadležnih muh konča v njihovih mrežah.

Lepo vreme se obeta, če so

vrhovi gora brez oblačnega ali meglenega pokrivala. Vsako območje ima takšen hrib ali goro, po kateri se ravna. Svetlorumeno sonce napoveduje lepo vreme. Obilica rose, ki dolgo obleži, tudi. Ugibati se da po dimu: če se dviga navpično, bo vreme lepo. Lepo bo, če megla leze v tla, če so oblaki kot ovčice na nebu, ali če oblak osamelec stoji na istem mestu in kopni. Enako lepo bo, če lastovke visoko letajo, če se čebele pozno vračajo s paše in so petelini zjutraj posebno glasni.

Slabo vreme napoveduje vlažen zrak, če se sol strjuje, če se poti kamenje, če rosa brez vetra nenadoma izgine ali če je zjutraj sploh ni, čeprav ni oblačno.

Ponoči ugibamo, da bo slabo vreme, če je več zvezd na nebu kot druge noči, če ima luna meglen plašč in če se oblaki napihujejo. Kadar pa oblake v višinah raznaša na vse strani, bo skoraj gotovo neurje.

In živali?

Petelini se oglašajo v neobičajnem času, kadar se pripravljajo na slabo, pajki se poskrijejo, lastovke nizko letajo in kadar so muhe in obadi hudo nadležni. Kmetje še dandanes marsikatero od naštetih znamenj kar s pridom upoštevajo.

Vremenar pa je tudi naše telo. Recimo, če boli stara poškodba, če trga v udih, če boli glava, ker pritisk pada, bo grdo vreme. Takšno bo tudi, če »dedec« trdi, da je »ta stara« sitna – in prepričani bodimo, da takrat tudi žena tako misli o možu.

Vreme nam pride prav, kadar se nimajo pogovarjati o čem drugem, ali pa takrat, kadar hočemo obrniti pogovor drugam. Včasih je bila in je še danes navada, da človeka, ki kvanta in kvasi neslanosti vpričo otrok opozorimo, da je recimo, na peči, v hiši ali okoli nje oblačno.

Kako so se ljudje branili hude ure in drugih nesreč pa kdaj drugič ob uverah, vražah in verovanjih.

JORDANIJA: SONCE IN VETER

Marsikatera jordanska puščavska vas uporablja električno energijo, pridobljeno iz sončne in energije vetra.

Strokovnjaki so prepričani, da bi lahko bil jordanski solarni projekt model za Tretji svet, kjer primanjkuje nafte, sonca in vetra pa je v izobilju. Ker je svet zainteresiran za ohranjanje zdravga okolja, lahko države v razvoju pri izkoriščanju alternativnih oblik energije pričakujejo tudi pomoč mednarodnih organizacij.

Jordanski princ Hasan trdi, da sonce in veter za Jordanijo nista nista več alternativa, temveč resen vir energije za deželo, ki je prisiljena uvoziti 50.000 barelov nafte dnevno samo za proizvodnjo električne energije.

Jordanska kraljevska znanstvena družba je v začetku osemdesetih let razvila bojlerje za segrevanje vode

s solarno energijo. Danes jih uporablja že čez dvajset odstotkov vseh jordanskih gospodinjstev.

Rafinerija kalijevega karbonata na Mrtvem morju je eden največjih svetovnih solarnih projektov. Kilometre plitvine izkoriščajo za fokusiranje

ranje radiacije in izhlapevanje vode, bogate z minerali.

Vodo črpajo s pomočjo mehaničnih vetrnic. Dnevno jo načrpajo sto kubičnih metrov, kar zadošča potrebam beduinov. Črpalke na veter niso pokvarljive, kot so bile

njihove predhodnice »dizločke«.

V Jordaniji so začeli z ustanavljanjem centrov za usposabljanje izkoriščanja sončne in energije vetra, predvidevajo sodelovanje z Jemenom in nekaterimi drugimi državami.

STOLETNIKI

V razvitem svetu se povprečna življenjska doba ljudi še naprej dviguje in zato je tudi vse več stoletnikov. V ZDA živi ta čas že 35.808 sto in več let starih ljudi. Samo v zadnjih desetih letih se je njihovo število podvojilo, po napovedih pa naj bi leta 2080 v ZDA živel že milijon stoletnikov.

Ti podatki pa niso povsem zanesljivi, saj je do točnih

podatkov zelo težko priti. V popisu prebivalstva leta 1970 se je za stoletnike glasilo kar 100.000 ljudi, vendar pa so kasneje ugotovili, da jih je zares toliko starih le 6.000.

Socialno zavarovanje je najzanesljivejši podatek, po katerem lahko ugotovijo pravo starost. S tem zavarovanjem so v ZDA pričeli pred štiridesetimi leti in kdor ga je

dobil že takrat, je imel vsaj 65 let in sedaj za vse tiste ni »sporno, da so res stoletniki«.

V Ameriki je med stoletniki enkrat več žensk kot moških. Med njimi je samo petina temnopoltih, kljub temu pa temnopolti državljani prevladujejo v populaciji stari nad 105 let.

Večina stoletnikov spada v nižji premoženjski sloj.

J. V.

SIMON AŠIČ POMOČ IZ DOMAČE LEKARNE

Izpuščaji

Splošni nasveti: Varujmo se slabe prebave. Izogibajmo se snovi, na katere smo alergični. Morda so to nekatere jedi (npr. jajca, sir), rastline (npr. jagode, kopriva, rman, teloh, trobentica, zlatca) ali zdravila (npr. aspirin, kinin, penicilin). Oпустimo mastne, začinjene jedi kakor tudi alkoholne pijače in kajenje. Uživajmo veliko sadja, zelenjave, mleka. Vzdržujmo čistočo telesa ter vsak dan menjajmo brisačo. Varujmo se živčne napetosti, nervoze.

Zdravljenje: 1. Čaji: breza (listi), kamilica, kolmež, lakota, marjetica, melisa, repinec (korenine), robida (listi), smrekovi vršički, šentjanževka, tavžentroža, vinska rutica. Čajne mešanice: brinove jagode, kopriva, pelin, preslica, rman, rožmarin, trpotec, žajbelj.

2. Jedi: čebula (sveža); kumina (v prah zmleto uživajmo vsak dan trikrat po eno žlico deset do dvanajst tednov); kvas (vsak dan za en oreh).

3. Kopeli: s poparkom kamilice, ovsene slame, pelin ali smrekovih vejic.

4. Obkladki: s poparkom repinca (listov).
5. Umivanje: s poparkom kamilice; s poparkom mlačnika in preslice; s poparkom orehovitih listov ter pelina, preslice, repinca (listov); s poparkom materine dušice, rožmarina in žajbeljna.

Pasasti izpuščaji ali pasovec zdravimo:

1. Mazanje: a) poparek hrastove skorje (25 g), kamilice (10 g), plahčice (10 g), žajbeljna (25 g) – Na en liter mrzle vode. (Ko zavre, naj stoji le tri minute); b) sok trpotca ali česna; c) olje slezenovca ali ribje olje.

2. Obkladki: s svežimi listi repuha; z zelnatimi listi (damo jih čez noč na boleča mesta, zjutraj pa jih izmijemo s prekuhanjo mlačno vodo).

Jetra

Splošni nasveti: Varujmo se hudih naporov, skrbi, žalosti ter neredne prehrane. Izogibajmo se premastnih jedi, prežganja, alkoholnih pijač. Belimo le z oljem. Ob napadih ne smemo uživati omak, stročnic, začinjnih jedi ter koščičastega sadja razen češenj.

Zdravljenje: 1. Čaji: angelika, breza, brin (če niso vneti), dresen, jetičnik, kamilica, kolmež, lakota, lisičjak, lučnik, materina dušica, mlečnik, moračnik, ognjič, oreh (listi), pelin, peteršilj (vsa rastlina), plešec, potrošnik, preslica (s pelinom), regrat (listi, korenine), repik, repinec, rman, rožmarin, sporiš, srčna moč (z gabezom in trpotcem), šentjanževka, tavžentroža, trpotec, žajbelj. Čajne mešanice: kopriva, ognjič, rman.

2. Jedi: bezgove jagode (kot kompot); brinove jagode (večkrat na dan žvečimo po tri do pet jagod); češnje; endivija; grenivke; grozdje (ena do dva tedna, po eno do dve kili na dan); jabolka; kopriva (sesekljana, primešamo ji skuto); korenje; limona; med (kostanjev); paradižnik; rdeča pesa; redkev; regrat (surova stebelca žvečimo); špinača (surova, narezana ali pa sok iz nje).

3. Kopeli: s poparkom preslice.

4. Obkladki: s švedskimi kapljicami.

5. Praški: pelin (eno noževo konico pri jedi).

6. Pripravki z vinom: luštrek, potrošnik, preslica, rožmarin, tavžentroža (dodamo ji meto in pelin).

7. Sokovi: redkev; zelnatih listi (za cirozo jeter).

Krči

Splošni nasveti: Varujmo se prehlada, vnetij in neprimerne hrane. Skrbimo za zadostno gibanje in dober krvni obtok. Tako preprečimo tudi bolečine, ki spremljajo krče (v črevesju, želodcu, žolčniku ali v mišicah, nogah).

Zdravljenje: 1. Čaji: arnika (eno noževo konico praška na vodi), baldrijan, kamilica (zjutraj in zvečer eno skodelico), kopriva (seme, enkrat do dvakrat na dan po eno skodelico), lipa, lisičjak, majaron, melisa, meta, mlečnik, omela (pri kroničnih krčih), pelin (z omelo, potrošnik (dvakrat dnevno tri tedne), šipek, vinska rutica, šentjanževka, žajbelj. Čajne mešanice: jetičnik, lapuh, materina dušica, trpotec, vijolica.

2. Izvlečki: brin (jagode).

3. Natiranja: ognjič (mazilo).

4. Obkladki: s posušenimi cveti kamilice (v blazini); z divjim kostanjem (vrečko s plodovi damo k nogam, proti krčem); z lisičjakom (ovijemo noge); s poparkom lisičjaka; s praproto (v blazini, na kateri ležimo).

5. Ovitki: s kuhanim lanenim semenom.

6. Pripravki z oljem: baldrijan (pet do osem kapljic); rožmarin (tri kapljice po trikrat na dan).

MUZIKA JE
BIZNIS

Vsi, ki so se kdaj kakorkoli srečali z organizacijo koncertov, promoterstvom, oziroma čemerkoli, so naleteli na večni problem: pomanjkanje pravih naslovov. Povsem identične težave imajo mladi in manj mladi bendi, ki si želijo čimveč nastopati. Starejši in etablirani bendi le redkokdaj utegnejo kaj prida pomagati novincem, najdejo pa se tudi takšni kujoni, ki zavestno in ljubosumno skrivajo kontakte z magičnim svetom pop biznisa. V moralno-etične aspekte takšnega ravnanja se v tem zapisu ne bomo spuščali, saj tovrstno umovanje bolj sodi v študije mentalno motenih osebnosti.

Načelno je z devetdesetimi in novo Evropo tega konec. V koliki meri Evropa že razpada je spet poglavje zase. Osredotočimo se raje na osnovni problem – pomanjkanje informacij, kar celotni pop in rock degradira na raven tržišnega branjevtva. Eno izmed najenostavnejših rešitev, knjigo z vsemi potrebnimi informacijami, je pred kratkim izdal CIR, Informacijski center za Pop in Rock, s sedežem v Parizu. Knjiga se imenuje Euro Pop Book 92 in predstavlja obsežen katalog vseh informacij, ki so kakorkoli povezane s pop in rock glasbo. Že seznam sekcij, po katerih je katalog urejen, je prav impozanten. Tako lahko želena informacija iščemo med organizacijami, umetniki in skupinami, menedžerji in booking agencijami, založniki, distributerji, promoterji, klubi in glasbenimi dvoranami, snemalnimi studii, producenti, televizijskimi postajami, radii, glasbenim časopisjem, promo-servisi, proizvajalci vseh nosilcev zvoka in tako naprej. Kot že ime samo pove, je knjiga osredotočena na Evropo, čeprav so v tej izdaji (prva iz serije je bila EPB 91 in je izšla 1990) odprli vrata tudi na japonsko in ameriško tržišče. Vsekakor pa je Evropa zelo natančno in po nekaterih ocenah dokaj verodostojno predstavljena. V paket so zajete tako države bivšega vzhodnega bloka, kot tudi bivša Jugoslavija (knjiga je nastajala lansko leto), vse skupaj pa v končnem seštevku nudi 30.000 kontaktov na enem samem mestu. Knjiga obsega 1032 strani in je temu primerno draga, saj njena cena znese skoraj sto mark, kar pa je seveda cena, ki jo bo marsikdo pripraviljen plačati za tako obsežno publikacijo.

CIR je poleg tega ustanovil

tudi Evropsko Glasbeno Organizacijo M.O.R.E. (Music Organisations Of Europe), ki združuje evropske glasbene organizacije in povezuje informacije in baze podatkov. M.O.R.E. nudi podporo umetniškimi izmenjavam, zbira in posreduje izkušnje in želi postati tudi vplivna sila v vsem kar zadeva evropsko glasbeno politiko.

Za vse tiste, ki jih knjiga ali pa sploh delovanje teh dveh organizacij zanima še naslov: CIR, Parc de la Villette 211, av. Jean-Jaurès, 75019 PARIS FRANCE.

Knjigo Euro Pop Book 92 pa lahko naročite tudi pri najbližji izpostavi CIR na Dunaju: Fred Aram, TSCHIN-BUMM ARAM GMBH, Neustiftgasse 5 A, 1070 WIEN.

DOMAČE
NOVICE

Izpod rok izdajateljev bivšega D'lks fanzina je izšla nova publikacija, imenovana Mind Hook & By The Way Split Fanzine. Kot že ime samo pove, sta se v pričujoči publikaciji združila dva fanzina in brez pretiravanja udeležila najboljši underground dosežek v zadnjem času. Že sama tehnika (fanzin je tiskan) kaže na resen pristop, še posebej pa se publikacija odlikuje z zares veliko informacijami in pokriva vse tisto, kar smo po vojni tako pogrešali. Predvsem pa ta split fan-

zin ne predstavlja HC publikacije, temveč se resnično ukvarja z undergroundom – netrendovsko usmerjen ali pa vsaj z očitno tendenco k netrendovstvu. Kljub temu, da avtorji zatrjujejo, da gre samo za enkratni projekt, pa bi lahko morda le premislili in poskusili vso stvar le nadaljevati. Ob ustreznih medijski podpora bi namreč prva (upajmo da ne zadnja) številka lahko našla precejšnje število bralcev. Končno v slednje prav nič ne dvomim, še več, prepričan sem, da se bodo fantje prve naklade kaj hitro znebili. V Sloveniji občinstvo za to zvrst izdajateljstva prav gotovo obstaja. Nemajhno. Tudi underground scena se počasi revitalizira in publikacija takšne vrste bo postala neobhodna, saj pomeni most med različnimi lokalnimi scenami, pomeni tudi zmanjšavo informacij, kar je v končni fazi predpogoj za razvoj undergrounda. Izdajatelj MH & BTW so storili prvi odločilni korak. Tisti, ki bodo fanzin kupili ali si ga ogledali pa drugega.

KONCERTI

V torek, 9. 6. bodo v MKC Maribor nastopili Belgijci JUNKFISH, ki predstavljajo enega izmed najbolj heavy in upornih bendov v njihovi domovini. Hkrati so Junkfish eden izmed redkih bendov, ki uspeva nevsiljeno združevati prvinske HC elemente s house-ropom, ali kot pravijo nekateri kritiki: mešanica hard-corea in video igrice.

L7 in Henry Rollins 12. v Firencih. Predaleč?

V sredo, 10. 6. bodo v klubu K4 nastopili legendarni QUATEBRIGA. Skupina, ki je dolgo veljala za vrh slovenske mlade jazz scene se po daljši prekinitvi predstavlja slovenskemu občinstvu v novi zasedbi.

Dan kasneje bo v K4 latino party s koncertom novomeške skupine LOST CALIFORNIANS. V sredo, 10. 6. bodo v Študentskem naselju nastopili Američani FUGAZI. Washingtonski kvartet predstavlja vrhunec progresivne rock godbe, ki je izšla iz HC korenin. Fugazi so definirali zvok, ki je postal sinonim za tovrstno glasbo.

V petek, 12. 6. bo v Firencih koncert Henryja Rollinsa in nove ženske atrakcije L7. Če se boste slučajno mudili kje tam, seveda.

18. junija bodo v ljubljanskih križankah nastopili PUBLIC ENEMY.

Dan prej bodo v Hali Tivoli divjali NAPALM DEATH.

NOVICE

SISTERS OF MERCY, ki že nekaj časa plezajo po lestvicah s hitom »Temple Of Love 1992« ob pomoči Ofre Haze, so izdali kompilacijski album z vsemi njihovimi uspešnicami.

BRUCE SPRINGSTEEN se bo to poletje mudil tudi

v Evropi. Ker namerava koncertirati le po velikih odprtih

The Boss bo igral po Evropi

koncertnih prizoriščih, ga verjetno ne smemo pričakovati pri nas.

REKLI SO

Mel Brooks: »Dojili so me do sedemnajstega leta. Bilo je odlično in poceni. Toda takrat smo bili zelo revni. Bili smo tako revni, da so me namesto mojih staršev morali roditi sosedje.«

Slash: »Nekoč sem igral pri Dylanu in on me je debelo zajebal. To je bila najbolj bedna izkušnja do zdaj. Igral sem zares dobro in pustil me je posneti vse do konca, celo dokler niso izšle promo-kopije. Nato pa me je v zadnjem trenutku vrgel ven iz miksa. Rekel je, da je bilo preveč podobno Guns'n'Roses. Zakaj pa me je potlej poklical?«

Gary Clail: »Madonna? Ves ta peroksid na njenih lasih je skisal njene možgane.«

TREND

Poceni kupovati Zastavine automobile.

MIND HOOK & By the Way

Skin Yard, Slapshot, Down by Law, Big Drill Car, Regoč, Overflow, Negazione, MC4, Thin White Rope, Asexuals, koncerti, recenzije...

LESTVE

- ZDA (Billboard) – albumi**
1. DEF LEPPARD – Adrenalize
  2. KRIS KROSS – Totally Krossed Out
  3. BRUCE SPRINGSTEEN – Human Touch
  4. RED HOT CHILI PEPPERS – Blood Sugar
  6. WYNONNA – Wynonna
  7. NIRVANA – Nevermind
  8. GARTH BROOKS – Ropin' The Wind
  9. UGLY KID JOE – As Ugly As They Want To Be
  10. U2 – Achtung Baby

- Velika Britanija (NME) – klubska glasba**
1. THE CURE – High
  2. NIRVANA – Come As You Are
  3. PJ HARVEY – Sheela-Na-Gig
  4. BLUR – Popsene
  5. SISTERS OF MERCY – Temple Of Love 1992
  6. SL2 – On A Ragga Tip
  7. RIDE – Twisterella
  8. THE KLF – America: What Time Is Love?
  9. THE CHARLATANS – Weirdo
  10. L7 – Pretend We're Dead

- Velika Britanija (NME) – neodvisni singli**
1. RIDE – Twisterella
  2. NICK CAVE – Straight To You
  3. THE BREEDERS – Safari
  4. FUDGE TUNNEL – Teeth EP
  5. MERCURY REV – If You Want Me To Stay
  6. REVOLVER – Venice
  7. ADORABLE – Sunshine Smile Ep
  8. HAIR & SKIN TRADING CO – Ground Zero
  9. THE STONE ROSES – I'M The Resurrection
  10. CAPTAIN AMERICA – Flame On

- Velika Britanija (NME) – video**
1. CHER – Love Extravaganza
  2. ZZ TOP – Greatest Hits
  3. KYLIE MINOGUE – Live And Outrageous '91
  4. WET WET WET – High On The Happy Side
  5. LISE STANSFIELD – Real Life
  6. MADNESS – Divine Madness
  7. PRIMAL SCREAM – Screamadelica
  8. QUEEN – We Will Rock You
  9. QUEEN – Box Of Flix
  10. QUEEN – Greatest Flix

- Slovenija – Vibratorjeva lestvica Koroškega radia**
1. MERCEDES BAND – Ona ni
  2. RDEČI BARON – Srečna
  3. GOSPODAR – Pankrti
  4. STROGO ZAUPNO – Vezje in poznanstva
  5. THE KAMN'S – Kaj bi nared'u
  6. LET 3 – El Desperado
  7. MAD DOG – Če pridem v nebesa
  8. CZD – Hanging Paradise
  9. CHATEAU – Gremo v nebo
  10. LAČNI FRANZ – Okupatorka

- Slovenija – lestvica radia MARŠ**
1. NICK CAVE AND THE BAD SEEDS – Straight To You
  2. RIDE – Twisterella
  3. L7 – Pretend We're Dead
  4. SISTERS OF MERCY – Temple Of Love 1992
  5. THE CHARLATANS – Weirdo
  6. THE SWANS – Love Of Life
  7. THE CUR – High
  8. THE BLACK CROWES – Remedy
  9. UGLY KID JOE – Everything About You
  10. MY SISTER'S MACHINE – Hands And Feet

DP REKLAMA, opravljanje storitev s področja ekonomske propagande in trgovine. CELJE, Ul. XIV divizije 6

REKLAMA

PRIREDITVE OD ČETRTRKA, 11. JUNIJA, DO SREDE, 17. JUNIJA 1992

Četrtek, 11. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 21.00 koncert skupine Jazzva, Logatec, Kapelica na Kersnikovi 4. 20.00 koncert godbe slovenske policije, dirigent Milivoj Šurbek, solist Aci Bertonec – klavir, Gallusova dvorana, CD. 20.30 koncert Jani Kovačič, stadion Olimpija. 18.00, 20.00 De Palma Obsedenost, ZDA. Kinoteka.

Štajerska

Maribor: 21.00 Marš crossover night, DJ Barbarosa in Matjaž Ploh, Klub MKC.

Rogaška Slatina: 17.30, 19.30 Fantje iz soseščine, am. krimi drama, kino Zdravilišče.

Celje: 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska melodrama, Union. 19.00 Kurba, am. erotična srhljivka, Mali Union. 16.30 Oliver in njegova družina, Walt Disney, risanka, Metropol.

Gorenjska

Kranj: 20.00 M. Zupančič Slastni mrlič, za izven, Prešernovo gledališče. 18.00, 20.00 Smrtonosni trenutek, am. akcijski, Center. 18.00, 20.00 Seks z duhom, am. trda erotika, Storžič. 18.00, 20.00 Manekenka, am. komedija, Železar. 20.00 Jezus iz Nazareta, II. del. amer. film, Duplica.

Petek, 12. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 20.00 koncert simfonikov RTV Slovenija, dirigent Jerome Kaltenbach – Francija, solistka Elisabeth Bälmas – violina, Nemčija, Gallusova dvorana, CD. 20.30 H. Ashbx Dobrodošli, Mr. Chance!, ZDA, Kinoteka. 10.00 Struktura muzejskega predmeta kot nosilca podatkov, predava prof. dr. Peter Van Mersch, CD. 9.00 Mednarodni prijateljski Alpe-Adria turnir v preskakovanju ovir, Hipodrom. 21.00 P. Shaffer Leticija in Luštrek, CD.

Štajerska

Maribor: 21.00 Halleluyah party, DJ Mišo Lazarevič, Klub MKC.

Gornja Radgona: 20.00 retrospektiva filmov Franca Mogeta in dobrodelna prireditve za obnovu rojstne hiše Petra Dajnka, amaterski filmi, fila Holt v Črešnjevcih.

Rogaška Slatina: 17.30 Srčna dama, slov. krim. melodrama, kino Zdravilišče. 19.30 Fantje iz soseščine, am. krimi drama, kino Zdravilišče. 20.30 Večer koroških ljudskih pesmi, MoPZ Zdravilišča Rogaška Slatina, Kristalna dvorana.

Žalec: 20.00 Za rešetkami, am. film, kino Žalec.

Prebold: 20.00 Bell ovčar, drama, kino Prebold.

Celje: 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska melodrama, Union.

19.00 Kurba, am. erotična srhljivka, Mali Union.

Gorenjska

Kranj: 20.00 G. Feydeau Do – re – mi – fey deau, za izven, Prešernovo gledališče.

Primorska

Solkan: 20.30 A. P. Čehov – D. Jančar Dvoboj, režija J. Babič, za red petek A in izven, PDG, kulturni dom.

Sobota, 13. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 20.00 J. Haydn Pogorela hiša, premiera, lutkovna opera, Kosovelova dvorana, CD. 19.00 Ukmar – Tartini – Arnič Baletni triptih, SNG Opera in Balet. 20.30 J. Deray Nevaren poklic, Francija, Italija, Kinoteka. 9.00 Mednarodni prijateljski Alpe – Adria turnir v preskakovanju ovir, Hipodrom. 9.30 I. člansko državno prvenstvo z raketnimi modeli, Poligon Bajer.

Štajerska

Maribor: 21.00 Possessed by dance, DJ Ven Coma Baby Jemeršič, Klub MKC.

Rogaška Slatina: 17.30 Srčna dama, slov. krimi. melodrama, kino Zdravilišče. 19.30 Kaj bomo z Bobom, am. komedija, kino Zdravilišče.

Veržej: 9.00 srečanje turističnih društev severovzhodne Slovenije, pri Babičevem mlinu na Muri.

Mislinja: 8.00 12. gozdni tek, tek na 21 km, TD Mislinja.

Celje: 19.30 2. jubilejno srečanje za nevezane vseh starosti, zbirališče, pred hotelom Celeia. 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska melodrama, Union. 19.00 Kurba, am. erotična srhljivka, Mali Union. 16.30, 18.30 Ko sreča potrkna na vrata, am. komedija, Metropol.

Gorenjska

Kranj: 20.00 E. Albee Kdo se boji Virginije Woolf, za izven, Prešernovo gledališče.

Primorska

Solkan: 20.30 A. P. Čehov – D. Jančar Dvoboj, režija J. Babič, za red sobota in izven, PDG, kulturni dom.

Dolenjska

Metalka: 10.00 Jurjevanje, glavni trg.

Nedelja, 14. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 16.00, 17.00, 20.00 J. Haydn Pogorela hiša, lutkovna opera, Kosovelova dvorana, CD. 20.30 J. Deray Nevaren poklic, Francija, Italija, Kinoteka. 11.00 pihalni orkester godba Bežigrad, pred Narodno galerijo. 11.00 pihalni orkester iz Zagorja, Prešernov trg. 14.30 Kasaške dirke, Komenda. 9.00 1. člansko tekmovanje z raketnimi modeli, Poligon Bajer.

Štajerska

Grabe: 14.00 Harmonika – Ljubečna 91', Gajševsko jezero. Mala Nedelja: 9.00 Trojički sejem gostinske in kramarske obrti, TD Mala Nedelja

Rogaška Slatina: 9.00 VII. slikarski mednarodni EX – Tempore 92', razstava s podelitvijo nagrad, Grafični muzej. 17.30, 19.30 Kaj bomo z Bobom, am. komedija, kino Zdravilišče.

Celje: 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska melodrama, Union. 19.00 am. erotična srhljivka, Mali Union. 16.30, 20.30 Ko sreča potrkna na vrata, am. komedija, Metropol.

Dolenjska

Črnomelj: 10.00 Jurjevanje, prikaz starega obreda Zelenega Jurija, Črnomaljski trg.

Primorska

Piran: 10.00 retrospektiva Zmago Jeraj, Mestna galerija.

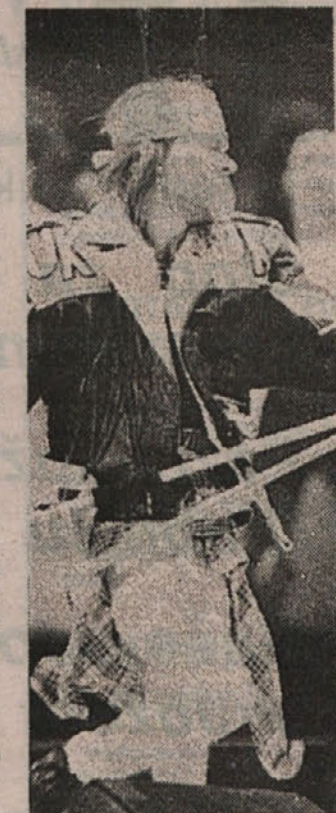
Ponedeljek, 15. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 18.00, 20.00 B. Bauer Samo ljudje, Hrvaška, Kinoteka. 15.00, 16.30, 18.00 Potep, Papilu, Unima '92, Kulturnica. 21.00 Akademski pevski zbor Tone Tomšič, Atrij Magistrata. 15.30, 17.00, 18.30 Trnuljčica, gledališče Jaz in ti, Gledališki muzej. 16.30, 20.00 Noč dan noč, Den Bla Hest, Danska, CD. 22.00, 23.00 Doktor Faust in Sovji grad, Lutkovno gledališče. 23.00 Kako je Kuba dvoril Markyti, Naivni divadlo, Liberec, Češka, gledališki muzej Atrij.

TURNEJA PO EVROPI

»Guns N'Roses« trenutno potujejo po Evropi in reklamirajo svoje letošnje uspešnice iz dveh albumov, obeh z naslovom »Use Your Illusions«. Nam najbližji nastop je bil na Dunaju, kjer je pevec, vodja skupine, za to priložnost na odru demonstriral svojo razkošno kolekcijo. Škotsko krilo in prava rokerska jakna sta njegova najljubša kombinacija. Seksi, ni kaj!

NOVA DOBA

Štajerska

Laško: 19.00 stare šege in navade, pesmi in plesi, Zdravilišče. Celje: 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska melodrama, Union. 19.00 Kurba am. erotična srhljivka, Mali Union. 16.30, 18.30 Ko sreča potrkna na vrata, am. komedija, Metropol.

Dolenjska

Metlika: 8.00 stalna vinogradniška zbirka, Belokranjski muzej.

Torek, 16. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 18.00, 20.00 R. Cèment Na robu blaznosti, Francija, Italija, Kinoteka. 17.00, 18.30 Stvarjenje, Lutkovno gledališče, Gledališki muzej. 18.00, 21.00 Antigona, Arkelal, Francija, gledališče Glej. 19.00, 22.00 Doktor Faust in Sovji grad, lutkovno gledališče. 21.00 Poskus letenja, Materialtheater, Nemčija, CD.

Štajerska

Rogaška Slatina: 20.30 večer folklore FS France Prešeren iz Celja, Kristalna dvorana.

Celje: 19.00 Tečaj igre GO, 4000 let stara miselna igra, brezplačen tečaj, CID, Ul. 29. novembra št. 14. 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska drama, Union. 19.00 Sex, laži in videotrakovi, am. ljub. drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Rocketeer, am. pustolovski film, Metropol.

Sreda, 17. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 15.00, 16.30, 18.00 Čenča, Lutkovna skupina Tri, Kulturnica. 15.00, 20.00 Kyohime Mandala, Dondoro, Japonska, gledališče Glej. 16.00, 19.00 Pravljica o carju Saltanu, Materialtheater, Nemčija, CD. 23.00 Mani d'Opera, La Traviata, Claudio Cinelli, Italija, CD. 18.00, 20.00 M. Shinoda Z lepoto in žalostjo, Japonska, Kinoteka.

Štajerska

Celje: 17.00 godba na pihala KUD Ljubečna z mažoretkami, mestne ulice. 18.00 Otvoritev razstave, Društvo likovnih ustvarjalcev Celje, vokalna skupina Kopolčani, Atrij na Tomšičevem trgu. 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska melodrama, Union. 19.00 Sex, laži in videotrakovi, am. ljubezenska drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Rocketeer, am. pustolovski, Metropol.

HOTELI MATERADA IN LOTOS

PAKET ARAMŽMANA ZA 7 DNI, PRIHODI 20. 6. IN 27. 6. 1992

CENA POLPENZIONA PO OSEBI SLT 4.300,00HRD 9.900,00
CENA POLNEGA PENZIONA PO OSEBI SLT 5.500,00HRD 12.700,00

V CENO JE VKLJUČENO:

- 7 POL, OZIROMA POLNIH PENZIONOV
- BIVALNA TAKSA
- DNEVNA ANIMACIJA
- GALA VEČERJA V OKVIRU PENZIONA
- ŠOLA TENISA ZA OTROKE
- ŠOLA SMUČANJA NA VODI ZA OTROKE IN ODRASLE

POPUSTI ZA OTROKE:

- V SOBI ZA 2 ODRASLI OSEBI, 1 OTROK GRATIS
- V SOBI Z 1 ODRASLO OSEBO, 1 OTROK ALI 2 OTROKA IMAJO 50% POPUSTA
- 2 ODRASLA Z 2 OTROKOMA V POSEBNI SOBI – OTROCI 50% POPUSTA
- GRATIS OTROCI DO 2 LET, KATERI NE KORISTIJO NOBENIH USLUG

APARTMAJI: ASTRA, CITADELA, GALIJOT IN VILE ŠPADIČI

PAKET ARAMŽMANA ZA 7 DNI (NA OSNOVI NAJEMA) PO OSEBI:

PRIHOD 20. 6. 1992 SLT 1.700,00 HRD 3.900,00
PRIHOD 27. 6. 1992 SLT 2.150,00 HRD 4.900,00
DODATNI DAN SLT 300,00 HRD 700,00

V CENO JE VKLJUČENO:

- BIVALNA TAKSA
- DNEVNA ANIMACIJA
- ŠOLA TENISA ZA OTROKE
- ŠOLA SMUČANJA NA VODI ZA OTROKE IN ODRASLE
- POPUSTI ZA OTROKE DO 14 LET V SPREMSTVU STARŠEV:
1 ALI 2 ODRASLA Z 1 ALI 2 OTROKOMA – OTROCI GRATIS
2 ODRASLA S 3 OTROKI – 2 OTROKA GRATIS

PLAČANJE VNAPEJ:

1. V SLT PRI A-BANKI D.D. LJUBLJANA RN. 808332-11-30-0122-87 NA IME PRIVREDNA BANKA D.D. ZAGREB ZA LAGUNA POREČ OZIROMA
  2. V HRD PRI A-BANKI D.D. LJUBLJANA RN. 8082828-893-89501-0-9982800 NA IME PRIVREDNA BANKA D.D. ZAGREB ZA LAGUNA POREČ
  3. V HRD NA ŽR 33730-601-9784 PRI SDK POREČ
- CENE GARANTIRAMO ZA PLAČILO DO 18. 6. 1992

INFORMACIJE:
PLAVA LAGUNA
51440 POREČ, R. KONČARA 1
TEL. 0531/34-122
FAX: 0531/32-026

PISMA

Spoštovani Janez Černej, dragi poslanski kolega,

V intervjuju, ki si ga dal za *Novo dobo* (27. maj) si med drugim zapisal: »Demokratska stranka se je odcepila, ne mi. Ta stranka žal ne izpolnjuje nekaterih programskih točk iz prejšnje SDZ.« Na to tvojo izjavo imam dve pripombi:

1. Menim, da ni šlo za odcepitev Demokratske stranke od Slovenske demokratične zveze, ampak za razcepitev same Slovenske demokratične zveze. Za to mojo misel govorijo dejstva; ne le pomen Demokratske stranke, ki ga je dobila takoj po razrepu SDZ oziroma po ustanovitvi, ampak še prej to, kako so bili novačeni delegati, ki so prišli na kongres. Če »Pirnatova stran« ne bi na tak način novačila delegatov, za hrbtnost ostalega izvršilnega odbora, bi imela tista stran, ki je odšla, veliko večje število delegatov za sabo, morda večje od tistega dela, ki je ostal pri vas, narodnjakih. O tem je že pisalo časopisje in tega ne bom ponavljala.

2. Katerih programskih točk iz prejšnje SDZ Demokratska stranka ne izpolnjuje? SDZ se je zavzemala za spravo – ne za sovraštvo, ki ga danes vnaša v slovensko družbo, skupaj s t. i. desnico, Narodno demokratično stranko. Očitno nekateri v nekdanji SDZ dejstva, da smo v programu imeli zapisano spravo, niste vzeli dovolj zares, predvsem pa ste »pozabili«, da »logika« takega ali drugačnega (»razrednega«, anti-komunističnega) sovraštva ne krepi koristi naroda, na katero se sicer tvoja stranka tako rada sklicuje.

Toda te tvoje očitke bi še spregledala, naslednjega pa ne morem. Praviš, da Demokratska stranka »zlasti zanemarja narodnostni interes in hoče za vsako ceno v Evropo, tudi na škodo interesov slovenskega naroda.« Kako, kaj smo naredili takega, da bi bili zanemarili narodnostni interes? Saj smo vendar... Ne, ne bom naštevala, kaj smo in česa prav zavoljo »narodnostnega interesa« nismo naredili, ta očitke boš moral kar sam pojasniti in to, prosim, natančno: Kdaj in v čem smo zanemarili narodnostni interes? V čem smo izkazali in dokazali, da hočemo v Evropo za vsako ceno in na škodo interesov slovenskega naroda? In katerih »programskih točk iz prejšnje SDZ« ne izpolnjujemo?

Pričakujem tvoj odgovor, do tedaj pa lepo pozdravljen!

SPOMENKA HRIBAR,
Tomišelj

»Slovinci ubijamo Bosance«

Pod tem naslovom je g. Franc Furland, sicer prizadeven in dober novinar, napisal nekaj trditve, ki se mi zdijo sporne in bi jih rada dela v ponovni premislek.

Če namreč netočnih trditve njihče ne zanika, ostanejo v javnosti kot resnica. Na primer trditve, da je državno vodstvo Slovenije priznalo, »da je pripravljalo napad na JLA že pred 26. junijem«, iz česar pisec sklepa, da se »ni niti poskušalo« priti do samostojnosti po mirni poti. Takšne trditve preprosto ne držijo; kot poslanka dobro vem, kaj vse smo počeli, koliko apelov, deklaracij, ponudb smo pošiljali vodstvom drugih republik, da bi prišli do sporazumne rešitve,

kasneje pa tudi do odhoda iz Jugoslavije. Da ne govorim o letih prej, ko smo prvi in res intenzivno ponujali najprej »asimetrično federacijo«, potem konfederacijo, pa zvezo samostojnih držav, itd.... Ni bilo poslušal!

Trditve pa, da bi kdaj državno vodstvo Slovenije priznalo, da je že pred 26. junijem pripravljalo oborožen napad na JLA pa je dezinformacija ali pa napačno razumevanje izjav državnih organov. Namreč: eno je pripravljati oborožen napad na JLA, drugo pa je pripravljati se na zelo verjetno agresijo s strani drugega. Eno je obramba in priprava nanjo, drugo napad, izsiljevanje spora.

Sporna se mi zdi tudi trditve, da »osamosvojitve Slovenije navadnemu Slovincu ni prinesla prav nikakršne koristi«. Na misel mi prihaja skrb moje prijateljice lani spomladi, ko je bil njen sin pri vojaki na Kosovu; tisoči staršev danes nimajo teh skrbi. Morda bi ob taki trditvi tudi premislili – kljub temu, da bi bilo lahko še bolje – na vrednost tolarja v primerjavi z dinarjem, pa na pomanjkanje in lakoto, ki pri nas vendarle ogroža veliko manj ljudi – žal pa tudi ne vseh.

Najbolj sporna pa se mi zdi trditve, da je »odgovornost Republike Slovenije do BiH (je) izredno velika, saj je bila Slovenija prva, ki je začela z rovarjenjem v SFRJ«. Takšna trditve namreč zanika načelno pravico narodov do samoodločbe. Ne glede na empirično dejstvo, da smo namreč poskusili kar nekaj takih variant, ki bi, če bi se usresničile, omogočile Slovincem avtonomno, suvereno življenje, hkrati pa ne bi razbili Jugoslavije, predvsem pa ne prelivanja krvi, je citirana trditve g. Furlanda sporna, ker tako, kot je postavljena, tudi sedaj spodbija legitimnost naše odločitve.

Isto tezo – da je namreč Slovenija kriva za vse, ker je »rovarila« v SFRJ je zagovarjala in še danes zagovarja JA in njeni generali; ves čas se je pritoževala, češ da jo »napadena« – in to tudi tedaj, ko je zapirala naše ljudi in jim sredi Slovenije sodila v srbohrvaškem jeziku.

Tezo o »rovarjenju« Slovenije znotraj SFRJ je dolgo imel Zahod, predvsem pa ZDA – in še posebej srbska politika, po kateri je svoje stališče tudi povzemala zahodna politika. Pa se je izkazalo, da le ni tako, da je pravica narodov do samoodločbe tista temeljna pravica, mimo katere preprosto ni mogoče in ki jo nek narod zahteva tedaj, ko so se kot neučinkoviti izkazali vsi drugi poskusi, priti do znosnega življenja po lastni narodnostni in človeški meri.

Res, na videz je tako: če bi Slovenija uklonila hrbet oziroma če bi bila pripravljena na diriganje še naprej, bi vsega tega kaosa ne bilo. Toda – ali je to to, za kar si sme narod prizadevati in sploh – dovoliti? In četudi bi že mi potrpeli in ne »rovarili«, represije, ki se izvaja nad njimi, ne bi v večnosti mogli prenašati Albanci na Kosovu, kar so dokazali že pred nami. Slovinci smo več kot sedemdeset let preskušali svoje potrpljenje v upanju, da bo bolje, pa ni šlo, najprej zaradi logike »državotvornega naroda«, ki da se mu mora pokoravati vse in vsakdo, nato pa zaradi logike »državotvorne partije«, da je inter-nacionalizem tisto ta pravo in da jo mora ubogati vse in vsakdo. Pa se je izkazalo, da so človekove pravice in državljanske svoboščine na eni in pravica narodov do samoodločbe na drugi ravni tisto, česar se ne sme in ne more zanikati brez posledic.

Iz naslova odgovornosti Republike Slovenije do BiH za krvavi kaos, ki je v njej, nismo BiH dolžni prav nič, tudi spre-

jemati njenih beguncev ne. S stališča etike, ki nalaga pomoč bližnjemu in ki zagotavlja – zahteva za vsakogar pravico do življenja in človeško ravnarje, pa smo dolžni sprejemati bosanske begunce, kolikor moremo. Vendar ne v neomejenih količinah in za neomejen čas – tudi pri nas so ljudje, ki so na robu preživetja. Okrog nas so veliko večji narodi, ki so po istih etičnih načelih dolžni pomagati in vsaj toliko kot Slovenija tudi iz političnih razlogov: njihova je soodgovornost za počasnost in neefikasnost političnih prijemov, ki bi bili v določenem času morda še lahko zaustavili neizmerno trpljenje ljudi v nekdanji Jugoslaviji. Slovenska politika si je v tej smeri zelo prizadevala, to lahko trdim, ker sem navsezadnje tudi sama storila nekaj korakov v tej smeri – lani zgodaj spomladi v ZDA in kasneje v Parizu, – ko je bil še čas, da bi se izognili vojni, če bi bili pristali na pravico narodov do samoodločbe in bi se bili torej odpovedali logiki »enotne Jugoslavije kot glavnega cilja« svoje politike. Tedaj so mi ameriški in francoski politiki govorili, da gre za »rovarjenje v SFRJ« s strani Slovenije...

Kako je mogoče legitimno pravico nekega/vsakoga naroda do samoodločbe poimenovati z »rovarjenjem«? Prav ta logika je kriva vsega, kar se dogaja v nesrečnih nekdanjih republikah Jugoslavije.

Sicer pa članke g. Furlanda berem z velikim zanimanjem, še posebej sem mu hvaležna za prispevka o glavni sestri v bolnišnici v Vukovarju Jožici Cemič in Ivu Martinoviču, ki naj bi bil preprečil bombardiranje Ljubljane, Celja in Maribora, zdaj pa ne dobita državljanstva, ne službe. Če je res tako, je to sramotno za nas in bomo morali to popraviti in se obema junakoma opravičiti.

SPOMENKA HRIBAR,
Tomišelj

Simpatija kljub nestrinjanju

Gospa Spomenka Hribar, cenim Vas kot eno redkih svetlih osebnosti slovenske politike. To pa ne pomeni, da sva istih misli. Z vašimi »popravki« mojega uvodnika se namreč ne strinjam in ostajam pri zapisanih trditvah.

Lepo je, da Vas zanima nepravični usodi Jožice Cemič in Iva Martinoviča. Pri obeh pa ne gre za isto stvar, kar je razvidno tudi iz mojega pisanja.

Jožica je ostala brez priznanja in zaposlitve na Hrvaškem po tistem, ko je požrtvovalno delala v vukovarski bolnišnici. Slovenija jo je lepo sprejela. Tega ne moremo trditi v primeru Iva Martinoviča, ki ne dobi niti zaslužene pokojnine niti slovenskega državljanstva, da o kakršnemkoli priznanju sploh ne govorimo.

Upam, da boste prav Vi storili ustrezen korak, ki bo postavil stvari na pravo mesto. Ivo si to zasluži.

Franc Furland

Predsedniku vlade R Slovenije dr. Janezu Drnovšku

Spoštovani g. predsednik, prosim, da poskrbite, da bo v zakon o grbu, zastavi in himni, ki ga bo skupščina sprejela predvidoma 12. 6. 1992 (zato se mudi), vneseno določilo o statusu slovenske zastave z rdečo zvezdo.

Kot se je izkazalo ob zapletu, ki je nastal zato, ker sem 27. aprila izobesila to zastavo, kar je najbolj normalna stvar na svetu – da izobesiš zastavo tistega (kar) slaviš – po mnenju

pravnikov (Večer, 30. 5.) po zakonu to ni niti tuja zastava (kar je logično), niti ni več zastava, ampak le »kos blaga«, »zasebni simbol«. Za to pa nikjer ne piše, da je izobesanje tega kaznivo dejanje ali prekršek.

S takšno degradacijo – da je ta zastava le »kos blaga«, »zasebni simbol« s katerim ne moreš povzročiti niti prekrška, se ne morem strinjati. Upam, da tudi Vi ne.

Predlagam, da se ta zastava ozakoni kot slovenska partizanska zastava oz. kot zastava NOB. Ali, da se naj ozakoni kot kulturna dediščina slovenskega naroda. Ljudem pa se naj prepusti, da jo izobesajo po svojem preudarku – ob obletnicah, manifestacijah, obeležjih iz NOB in takrat, ko hočejo povedati, da nismo šele od lani, ampak da naša državnost korenini že tudi v NOB.

S tem bo tudi onemogočeno izobesanje kakšnih drugih – kolaboracionističnih zastav (simbolov) kot »kosov blaga«, »zasebnih simbolov«, podobno kot je Hrvaška preplavljena z ustaškimi simboli, česar si mi ne smemo dovoliti. Slovenija mora še naprej ostati dosledno antifašistična, in mora take pojave še naprej in brezkompromisno zatreti, tako kot se to dela v vseh resnično demokratičnih državah.

Takega predloga ni potrebno posebej utemeljevati, ker je sam po sebi razumljiv vsakemu normalnemu človeku. Navedla bom samo en neizpodbiten in meni osebno najbližji razlog. TA RAZLOG SO ČLOVEKOVE PRAVICE. (Tiste človekove pravice, za katere se je morala R Slovenija ob svojem mednarodnem priznanju obvezati, da jih bo spoštovala. Tiste človekove pravice, ki so prepisane v našo ustavo. Tiste človekove pravice, ki jih je R Slovenija že drugič podpisala na OZN. Tiste človekove pravice, katere se vsi in ob vsaki priložnosti zapirsegamo – kot npr. pred kratkim v Slovincu v članku ob 40-letnici izhajanja Družine, kjer je največkrat uporabljena besedna zveza človekove pravice, kot vodilo uredniške politike tega časopisa. Skratka, tiste človekove pravice, brez katerih več ne znamo, ne moremo in nečemo živeti.)

Deklaracija OZN o človekovih pravicah je največja pridobitev zmag nad fašizmom, tako za zmagovalce kot za poražence. Danes mnogi mislijo, da so človekove pravice od Boga dane. Nič ni bilo od Boga dano! Za to, da je bil fašizem premagan in da je sploh lahko sprejeta Deklaracija OZN

o človekovih pravicah, je moralo umreti na milijone ljudi z rdečo zvezdo; med njimi so bili tudi slovenski partizani. Zato mora ta zastava ostati.

LJUDMILA BERGLEZ,
Maribor

Odprto pismo predsedstvu RS

Spoštovano predsedstvo, Republikanska Zveza Slovenije je stranka navadnih, delovnih in zavednih Slovencev, nikakor pa ne nacionalistična. Zaradi dogodkov zadnjih dni, smo prisiljeni najostreje protestirati.

Dobili smo 160.000 novih državljanov Slovenije, zavrženih je bilo samo 559 prošelj za pridobitev slovenskega državljanstva. Kakšna je struktura teh ljudi, nam je vsem dobro znano in zato smo prisiljeni tako delovanje vlade oceniti, kot največjo polomijo v zgodovini Slovencev. Nič nimamo proti tujcem katerih preteklost za časa bivanja pri nas je neoporečna. Vendar pa vas moramo opozoriti, da je državljanstvo pridobilo veliko kriminalcev, lenuhov in ljudi, ki nikoli niso sprejemali naše kulture, ampak so nam povzročali le škodo.

Veliko je tudi takih, ki so ploskali ob napadu na RS, sodelovali ali simpatizirali z okupatorjem, skratka, izdali slovenski narod. Na osnovi vseh teh ugotovitev, lahko pričakujete, da bo naša stranka zahtevala revizijo državljanstev in za vse te ljudi, tako kot v vsaki demokratični državi zahtevala odstranitev iz slovenske sredine. Ni nacionalizem, če podnajemniku v stanovanju odpoveš gostoljubje, kadar ta ne zna spoštovati hišnega reda. Ne moremo dodeljevati državljanstva ljudem, ki ne čutijo narodne pripadnosti Slovincem. To je dovolj jasno izraženo s tem, da je večina živčih muslimanov v Sloveniji pripadnikov SDA, ki je stranka v BiH in s tem tudi dokazujejo komu pripadajo.

Sprašujemo se, ali bo lahko ta stranka navsezadnje postala še parlamentarna in ali bodo državljani Slovenije, ki so muslimanske vere začeli graditi džamije. Če se bo to zgodilo, potem je slovenski vladi uspešno nekaj, kar Turkom ni skozi stoletja.

Zahtevamo tudi, da se zakonsko opredeli kakšne funkcije in dela lahko opravi državljani s pridobljenim državljanstvom. Demokratične za-

hodnoevropske države imajo te stvari urejene, kajti oseba z pridobljenim državljanstvom ne more zahtevati dvojezičnih šol, njemu primernih verskih objektov in njegovih kulturnih središč. Kajti vsemu temu se je odpovedal tisti trenutek, ko je zapustil svoj narod in se miselno in kulturno priključil drugemu. Takšna oseba tudi ne more opravljati državnih funkcij in služb, volitev pa se lahko udeleži le na lokalnem nivoju. Povsem drugače je za tiste, ki so rojeni v državi, katere državljanji so. Smatramo, da teh stvari nimate urejenih, zato zahtevamo takojšnje zakonsko ureditev predlogov.

Ob vsem tem vas še opozarjamo na problem beguncev. Vsem nam je jasno, da je naš največji problem reven Slovenec, šele potem begunec. Hrvaška ima največje interese do ozemlja BiH in verjetno bo velik del tega ozemlja tudi dobila, zato zahtevamo, naj Hrvaška za begunce tudi sama poskrbi. Sprašujemo vas še, ali se morda zavedate, da smo Slovinci zaradi neodločnosti dosedanjih vlad, po vsaki večji politični spremembi izgubili nekaj kvadratnih kilometrov ozemlja. Zahtevamo, da ste do Hrvaške skrajno odločni, tako pri začrtanju državne meje, kot do odtujevanja počitniških domov in privatnih zmogljivosti ob obali. Zadosti imamo hrvaške politike na slovenskih tleh. Zahtevamo, da jim odločno poveste, da v kolikor mi nimamo pravice do Jadrana, je oni ne bodo imeli do elektrike iz Krškega, od koder še vendo dobivajo pol energije zastoj. V primeru spora v teritorialnih vodah pa zahtevamo prepoved prometa države Hrvaške preko ozemlja RS.

Skratka zahtevamo več odločnosti, kajti smo samostojna država in tako kot bodo drugi spoštovali našo državnost, tako bomo mi njihovo. Lahko smo dobri sosedje, lahko pa smo tudi slabi. Za dobre odnose med sosedji pa ne bomo Slovenci vedno sklanjali glav in samo Slovenci vedno in povsod popuščali. Republikanska Zveza Slovenije, Velenje

Cinkarna nima v tem prostoru kaj iskati!

Čas je, skrajni čas, da celjska regija spozna nekatere poglavitne prednosti – osnovna je zagotovo zdraviliški turizem

DE časopis slovenskih delavcev

Ta teden lahko preberete:

Stop za krajo družbenega premoženja

Poziv tožilcu Antonu Drobničju

Naše soočanje Veljka Rusa in Jožeta Pučnika

Glin Nazarje: kako preživeti

in turizem nasploh, dodatno obogaten s kmečkim turizmom, lovom, ribolovom. Zdraviliških krajev na Celjskem, izvirov termalne in mineralne vode najbrž ni treba naštevati.

Takšna usmeritev, ki jo mora vsaka občina, pa tudi republika, uradno razglasiti, seveda ne izključuje pametne prometne politike, kmetijstva / tudi hmeljarstvo ni ovira, umnega gozdarstva, nekatere industrije, trgovine. Jasno pa je, da takšna industrija kot je n. pr. Cinkarna Celje, nima v sedanji obliki kaj iskati v tem prostoru. Tudi računica to dokazuje! Njihovo formalno strinjanje, da se bodo preusmerili, je znano že leta, praksa pa je drugačna.

Na tem območju je nesmiselno razmišljati o možnosti gradnje odlagališča RAO odpadkov. Drugačna mora biti Železarna Štore, v velenjskem koncu je treba dejansko kaj ukreniti za bolj sodobno rudarjenje, še zlasti pa za sanacijo TES.

Kar zadeva zdraviliške kraje, morajo dobiti uradni status /kot v Avstriji »Bad«/. V teh krajih morajo veljati posebna merila in pravila. Uradno je treba zaščititi območja vrelcev.

Naj spomnimo, da zdravilišča uživajo ugled, da so na medicinskem področju na visoki ravni. Predlagan koncept – o katerem bi lahko še marsikaj napisali – daje zlasti velike možnosti zasebnemu podjetništvu.

Računica zanesljivo pokaže, da mora imeti zdraviliško turistična usmeritev vso prednost. Urejena ponudba na tem področju – podprta z vrsto drugih dejavnosti – zagotovo prinese več kot sporna industrija, ki je v največji meri plod planskega gospodarstva Slovenije v bivši Jugoslaviji. Če k temu, da v Evropi ni območja s takimi zdravilišči na tako majhnem prostoru, dodamo še naravne danosti, zgodovinske znamenitosti /rimska doba, Celjski knezi/ in pametne ljudi, najbrž ni dileme, da je predlagana usmeritev pravilna.

Pričakujemo, da boste našo pobudo resno pretehtali in javno opredelili odnos do nje. Lep pozdrav!

JANEZ ČERNEJ, predsednik društva za varstvo okolja Celje

Ravnanje železarne je skrajno neodgovorno!

Več krajanov TEHARIJ se nam je pritožilo, klicali so tudi policijo, zaradi nenormalnih izpustov plinov /rdeče zastave – zavese/ in jeklarne. V Železarni Štore gre praviloma za izpuste v času, ko v Železarni ni vodilnega kadra, zlasti pa ob sobotah in nedeljah. Jeklarji sami povedo, da gre za posledice nove naprave za vpihovanje, ki so jo nabavili v Italiji. V času vpihovanja je izpust tolikšen, da ga sedanja naprava

za odpraševanje, oziroma lovljenje, ne zmore.

Glede na to, da bi morali naravno urediti že pred leti, sodimo, da je ravnanje Železarne skrajno neodgovorno.

Zahtevamo ustrezen postopek in konec izigravanja.

Lep pozdrav!

JANEZ ČERNEJ, predsednik društva za varstvo okolja Celje

Kako do telefona

Izgradnja telefonskega omrežja in priključevanje naročnikov je v trenutku ko pišemo te »NOVICE« v zaključni fazi. Nestrpnost naročnikov telefonskih priključkov je glede na povečini že vse plačane obveznosti in krepko prekoračitev pogodbenih rokov dosegla vrhunec. Na tem mestu želimo vsi, ki prostovoljno in brez kakršnih koli nadomestil sodelujemo pri izgradnji, vsem prizadetim, tudi na tem mestu, na kratko komentirati trenutno stanje:

– izvajalca del g. Seničarja je izbrala PTT Celje in je za izvajanje del odgovoren samo PTT Celje, ne pa tudi krajevni skupnosti in se tako tudi obnaša.

– celotna sredstva za primarno in razvodno omrežje so bila sproti odvajana na PTT Celje, izvajalec g. Seničar je plačan od PTT,

– vsi naročniki, ki so pristopili takoj ali kdaj kasneje, bodo plačali 3.000 DEM za primarni vod, 840 DEM za razvodno omrežje in stroške za izkop lastnega priključka,

– vsi tisti, ki so si dali napejljati razvodni vod v direktnem dogovoru z izvajalcem g. Seničarjem mimo vednosti krajevne skupnosti zapadejo v plačilo pod enakimi pogoji, kot so navedeni prej. Za ev. drugačne dogovore krajevna skupnost ne nosi nobene odgovornosti.

– na krajevni skupnosti smo s potekom del in vsem kar sodi zraven, izjemno nezadovoljni. Vseskozi si prizadevamo z dnevnimi kontakti s PTT CELJE (g. Grič, Palčnik, nadzornimi) izvajalci in prizadetimi krajanji ta doslej največji projekt v Krajevni skupnosti Štore vendarle pripeljati do konca. Z vami vred upamo, da se bomo kmalu veselili zadnjega priključka na novo telefonsko centralo.

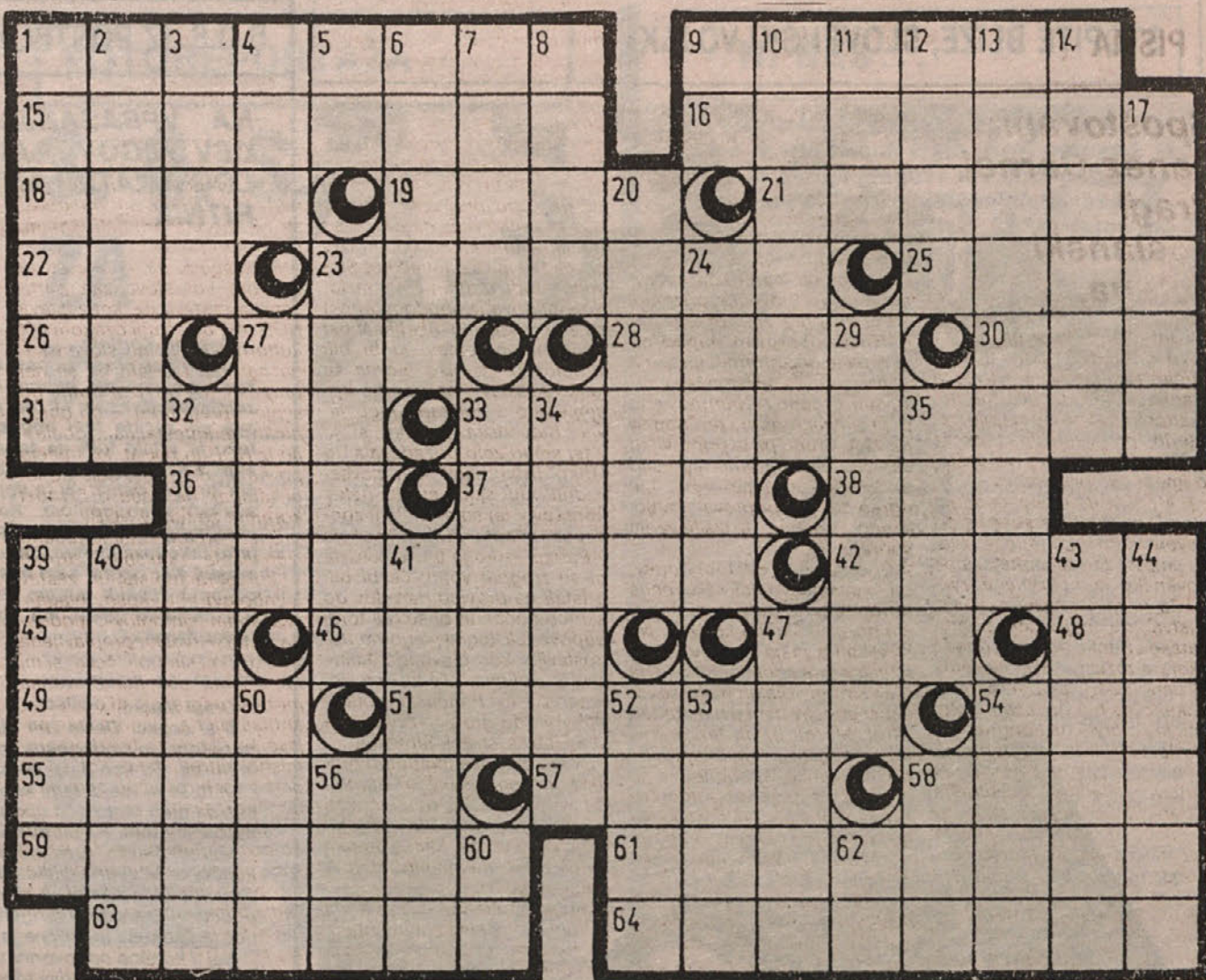
Predsednik Sveta KS-Štore Franc JAZBEC

»Poštovani gos. Ribičiču,

Bosanskohercegovačka javnost obavještena je o svemu onome što gradjani i državni organi Republike Slovenije čine na zbrinjavanju desetine hiljada gradjana BiH koji su pred naletom ratnih razaranja i ubilačkom pohodima srpskih terorista i razularenih ostataka bivše JNA, morali potražiti utočište i u Vašoj Republici.

Molim Vas da i Vašoj stranci, a posebno gos. Milanu Kučanu prenesete našu iskrenu zahvalnost što ste, u ovim historijskim vremenima, kada se Republika BiH kroz ratni pakao izvlači ispod pesnice velikodržavnih nacionalizama i konstituiru u suverenu i nezavisnu državu, pritekli u pomoć prognanim gradjanima naše Republike. I u tome vidimo potvrdu da ni ratna kataklisma nije mogla da pokida veze izmedju naših naroda, kao i mogućnost, da sutra, kad sve ovo prodje, naše stranke uspostave kontakte i na novim principima udje u različite oblike saradnje.

Prepis pisma, ki ga je Cirilu Ribičiču poslal Nijaz Duraković, predsednik SDP Bosne in Hercegovine

Vodoravno: 1. predsednik slovenske vlade (Janez), 9. pritok Tibere pri Rimu, 15. veda o letalih, letalstvo, 16. poklicno delovanje in z njim povezan uspeh, 18. ribiška vrstica iz umetne snovi, 19. najstarejša hidroelektrarna na slovenskem delu Drave, 21. afganistanski politik, do leta 1986 predsednik revolucionarnega sveta (Babrak), 22. okrajšano žensko ime Inoslava, 23. francoski avantgardistični dramatik španskega rodu (Fernando), 25. ime finskega arhitekta Leina, 26. začetnici slovenskega obrambnega ministra, 27. ime italijanske pesnice Negri, 28. znak za ustavljanje, 30. severni jelen, 31. starorimski vojskovodja, ki je premagal Atilo in obranil zahodnorimsko državo pred Germani, 33. nevsiljivost, zadržanost, skromnost, 36. redkejšo žensko ime, 37. muslimansko moško ime, 38. grški otok v Kikladih, 39. vedenje v skladu z družabnimi pravili, ljubeznivost, 42. črtica, 45. Aristofanova komedija, 46. perunika, 47. stari oče, 48. oznaka na receptih, 49. temno siva krava, 51. posoda za shranjevanje osle pri košnji, 54. kositer, 55. obrambni stolp, obrambni zid, 57. ameriški filmski igralec, idol mladih v petdesetih letih (James, »Upornik brez razloga«), 58. eksotični indonezijski otok, 59. trda, prožna in prozorna umetna snov, ki navadno nadomešča steklo, 61. osamljena višja vzpetina na ravnini, 63. v vzhodni cerkvi cerkveni dostojanstvenik z metropolit-sko oblastjo, neodvisen od patriarha, 64. vsaka od sedmih kosti v nartu.

Navpično: 1. grmičasta vrtna cvetlica z raznobarnimi

cveti, georgina, 2. pretepanje, ravsanje, 3. frnikola, 4. skrajno desničarsko francosko gibanje v Alžiriji do leta 1962, 5. začetnici slovenskega pesnika Tauferja, 6. dogovorjen znak za ohranitev tajnosti sporočila, 7. slovenski alpinist (Franci), 8. na vlažnih tleh rastoča rastlina s socvetjem, ki ga obdaja velik bel tulec, 9. kratica za »atletski klub«, 10. nagnjenost dane ravnine glede na osnovno ravnino, 11. rimska boginja jeze, 12. pesniško ime Irske, 13. nenaklonjenost, nejevolja, 14. prireditelj v antični Grčiji, za katero so udeleženci prispevali darila v obliki blaga ali denarja, 17. francosko ime belgijskega mesta Aalst, 20. gnojno vnetje, ogojnek, 23. francoska filmska igralka (Isabelle), 24. pismeno potrđilo, izvid, 27. Verdijeva opera, 29. živalca, ki ima kljun, peruti in je pokrita s perjem, 32. doskok pri smučarskih skokih, imenovan po pokrajini na jugu Norveške, 33. ime slovenskega književnika in kritika Poniža, 34. vozilo za enega tekmovalca, 35. francoski departma z glavnim mestom Lille, 39. skupina ljudi, ki igra na glasbila, 40. prebivalke Asirije, 41. triogelna kirurška igla, 43. igralec, ki povezuje obrambo in napad, zlasti pri nogometu, 44. z vodo mešano gašeno apno, 47. naša nekdanja denarna enota, 50. latinsko ime za janež, 52. ime našega nekdanjega telovadca Štuklja, 53. ameriška ustanova za vesoljske raziskave, 54. milijonsko trgovsko mesto v Kolumbiji, 56. jezik črncev Bantu, 58. ime kanadskega sprinterja Johnsona, 60. začetnici angleškega filozofa Hobbesa, 62. začetnici televizijskega voditelja Trefalta.

Nagradna križanka Nove dobe:

1. nagrada: Srebrna sponka za kravato Zlatarne Celje
  2. nagrada: 1-mesečna naročnina na Novo dobo
  3. nagrada: okvir za registrsko tablico
- Pri žrebanju bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih boste po pošti ali osebno dostavili v naše uredništvo do ponedeljka 15. junija, do 9. ure

Nagrajenci nagradne križanke Nova doba

1. nagrada: srebrnik ZLATARNE CELJE – Dvanajščak Ivan, Pongrac 88 a, 63302 Griže
  2. nagrada: 1-mesečna naročnina Nove dobe – Smolič Majda, Bolnica Valdoltra BI/5, 66280 Ankaran
  3. nagrada: okvir za registrsko tablico – Zahradnik Ivan, Železnikarjeva 14, 61000 Ljubljana
- Nagrajencem čestitamo. Nagrade boste prejeli po pošti.

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke

Vodoravno: PLEČNIK, SOBIESKI, REBRAČA, OBRATNIK, SVEVO, SPORA, NOTA, TIN, STARIN, AVAR, AC, APARK, SKA, RO, NAKLADALO, ONATAS, ROD, TIPA, AVE, KOMPAS, NESKLADJE, AB, RAB, KIRIL, ES, UJMA, MALAGA, TRK, NEON, STERN, ADAMO, ASTEROID, ALKORAN, STOTINKA, TRABANT

bioDOM

Trgovsko podjetje, d.o.o., Celje 63000, Teharska 111; tel./faks: 063/29-144

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA

- KUHINJE GORENJE DO 15. JUNIJA
- GOTOVINSKI NAKUP: 40% POPUST (TOV. CENA – 40% P. D.)
- ČEKI: 4 OBROKI BREZ OBRESTI – 10% POPUST (TOV. CENA – 10% P. D.)
- BREZPLAČNO: PREVOZ IN MONTAŽA KUHINJ ZA NAKUP NAD 100.000 SLT

– SPALNICE:

- ZAKONSKA SPALNICA EVA
- BELA ZA GOTOVINO 69.000 SLT
- ZAKONSKA SPALNICA AVON V 4 BARVAH Z VZMETNICO, GOTOVINSKO PLAČILO 94.900 SLT

– SEDEŽNA KOTNA GARNITURA BARBARA S TABUREJEM

- 5 RAZLIČNIH VZORCEV BLAGA, VELIKOST 2,0x2,20 M S FRANCOSKIM LEŽIŠČEM ZA SAMO 59.000 SLT

PRED NAKUPOM SE PREPRIČAJTE O KONKURENČNOSTI NAŠE PONUDBE.

VULKANIZACIJA in AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

Rosando PREVOLNIK
Teharje,
tel.: (063) 32-900

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

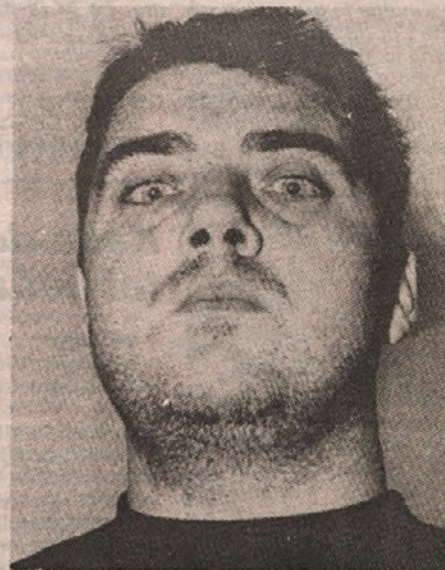

S.O.S. IZ POSTELJE

NA VPRAŠANJA BRALCEV ODGOVARJA SEKSOLOG AMATER ANTON KORITNIK

Gospod Koritnik, rad bi vas prosil za nasvet. Pred kratkim sem spoznal punco, ki mi je bila zelo všeč. Ker sem bil tudi jaz njej všeč, sva se začela bolj pogosto družiti in tako je prišlo tudi do tega, da sva se znašla sama pri meni doma. Ko sva prišla že zelo daleč, mi je dejala, da hoče seksati s kondomom. Ker ga nisem imel, mi ga je dala kar ona. Toda mene je to tako razžalostilo, da nisem nič več mogel. Kar naprej sem mislil, če ona to počne z vsakim fantom, ki ga spozna. Kaj če je to dekle, kot se temu reče, lahka ženska?

MARKO

Dragi Marko, ti si cepec. Dekle želi oba zaščititi pred neprijetnostmi, ki jih prinašajo nezaželena nosečnost in smrtonosne spolne bolezni, ti pa vsled tega izgubiš erekcijo in jo obtožiš da je kurba. Od kod pa si doma? Mar pri vas gledate Nedeljsko popoldne v torek zjutraj?

In to še ni vse. S temi kondomi je res križ. Pred kakšnim letom mi je pisalo neko dekle, češ da njen fant noče uporabljati kondomov, ker da se bojda od njih dobi raka. Gotovo. Pa ošpice tudi. Pa platfuz. In oslovski kašelj. Krščen Matiček, če to ni bedasto!

Marko, Marko, prav nič ti ne bom svetoval, saj očitno pripadaš skupini tistih ljudi, ki kondome še vedno uvrščajo v red satanovih del. Če pa ne misliš ravno tako, pa si gotovo prepričan, da obstajajo zimski in letni kondomi, z različnimi profili. Goodyear Radial in podobno. O snežnih verigah in ostali zimski opremljeni raj ne bom govoril, ker presega mejo dobrega okusa in močnega želodca.

Naj ti končno odgovorim na tvoje vprašanje. Če je kdo od vaju lahek, potem si lahek ti in to na pameti. Razčistiva torej glavni problem: če dekle zahteva uporabo kondomov in pač realno predvideva, da je večina potencialnih partnerjev lahkomišelnih bebotov, ki se sramujejo kupiti kondome, to še ne pomeni, da bi bila lahka ženska!!! Pojdi torej k svoji puncici in jo ponižno prosiš odpuščanja. Morda se te usmili. Morda ti bo velela pihnuti v pojočo travico in če bo travica zazvenela, bo to dokaz, da se resnično kesaš. To bi ti bilo blizu, kajne? Pojoče travice, palčki, hudobne vile in lahke ženske s kondomi, namreč.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Mnogi ovni bodo čutili željo, da bi izpolnjevali svoje znanje. Ker ste trenutno duhovno in telesno na višku, boste dosegli vidne uspehe. V ljubezni kažejo zvezde na harmonično sožitje in lepe urice. Srečne številke 1, 3, 8, 13, 25, 36.

Bik 21. 4. – 20. 5.

Zdaj lahko razmišljate o preteklosti. To vas bo v prihodnjih dneh tudi zelo zaposlovalo. In ko boste spoznali, kaj vse ste dosegli, vas bo navdal občutek zadovoljstva. Sicer ne bodite preveč trmasti in sebični. Srečne številke 1, 5, 7, 12, 14, 33.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Polni energije in delovne vneme lahko optimistično gledate v bližnjo prihodnost. V vseh odločitvah mislite predvsem nase in na svoje prednosti, toda pri tem uporabite glavo. Zavlačevanje bi ogrozilo načrte. Srečne številke 5, 9, 11, 17, 28, 42.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Radi bi se umaknili. Potrebujete mir, da bi lahko tudi zase kaj naredili. Če si ne morete odpočiti in se sprostiti drugače, si pomagajte z avtogenim treningom. Ne odlašajte z obiskom pri zdravniku. Srečne številke 2, 8, 10, 19, 29.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Lahko boste uresničili marsikateri cilj, če boste za svoje zamisli pridobili še koga. Zato se vam izplača vložiti vse sile v to, kar nameravate storiti, skušajte pa najti nekaj časa tudi za partnerja. Srečne številke 9, 14, 21, 29, 41, 42.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Ste v središču pozornosti, kar vam pravzaprav ni všeč. Pazite, da zaradi slabe volje ne boste koga prehitro napačno presojali. Izogibajte se prehitrih obsodb, ker bi vam to lahko zelo škodovalo. Srečne številke 7, 15, 19, 22, 24, 40.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Če je le mogoče, se v prihodnjih dneh odločite za potovanje. Če boste imeli oči odprte in če se boste hoteli kaj naučiti, boste presenečeni nad nekim odkritjem. Tudi v ljubezni čakajo lepi trenutki. Srečne številke 4, 18, 37, 41, 44.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Če boste pripravljeni na kompromise, imate dobre možnosti za napredovanje. Ne pozabite na prosti čas, tudi ta vam je potreben. Partnerju pokažite več razumevanja, sicer bo prišlo do spora. Srečne številke 1, 2, 4, 9, 22, 43.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Imate dovolj poguma, da bi prevzeli novo delo, a vseeno oklevate? Mirne duše se lahko odločite, čakajo vas veliki uspehi. Pazite na zdravje in denar, za zapravljanje bo še preveč priložnosti. Srečne številke 3, 19, 27, 38, 39, 45.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Na delovnem mestu bo zelo potrebna metodičnost in natančnost. S tem pa prihaja tudi vaša velika šansa. Zelo iskani boste, opustite lahko preveliko skromnost. Nekdo vam obeta prijetno presenečenje. Srečne številke 11, 25, 28, 29, 39, 42.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Če imate umetniški poklic, se boste lahko resnično izživeli in uveljavili svojo kreativnost. Ne bodite pa preveč prevzetni, sicer boste vse usmerili v drugo skrajnost. Bodite previdni v prometu. Srečne številke 4, 15, 27, 30, 38, 43.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

S seboj boste popolnoma zadovoljni, za to pa imate tudi tehtne razloge. Naredite več, da bodo z vami zadovoljni tudi drugi, ne bodite zavarovani vase. Za nevezane: na vidiku je nova velika ljubezen. Srečne številke 11, 19, 22, 24, 37, 38.

BESEDE UMETNIKA

BRACO DIMITRIJEVIĆ

(...) Postmodernizem zajema površen odnos do moderne kot čisto stilistično povzemanje, s tem pa pomeni tudi brezosebni odnos do zgodovine. Pripravljen sem zagovarjati paradoks, po katerem je postmoderna »polastičev« oblik brez koncepta, medtem ko posthistoričnost predstavlja uvajanje koncepta v vsakršno obliko, nekakšno indiferentnost v odnosu do oblik (katerih razvoj je dokončno zaključen). (...)

(...) Posthistoričnost angažira mnogovrstnost različnih konceptov, ki lahko obstajajo sočasno. Mogoče je reči, da je posthistorični trenutek sam po sebi veliko bogatejši in bolj raznolik kot celotna Zgodovina. Ko preletimo Zgodovino, sledimo razvoju oblik, ki prehajajo druga v drugo, ali spreminjanju sloga; toda že zelo zgodaj sem doumel, da je slog le izmišljotina. Slog je fikcija vladajočih razredov, ki odločajo o poenotenju, torej o reduiranju stvari. Vsako stoletje ali vsako obdobje je kot kos pohištva s predali in etiketami. Zame je posthistoričnost prav nasprotno: je hkrati v istem trenutku mnogih nasprotujočih si konceptov, ki jih nobena progresistična logika ne more usmeriti, označiti in poenotiti. (...)

(...) Ko sem se prebudil, ni bilo ničesar drugega kot ravnovesje kulture in narave. Flamengi so hodili okrog Brancusijevega kamna. Rdeče nebo se je topilo v sinji vodi. Obstaja celo razsežnost, v kateri kvadrat postaja trikotnik in kjer se modro spreminja v belo. Abstraktno se zdi figurativno in znano neznano. (...)

(...) Misel izpred dva tisoč let in misel, ki bo prišla čez dva tisoč let, se srečujeta v istem trenutku posthistorične razsežnosti. (...)

izbral: Slavko Gaberc

KULTURA DRUGAČE

Kultura in njeno financiranje sta šli minuli dve leti, ko je v ministrskem sedlu trdno sedel podjetni kulturnik dr. Andrej Capuder, čudno pot, po kateri so v plazju sprememb, ihtavih obratov in zasebnih interesov majavo stopicale kulturne ustanove in še zlasti svobodni umetniki, ne vedoč, kaj jih bo doletelo jutri in v prepričanju, da tisto, kar se bo dogodilo, ne bo kaj prida dobrega. Trmasti slovenski kulturni vodnik si ni dal nič dopovedati in ukoril uporneže, sam pa strmo sledil svoji viziji kulturne politike slovenskega naroda. Še na koncu, tik pred zdajci, jo je ukrojil po svoji podobi in pričakoval, da bo njegova volja tudi po odhodu z ministrstva zavezovala njegovega naslednika.

Oblast je minljiva stvar in novi ministri se očitno ne nameravajo uklanjati starim. V kulturi prav gotovo ne. Borut Šuklje je hitro dal vedeti, da mu Capudrova »rumena knjiga«, kot so poimenovali nacionalni kulturni program za letošnje leto, ni po volji, poseči želi v njeno srž, v vsebino ter v način in postopke vodenja slovenskih kulturnih dejavnosti. Šuklje je jasno povedal, da je Capudrov program potreben revizije na vseh ravneh, na načelnem nivoju in v sami izvedbi. Nekateri resorji so po njegovem potisnjeni na stranski tir, drugi preferirani, postavke nacionalnega programa so v dobronameri ali neproporcionalne ali postavljene na nerealna tla. »Zapuščina mojega predhodnika me torej ne sme obvezovati, če hočemo kulturni voz premakniti naprej,« pravi novi kulturni minister Borut Šuklje.

S tem je jasno označil dvoje, v vseh kulturnih krogih znano dejstvo, da je za časa prejšnje vlade kultura počasi, a vztrajno drsela navzdol, potisnjena v neprijazen kot, kot nekakšen nebodigatreba, in to ne samo zaradi splošnih družbenih in ekonomskih razmer, temveč predvsem zaradi napak gospoda Capudra, katerega obzorje ni moglo dojeti dejanskih tokov v slovenskem kulturnem življenju.

Če si Šuklje ne nabira le simpatij, temveč misli zares, se kulturnikom obetajo drugačni časi. Namesto absolutističnega vladarja je prišel na čelo mož, ki namerava upoštevati glas stroke in si za pametne odločitve oskrbeti produktivne strokovne skupine, ki bodo ob posamičnih videle predvsem celovite interese, tako da bo nacionalno kulturno politiko izoblikoval nekakšen nacionalni kulturni svet, v katerem bo, upajmo, prisotna zavest, da Slovenci, željni in potrebni kulture, žive tudi izven prestolnice.

Administraciji, pravi Šuklje, naj bi odklenalo. Ministrstvo naj bi ne bilo več organ oblasti, samozadostno in skrivnostno, pač pa vzvod, gibalo in servis razvoja slovenske kulture. Bomo videli. Oblast ljudi spremeni bolj kot lepota operacija.

Enči Šibila

EKSKLUZIVNO: SLOVENSKA PREDSTAVITEV CELJSKEGA MUZEJA V LJUBLJANI

MUZEJ ZA VZGLED

V Cankarjevem domu v Ljubljani je doživljalo občinstvo med 25. in 29. majem izredna kulturna dogajanja ob prvem muzejskem sejmu. Sodelovalo je 47 slovenskih muzejev, ki so želeli v naši prestolnici opozoriti nase, vsak po svoje, na čim bolj zanimiv in tudi atraktiven način.

Celjski muzej je poudaril svojo dejavnost s prezentacijo dokaj velike barvne reprodukcije znamenitega Celjskega stropa in premišljeno izbranimi maloštevilnimi eksponati. Nakazana je bila vsebina zbiranja, čuvanja, preučevanja in razstavljanja v stodesetletnem muzeju pod Celjskim stropom in to muzejskih vrednot, vse od pradavnine do našega stoletja, za kar so zadolženi posamezni oddelki muzeja: arheološki (za prazgodovino in antiko), umetnostno in kulturnozgodovinski ter etnološki. V vitrini, ki jo je izdelal mizarji mojster Mišinski v Petrovčah leta 1958, posebej za celjski muzej in to za razstavljanje originalnega starega grškega posodja, je bil na ogled droben nakit iz prazgodovine, antične Celeje, časov preseljevanja ljudstev, iz srednjega veka in iz 19. stoletja (meščanski in slovenski ljudski nakit). Nad nakitom pa je v vitrini dominirala prekrasna posoda iz zeleno-vijoličastega marmoriranega stekla na patiniranem, dekorativno oblikovanem bronastem podstavku. Posoda je bila izdelana kot reprezentančni unikat na Češkem v času secesije, v letih 1900-1905. Muzej je to lepo posodo pridobil po drugi svetovni vojni, žal pa ostaja njena provenienca neznanca. Na zaključku vitrine je

bila plasirana bronasta plastika Adama-telovadca, delo neznanega, vsekakor pa dobrega srednjeevropskega kiparja iz zač. 20. stol. . .

Razstavljeni arheološki nakit je muzej pridobil iz izkopavanj v Celju in okolici, ostali nakit pa je bil izbran iz obsežne zbirke, ki jo je leta 1988 poklonila Celju znana umetnostna zgodovinarica dr. Štefka Cobljeva.

Poleg vitrine z eksponati je muzej razstavil še dva stilna pohištvena kosa in marsikomu znano stoječo bidermajersko uro z dvema stebričkoma ter igralnim mehanizmom.

Z izpostavitvijo Plečnikovega priznanja, katerega je muzej dobil leta 1983 za izjemne dosežke pri oblikovanju in urejanju svojih muzejskih stalnih razstav, je muzej opozoril javnost v Sloveniji, da so bila njegova prizadevanja opažena in priznana s častnim imenom velikega slovenskega arhitekta.

Mali razstavní prostor v Cankarjevem domu, namenjenem celjskemu muzeju je bil stadiozno urejen in uglajšen v mikavni barvi, ki je bila usklajena s Celjskim stropom in je z ostalim ustvarjala posebno razpoloženje, vsekakor prijetno in vabljivo za marsikaterega obiskovalca.

V nizu prezentacij ostalih muzejev iz Slovenije je celjski muzej uspešno prikazal,

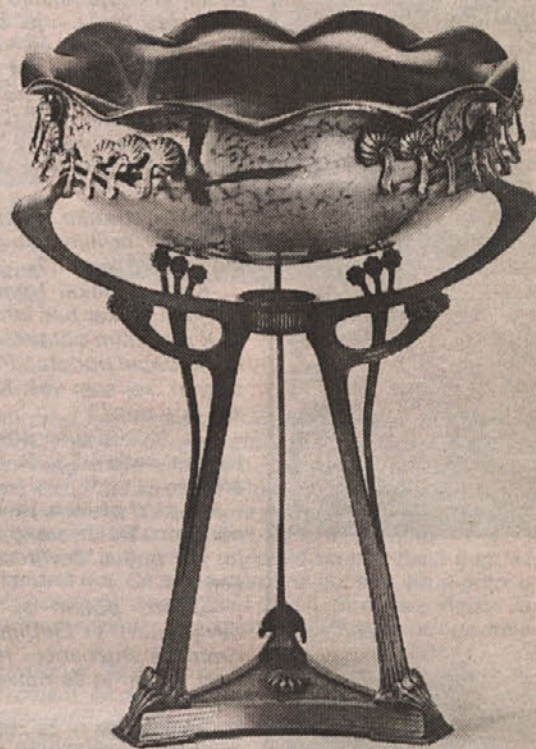
da v svojih dejavnostih upošteva poleg zgodovinske tudi nad vse pomembno estetsko poanto. Dokazal pa je tudi, da so mu bila številna dosežanja, celo mednarodna priznanja, dodeljena upravičeno.

Pri uresničevanju zamisli so za predstavitev poleg strokovnjakov celjskega mu-

zeja sodelovali še drugi, zlasti gospod Radovan Jenko z nekaterimi svojimi idejami.

Predstavitve celjskega muzeja je bila vsekakor atraktivna, apartna, za marsikoga tudi vzpodbudna informacija o muzeju, ki je vreden oglada.

Milena Moškon

FERNAND BRAUDEL:

ČAS SVETA I, II

Studia humanitatis

Delo predstavlja enega od klasičnih primerov sodobnega zgodovinarstva, značilno za Braudelo način pisanja in njegovo razumevanje zgodovine, ki jo želi prikazati kot t. i. totalno zgodovino, pri kateri je vse zaobjeto in nič izključeno. To je seveda pretirano in megalomansko, bistveno pri tem pa je, da Braudel vključuje in tolmači mnoge procese, ki so jih njegovi kolegi prezrli. Ali drugače povedano, prikazati želi tudi hrbtno stran nekega procesa, za katerega se zdi, da

je o njem že vse jasno. Sam pravi, da tretjina vseh tokov ekonomiji poteka po poteh, ki niso nikjer evidentirana in ostajajo prikrita, a so bistvenega in včasih tudi usodnega pomena za nadaljnji tok dogodkov. Tako se srečujemo z metodo, ki iz nepomembnih dokumentov izlušči nove teze, s katerimi poskuša sestaviti mrežo celovitega pogleda v neko situacijo zgodovine Evrope in sveta.

Prednost knjige je tudi ta, da jo je možno brati na dva načina: kot študijsko analitično gradivo ali kot zgodbo o preteklosti. Način naj bralec izbira sam.

KULTURNIKI V CELJSKI KNJIŽNICI

Minuli teden so v Osrednji knjižnici v Celju pripravili več zanimivih kulturnih srečanj, ki jih Celjani vselej radi obiskujejo, z njimi pa organizatorji vnašajo mnogo svežine v sicer tihe študijske prostore.

Po sredinem predavanju o pomenu in liku slovenskega jezikoslovca Vatroslava Oblaka so v četrtek zvečer med Celjane povabili dr. Boruta Koruna, ki je predstavil svojo najnovejšo knjigo, potopis Po stopinjah boga Atona.

foto LucaS

OBISKALI SMO DRŽAVNE PRVAKE V BORILNIH VEŠČINAH

KARATEISTI – PONOS PIRANA

O uspehu piranskih karateistov na letošnjem državnem prvenstvu Slovenije nismo izvedeli iz časopisov ali drugih sredstev javnega obveščanja, temveč nas je o njem obvestil znanec, ljubitelj tega borilnega športa. Pred kratkim smo fante in deklice v belih kimonih obiskali med njihovim marljivim treningom v prostorih TVD Partizan

Gre za Karate klub Piran, ki ima v dveh sekcijah v svojem mestu in v bližnji Luciji okrog šestdeset članov. Od teh se jih je dvanajst udeležilo državnega prvenstva Slovenije, ki je bilo 24. maja v Rušah pri Mariboru. V konkurenci 146 tekmovalcev iz dvaindvajsetih slovenskih klubov se je enajst piranskih karateistov uvrstilo v finalne boje.

V kategoriji starejših pionirjev je njihova tričlanska ekipa zasedla prvo mesto. Milorad Jovičić, Tito Hot in Gavrilo Stojanović so se za svoje izredne kate (to je stil v karateju) okrasili z zlatimi medaljami. V posameznih borbah pa so bili najboljši Mirjam Imperl v kategoriji starejših mladink, Guzej Bor v borbah mlajših mladincev in Peter Maglica v kategoriji starejših pionirjev. Bronasta medalja je pripadla Zoranu Pailiču, mlajšemu pionirju. Treba je omeniti še, da je četrto mesto v kateh zasedla Mejra Hot. Piranski karateisti so domov torej prinesli šest zlatih in eno bronasto medaljo. Njihov uspeh je še kako pomemben, saj so tokrat prvič nastopili na državnem prvenstvu. Karate klub Piran je v piranskem športu edini, ki se lahko pohvali s štirimi državnimi prvaki.

Nismo bili dobri, drugi so bili slabi

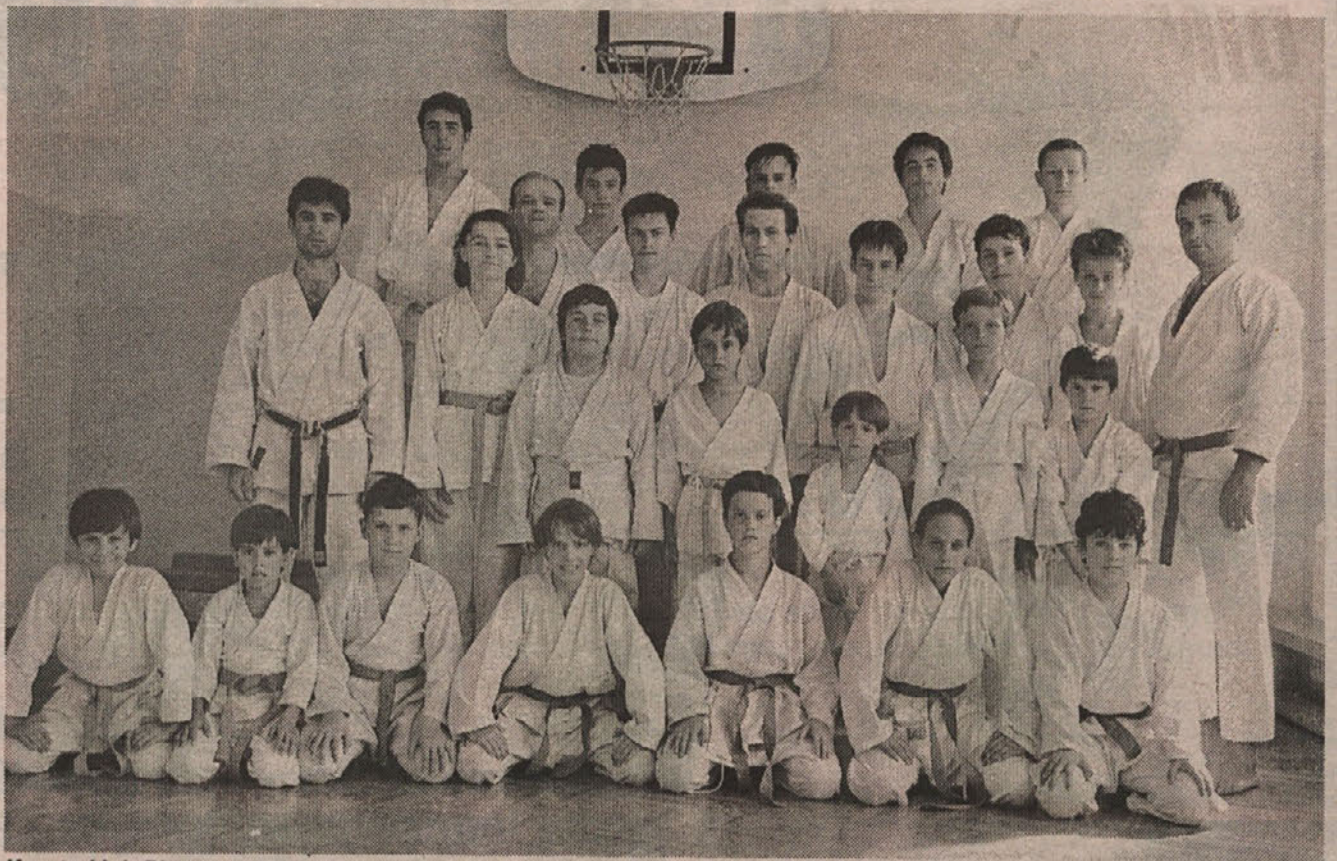
Trener piranskih karateistov 32-letni Milenko Raičić, po poklicu natak, se osebno že petnajst let ukvarja s karatejem. Začel je trenirati v Sarajevu, nadaljeval v Banja Luki, Koprnu in na koncu se je ustalil v Piranu. Službuje v portoroškem hotelu Palas, ves prosti čas pa posveča svojim gojencem. Dobro pozna svoj šport, o čemer priča tudi podatek, da je bil njegov inštruktor znani moj-

ster karateja Ilija Jorga. Raičić si je z marljivim treningom leta 1987 v Umagu pridobil črni pas II dan. Tedaj sta med sto dvajsetimi tekmovalci iz večih evropskih držav le dva tekmovalca izpolnila kriterije stroge komisije, v kateri so bili brata Jorga, Vladimir in Ilija, ena glavnih evropskih inštruktorjev, in Oliver Tomić.

Raičić še vedno tekmuje, tekmovalno pravico ima do osemindvajsetega leta, a tudi njega kot njegov klub pestijo finančne težave in komaj zmaguje stroške prevozov in drugih stroškov udeležbe na velikih tekmovanjih. Kljub temu je bil viceprvak nekdanje Jugoslavije, trikrat državni prvak Slovenije, trenutno pa sodi med najuspešnejše člane slovenske reprezentance. Zadnjih pet let vežba schotokan, v svetu najbolj razširjen stil karateja.

Ko smo ga vprašali, kaj misli o uspehu svojih gojencev, je skromno odvrnil: »Nismo bili tako dobri, le drugi so bili slabi. To pomeni, da ni bilo težko zmagati v takšni konkurenci. Čeprav drugod delajo v boljših pogojih, kot jih imamo mi, na tekmovanje so, denimo, prišli v enotnih trenirkih, z lepimi torbami, naši člani pa vsak s svojo športno opremo, smo bili v športnih borbah spretnejši in pokazali več znanja. Doseženi uspeh mojim učencem ogromno pomeni, saj so tokrat prvič nastopili na največjem državnem tekmovanju. Medalje, ki so jih kot ekipa in posamezniki osvojili, so velika vzpodbuda za nadaljnje delo, vadili bodo še z večjim navdušenjem in ljubeznijo do tega športa. Vendar smo bili razočarani, kajti našega uspeha v javnosti nihče ni zabeležil.«

Slišali smo in se na lastne oči prepričali, da vadite v zelo skromnih prostorih.

Karate klub Piran

Je finančna stiska velika?

»Trenutno vadimo v prostoru TVD Partizan. Ta je zelo majhen in neprimeren, kajti za vaje potrebujemo veliko več prostora. Ponavadi treniramo trikrat na teden, kadar se pripravljamo na tekmovanje, pa vsak dan. Čeprav smo bili že prej fizično in tehnično dobro pripravljene, ni bilo denarja, da bi odšli na tekmovanje. Nastop na letošnjem prvenstvu nam je omogočil sponzor Elektroinstalacije »Hot« iz Pirana. Za opremo skrbijo tekmovalci oziroma člani našega kluba sami. Osebnostno prejemam za delo v klubu simboličnih devetsto tolarjev na mesec, a zaradi tega se ne pritožujem. Uspeh naših članov je zame največja nagrada.«

Kljub težavam ste pritegnili številne ljubitelje tega športa?

»Tesno sodelujem z dve-

ma šolama na našem območju. Karate, ki dobesedno pomeni »s praznimi rokami«, je namreč zelo atraktiven šport. Naši člani so različnih poklicev in starosti, od sedem do štiriinpetdeset let. Med njimi je šest deklic. Mlajši člani morajo biti dobri učenci, tisti s slabimi ocenami ne pridejo v poštev. Niti ne sprejemamo takšnih, ki bi borilne veščine želeli zlorabiti na delu po diskotekah in podobno ali v zasebnem življenju. Ta šport je le pomoč v samoobrambi. Vzgojamo zdrave osebe v fizičnem in duhovnem smislu. Med našimi člani sta tudi zelo uspešen karateist in nosilec črne pasu II dan Nenad Vujinović in Mladen Trkulja, ki povsem brezplačno pomagata pri vadbi. Kadar je vreme lepo, treniramo na prostem in na svežem zraku, ki ga na Primorskem ne manjka. Doslej še ni prišlo do nikakršnih poškodb ali drugih s karatejem povezanih neprijetnosti.«

Ste kakšnemu od članov pomagali iz osebnih težav?

»Tudi. K nam je prišel popolnoma zapit voznik. Zmeraj je bil pijan, se prepiral in počel neumnosti. Sedaj redno trenira. Karate mu je pomagal, da je ozdravel in postal je popolnoma drug človek.«

Kaj načrtujete vnaprej?

»V kolikor nam bo pomagal naš sponzor, bi radi pripravili turnir in še naprej pridno vadili. Upamo, da bodo v prihodnjem letu dosegli še večje uspehe. Trdim lahko, da bi pod boljšimi pogoji in s finančno pomočjo v naših vrstah zrasel celo evropski prvak,« pravi Milenko Raičić, ki se je v hotelu odločil za nočno izmeno, da ima več prostega časa za delo s svojimi učenci. To zanj ni odrekanje ali žrtvovanje, temveč zadovoljstvo. Gojenci ga imajo zelo radi, posnemajo ga in sanjajo o črnem pasu.

Turnir na evropski ravni

Karate klub Piran brez svojega sponzorja Elektroinstalacije »Hot« ne bi dosegel svojega uspeha. Lastnik podjetja je Mehmed Hot, uspešen piranski poslovnež. Že

nekaj let pomaga različnim primorskim klubom, kot so Grozd Eltih, Elektrohot – mali nogomet, California – klub za atletske gimnastike, Jadralni klub iz Kopa in drugi. S prostovoljnimi prispevki pogosto pomagajo tudi različnim človekoljubnim organizacijam na Obali. V Piranu živi z družino od leta 1979. Ima dva sinova in hči in vsi trije so karateisti. Starejša Mejra in Tito trenirata pet let, najmlajši Marko dve leti.

»Otroci so mi povedali, da v klubu resno delajo, trener pa mi je srmežljivo namignil, da ni denarja za tekmovanja. Odločil sem se, da jim bom pomagal. Financiral sem dva turnirja in odhod na državno prvenstvo Slovenije. Ni mi žal, kako tudi, saj so v naše mesto prinesli nekaj

zlatih medalj in postali državni prvaki. Prihodnji mesec nameravam v Portorožu organizirati turnir na evropski ravni, ki naj bi se ga poleg slovenskih karateistov udeležili tudi tekmovalci iz Italije, Avstrije, Nemčije in Madžarske. Pričakujem, da bodo pripravili vznemirljivo športno-zabavno predstavo,« je na kratko dejal gospod Mehmed Hot.

Mi pa pravimo, da bi bilo prav, če bi se za uspešne piranske karateiste malce bolj zavzeli tudi odgovorni športni in drugi javni delavci Pirana in jim s primernimi pogoji omogočili še hitrejši športni napredek in morebiti res naskok na evropsko prvenstvo.

Vukica Vlajić

Trener karateistov Milenko Raičić (prvi z leve strani) z državnimi prvaki – ekipa in posamezniki

Sponzor karateistov Mehmed Hot s svojimi otroci

IVAN KRAMBERGER:

VSELEJ MED MALIMI LJUDMI

foto LucaS

JE RES LJUBLJANSKA
BANKA PREVARALA
HRVAŠKE VARČEVALCE

OB PRIHRANEK

Teško je razumeti potezo Ljubljanske banke, s katero je prikrajšala svoje devizne varčevalce na Hrvaškem, saj jim noče izplačati denarja, ki so ji ga zaupali na hranjenje. LB se sklicuje na to, da teh deviz dejansko ni nikoli imela na hranjenju, ker so končale v Narodni banki Jugoslavije.

Ogoljufani varčevalci tega nočejo razumeti in hočejo denar od tistega, ki so mu ga zaupali – od Ljubljanske banke.

Nino Fučić diplomirani ekonomist, zaposlen v Luki Reka, je eden izmed takih:

»Neverjetno je, da si ena civilizirana država upa privoščiti, da ne izplača denarja, ki so ji ga drobni varčevalci dali v hrambo. Pošteno sem začel z deviznim varčevanjem v podružnici Ljubljanske banke na Reki. Ko sem po enem letu želel dvigniti vložene nemške marke, jih nisem dobil. Nudili so mi samo jugoslovanske dinarje.

Pred kratkim so bili jezni hrvaški varčevalci v Ljubljani, pa jih je direktor odpravil brez pojasnila. Je to res način?«

tekst in foto
F. F.

KAJ JE PORNOGRAFIJA

Zakonski par Green iz Kentuckya je na lastni koži preizkusil, kakšne težave lahko povzroči nedolžna družinska fotografija. Inšpektor poštarske službe je proti njima vložil tožbo zaradi otroške pornografije, potem ko sta prijateljem poslala razglednico – fotografijo svoje hčerke, na kateri je bila le – ta zelo malo oblečena.

Začelo se je, ko je Starna Hill, mati deklice, prijateljem poslala razglednico, na kateri sta bila očka David in šestletna deklica v prekratki spalnici. Ko je poštni inšpektor fotografijo zagledal, je nemudoma ukrepal. Fotografijo je predal oblastem, ki so pričele s preiskavo. Inšpektorji so pretresli stanovanje, pregledali družinske albume in videokasete, deklico pa so zasliševali zaradi morebitnega seksualnega nasilja.

Čeprav je lokalni sodnik postopek prekinil neposredno pred izborom porotnikov, obtožena starša smatrata, da je afera škodila njunemu ugledu in se nameravata pritožiti. »Ni mi žal, da sem tako na hitro ukrepal. Izpolnil sem svojo dolžnost. Tem zadevam se mora slediti in ugotoviti se mora kje se dogajajo,« je izjavil poštni inšpektor.

40 MILIJONOV ZA STRMOGLAVLJENJE

Ameriška vlada je predlagala potrojitev sredstev, namenjenih za tajne poskuse odstranitve Sadama Huseina. Tako bi se denarna sredstva CIA, namenjena tovrstnim aktivnostim, v letu 1993 povečala od 15 na 40 milijonov dolarjev. Program destabilizacije iraškega predsednika je po dveh neuspešnih poskusih strmoglavljenja odobril ameriški predsednik.

Kljub optimističnim izjavam ameriškega predsednika in šefa Pentagona, ki sta prerokovala hitri padec iraškega diktatorja, je sodeč po izjavah predstavnikov administracije Sadam še »trdno v sedlu.«

NAGRADE ZA ZVESTOBO**NAGRADE ZA PRIJATELJE****NOVA DOBA**

VELIKA NAGRADNA IGRA ZA NAŠE STARE IN NOVE NAROČNIKE

Začenjamo z veliko nagradno igro NOVE DOBE, v kateri lahko sodelujete vsi, ki ste se že naročili ali se še boste naročili na naš časopis. Pri žrebu bomo upoštevali vse naše stare in nove naročnike, ki imajo plačano naročnino za najmanj tri mesece.

1. nagrada – TV sprejemnik
2. nagrada – Videorecorder
3. nagrada – Glasbeni stolp
4. nagrada – 10 dnevni paket za 1 osebo v Rogaški
In 10 tolažilnih nagrad.

Preverite, če ste že naš naročnik!

1/2 KG ZLATA ZA POL LETA ZAUPANJA

in brezplačni mali oglas v 2X vrednostni vplačane naročnine dobi izžrebani naročnik, ki vplača polletno naročnino, ki znaša 1.920 SLT.

**MALI OGLAS
ZASTONJ KUPON**

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NOVA DOBA**NAROČILNICA**

Ime ..... priimek .....

naslov .....

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov .....

Na gornji naslov mi pošljite ..... izvodov.
(število)

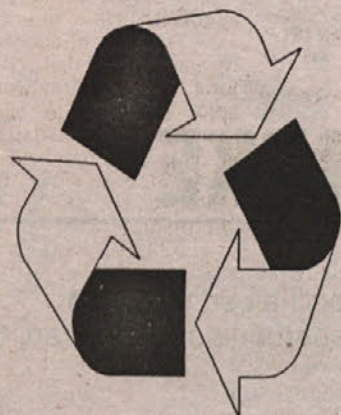
Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____ podpis naročnika

NOVA DIMENZIJA V PROFESIONALNEM RAČUNALNIŠTVU

VEDA AREAL VEDA AREAL VEDA

◆ Zanesljiv in izmenljiv trdi disk

Visoka tehnologija našega ameriškega partnerja ter naše znanje in izkušnje, dajejo kontrolirano varnost vašim računalniškim podatkom.

Trdi diski so najbolj drag in kritičen element vsakega računalnika. V kolikor se pokvari ali pa je dostopen nepoklicanemu uporabniku, lahko nastane na uporabnikovih podatkih, spravljanih v takšnem disku nepopravljiva škoda, oz. ti podatki lahko pridejo v neprave roke. Do okvare pride v večini slučajev zaradi kratke življenske dobe večine starejših in tudi novejših diskov. V zadnjem času pa so te okvare še zlasti pogoste na prenosnih računalnikih, ki se močno uveljavljajo, saj so le ti izpostavljeni stalnim tresljajem in sunkom, kar je lahko fatalno za vgrajeni disk in v njem spravljene podatke.

Podjetje VEDA je na sejmu CEBIT 92 v HANOVURU, predstavila rešitev, ki močno zmanjšuje zgornjo problematiko. Gre za vgradnjo izmenljivega trdega diska, ki zdrži dokaj hude mehanske obremenitve in ki ima veliko kapaciteto, dolgo življensko dobo ter zelo malo porabo (le 1.5 W). Ker je disk lahko tudi izmenljiv je tudi v varnostnem pogledu izredna pridobitev, saj ga uporabnik po prenehanju dela z računalnikom enostavno potegne iz računalnika ter ga spravi v trezor.

Opisane lastnosti in prezentacija te rešitve, na CEBITU je botrovala temu, da se je med drugimi za tak računalnik odločila tudi nemška finančna policija.

Podjetje VEDA iz Ljubljane vabi vse, ki jim je varnost podatkov najpomembnejša, kakor tudi proizvajalce računalniških sistemov, na demonstracijo. Zaradi lažjega planiranja terminov, VEDA prosi, da eventualni obisk najavite po telefonu oz. po FAKSU.

NOV TRDI 2,5" DISK

**ZA STARE IN VSE
NOVE TIPE
RAČUNALNIKOV**

TEHNIČNI PODATKI ZA 2,5" TRDI DISK:

- 1 60, 80, in 120 MB, dobava takoj
- 2 180, 240 in 300 MB, konec 1992
- 3 Povprečni pristopni čas pod 19ms
- 4 Odpornost na udarce do 130 G !!!

- 5 Disk je lahko izmenljiv ali stalen, vmesnik je AT-BUS, dolga življenska doba je povečana tudi zaradi nizkih obratov diska in je nad 100.000h

◆ Komercialno zanimivo

Nov izdelek je zanimiv za končnega uporabnika, ki mu stari trdi diski grenijo življenje, kakor tudi za proizvajalca novih sistemov.

Trdi diski so tudi najdražja komponenta vsakega računalnika. Z rešitvijo, ki vam jo ponujata tako ameriški AREAL kot slovenska VEDA, ki se dogovarja za postavitev tovarne teh diskov v Sloveniji za celotno evropsko tržišče, se cena tega novega tehnološkega čudeža bistveno ne razlikuje od cene po kapaciteti podobnih diskov. To je še zlasti pomemben faktor, saj je ta disk primeren tudi za zamenjavo v starih računalnikih, ki jim z obstoječimi diski poteka življenska doba. Novi izmenljivi disk, ima tudi to prednost, da jih je lahko več na enem sistemu. To pomeni večji izkoristek enega računalniškega sistema in s tem znižanje stroškov nabave večih sistemov. Vsak uporabnik je odgovoren le za svoj disk, in ni več izgovorov, da je nekdo tretji uničil podatke.

IDEALNO ZA:

- BANKE
- PODJETJA
- TRGOVINO
- ZDRAVSTVO
- POLICIJO
- VOJSKO in

za vse tiste, ki so jim podatki več vredni od najboljšega računalnika.

INFORMACIJE:

VEDA d.o.o. Ljubljana
Brnčičeva ul. 31/ I
Obvoznica za Maribor, prvi semafor
pred Črnučami desno,
(v stavbi UNIS TOS)

Tel. : 061 374 740

FAX: 061 374 063

primorske novice

066

STANOVANJA

GARSONEJRO in GARAZO, blizu Domžal zamenjam za enakovredno stanovanje v slovenskem Primorju. Tel. 061/27-713.

TRISOBNO stanovanje v Kopru, ugodno prodam. Tel. 066/26-092.

STANOVANJSKO pravico na obali, najraje Koper z okolico, kupim. Ponudbe na koprsko uredništvo pod šifro KP 12-21.

STANOVANJSKO PRAVICO za trisobno ali dvoipolsobno stanovanje, odkupim. Tel. 066/33-121.

GARSONJERO opremljeno, vzajem za dalj časa v najem. Tel. 061/644-504.

GARSONJERO, v Žusterni, 33 m², centralna, telefon, prodam za 35.000 DEM in kupim stanovanje v vrstnih hišah, v Olmu ali Salari, do 50.000 DEM ali zamenjam. Tel. 066/24-445.

STANOVANJSKO PRAVICO, dvo-sobnega, opremljenega stanovanja, v Kopru, prodam. Tel. 066/71-411, zvečer.

MLADA DRUŽINA išče stanovanje v Kopru ali okolici. Tel. 066/31-695.

ENOSOBNO, družbeno stanovanje zamenjam za večje. Po možnosti Olmo - Salara. Tel. 066/23-091.

V KOBARIDU oddam v najem enosobno stanovanje. Tel. 061/446-069.

DVOSOBNO, družbeno stanovanje, centralna, telefon, garaža, ki se lahko odkupi, na Stajerskem, v bližini Maribora zamenjam za enosobno ali garsonjero, v Kopru. Tel. 066/23-738, popoldan, zvečer.

GARSONJERO v Piranu, oddam samski osebi, predplačilo. Tel. 066/74-523.

ŠTIRISOBNO STANOVANJE, v Luciji pri Portorožu, prodam. Tel. 066/74-992.

GARSONJERO v Luciji, 27 m², prodam. Tel. 066/62-849.

STANOVANJSKO pravico za tri ali večsobno stanovanje, v Kopru kupim. Nudim visoko nagrado. Tel. 066/35-770.

TRISOBNO STANOVANJE, v Izoli-Livade, prodam. Cena po dogovoru. Tel. 066/56-015.

DVOSOBNO stanovanje, v Luciji, prodam. Tel. 066/72-453.

LASTNIŠKO, štirisobno stanovanje na Markovcu, 92 m², zamenjam za dve manjši ali eno dvosobno z doplačilom. Tel. 066/34-041, zvečer.

REGAL z dnevnim sobo in sedežno garnituro, prodam. Tel. 066/25-675 ali 066/51-955.

SPALNICO Zlata, bele barve, prodam. Plačilo po dogovoru. Tel. 066/22-192.

KAVČ raztegljiv in dva fotelja ugodno prodam. Tel. 065/25-207.

POSEST

V KOPRU, na Tržnici, prodam dokončano trgovino, 30 m². Tel. 061/264-197.

ZEMLJO, 4.500 m² v Semeđeli in biljard, prodam. Tel. 066/22-159.

NA VIPAVSKEM, 1 km od Ajdovščine, prodamo enonadstropno, starejšo hišo z garažo, na parceli 422 m², z lepim razgledom. Tel. 061/193-061, v službi, Dušan in 061/199-061, doma.

NEDOKONČANO HIŠO, z vrtom, garažo in telefonom, primerno tudi za lokal prodam. Brje pri Komnu. Tel. 061/557-805 ali 066/71-712, zvečer.

VRSTNO HIŠO, v Izoli - Jagodje, ugodno prodam. Tel. 066/62-849.

V Ajdovščini prodam hišo z malo vrta, centralno in telefonom. Inf. po tel. 065/61-923.

GRADBENO PARCELO na Vogrskem prodam. Tel. 065/53-476.

KMETIJSKO ZEMLJIŠČE v Ajdovščini, 8.000 m² primerno za tenis igrišče prodam za 72.000 DEM. Aleš Lulik, Gregorčičeva 34, Ajdovščina.

STAREJŠO HIŠO z lepo lego v Črnem vrhu s 400 m² zemljišča, prodam. Kličite po tel. 065/72-342.

ZASTOPNIKE za območje Kopa iščemo. Tel. 066/33-052, samo med kosilom

FRIZERKO takoj zaposlimo. Tel. 065/26-100 ali 25-804

RAZNO

VINO, belo, prodam. Ščukovt, Preserje 16, Branik.

AVTOPRIKOLICO, prodam. Tel. (067) 69-195.

POSLOVNI PROSTOR, 80 m², telefon, hišenski prostori, oddam za pisarne ali mirno obrt. Tel. (066) 34-494.

V Postojni ali Sežani kupim ali najmem lokal, do 30 m². Pisne ponudbe na ogl. oddelek, Koper pod šifro: Navedite ceno in namembnost.

OPREMLJEN KIOSK Ingrad, bele barve, 7,20x2,40, prodam. Tel. (061) 813-967.

PISARNA V Kopru na lepi lokaciji, oddamo društveno pisarno v podnajem. Tel. (066) 21-815 ali (066) 22-217.

POROČNO OBLEKO št. 38-40, prodam. Tel. (065) 67-406, popoldan.

POMOŽNO LEŽIŠČE, daljnogled, novo, poceni prodam. Tel. (066) 32-978.

OKNA 80 x 140 - 2 kom, 120 x 140 - 4 kom., balkonska vrata 220 x 80, vse s plastičnimi roletami Inles Ribnica, prodam za 3000 DEM ali SLT. Tel. 067/81-663.

OKNO, rabljeno in pet notranjih vrat, prodam. Tel. 067/72-047

40 m² ploščic, primernih za kletne prostore, prodam. Tel. 065/53-859

KLASIČNI parket prodam 50% ceneje. Tel. 065/77-094

BARVNE teritne ploščice, 110 kosov, prodam 20% ceneje. Tel. 065/54-471

KOSILNICO BATUJE, prodam za 66.000 SLT in 100 l kotel, za kuhanje žganja, nov, za 30.000 SLT

MOTOKULTIVATOR Goldoni, 14 in kosilnico SEP, italijanski izvedbe, prodam. Rade Glogorič, Labor št. 2, Marežice

TOMO VINKOVIČ, 12 ks, prodam. Tel. 066/78-809

KOPAČICO Tomos, rabljeno, brezhbitno, prodam. Tel. 066/35-158, zvečer.

TOMO VINKOVIČ 418, prodam. Tel. 067/41-022, po 19. uri.

KOSILNICO BCS petrolej prodam. Bojc, Opatje selo 56.

TRAKTOR IMT 539 s prikolicno tehnostroj, dvojne gume, 4,5 t, staro 1 leto, prodam. Igor Baloh, Prekomorskih brigad 8, Tolmin.

IMT 560 prodam. Male Žabjice 96.

GRABLJE s kardanom za TV 419 prodam. Inf. Bruno Šorli, Bača pri Modreju 1/a, Most na Soči.

TRAKTORSKO PRIKOLICO, 100-1200 kg, prodam. Marjan Markočič, Krasno 9, Dobrovo v Brdih.

ATOMIZER - vlečni, 500 litrski, italijanski, rabljen, prodam. Ludvik Čerbon, Branik 46, tel. 065/57-016.

SEDEŽNO KOSILNICO 130 cm, v dobrem stanju, prodam. Tel. 065/67-134.

VESTNIK

069

POSEST

SOBO ALI MANJŠE STANOVANJE v bloku v Murski Soboti vzame v najem zaposlen moški. Telefon 24-315.

STANOVANJE enoipolsobno v centru mesta Murske Sote, prodam. Tel. 26-635, od 17. do 20. ure.

HIŠO v Murski Soboti, primerno za stanovanje in poslovno dejavnost, prodam. Tel. (066) 76-115.

STANOVANJE V MURSKI SOBOTO ali okolici vzame v najem mlad par. Dolenci 69.

ENODRUŽINSKO HIŠO na lepi lokaciji v Murski Soboti. Tel. 26-709 ali (061) 59-439 med 18. in 20. uro.

HIŠO z gospodarskim poslopijem in 2,40 hektarja zemlje v Brezovcih prodamo. Tel. 45-278 ali 23-211.

DVOIPOLSOBNO STANOVANJE v centru Sote, nad lekarno, prodam. Tel. 22-040.

50 AROV MEŠANEGA GOZDA v Mačkovičih prodam. Etelka Fujs, Bodonci 101.

STANOVANJE ALI SOBO v Murski Soboti vzamem v najem. Tel. 26-520.

HIŠO na Cankarjevi ulici, vselivo, takoj prodam. Flisar, tel. 25-152 ali 26-625.

HIŠO z gospodarskim poslopijem in 2,40 ha zemlje v Brezovcih prodamo. Tel. 45-278 ali 23-211.

14-ARSKO NJIVO v Murski Soboti prodam. Mate, Finžarjeva 8, M. Soboti.

ODDAMO SOBE - tudi za skladišče ali obrt. Aškercjeva 4, M. Soboti.

NEDOGRAJENO STANOVANJSKO HIŠO v Radencih prodam. Tel. 65-201.

SADOVNJAK, 48 arov, v Fikšincih, ob glavni cesti, prodam. Tel. 40-077.

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

ENOOSNO TRAKTORSKO PRIKOLICO TEHNOSTROJ z dvojnimi gumami, z vzetmeti, kiper, novo, 4,5 tone, prodam. Tel. 87-727.

MOPED AVTOMATIK A3S, letnik 1989, prodam. Petanjci 33

OBRAČALNIK PANONIJA, 2,20 m in koso Dubrava za traktor IMT prodam. Tel. 11-055.

MOTOKULTIVATOR HONDA, z različni priključki, prodam. Verbančič, Lendavske gorice 643

KOSILNICO LAVERDA, bencinar, prodam. Večeslavci 2

TRAKTOR 560 prodam ali zamenjam za manjšega in 4-tonsko prikolico ter ZASTAVO KONFORT, letnik 1981, prodam. Ternar, Gregorčičeva 14, Beltinci.

SLAMOREZNIČO na ročni in motorni pogon, želazne konstrukcije, prodam. Lipovci 113.

PLUG IMT, 12 colni prodam za 25.000 SLT in krožno in štiridelne brane prodam. Andrej Košalin, Grad 28.

OBRAČALNIK ZA SENO prodam. Žitkovci 53.

TRAKTOR TORPEDO DEUTZ 75 KS, 96 delovnih ur, prodam. Tel. 76-438.

TRAKTORSKO FREZO PANAGRA TLR 155, novo, ugodno prodam. Bakovci, Vrtna 17, tel. 43-153.

DVA ENOREDNA OBIRALCA KORUZE, prodam ali zamenjam. Puževci 34, Bodonci.

KOMBAJN ZMAJ 131 prodam. Tel. 47-152.

ŽIVALI

PUJSKE prodam. Kajna 15

KRAVO, mlado, ugodno prodam. Breznik, Stavešinski Vrh 43, Sp. Ivanjci

MLADIČE NEMŠKIH OVČARJEV, odličnih staršev, prodam. Tel. 21-961 ali Elektrotehna Šoping, Ouček

DOBERMANE, čistokrvne, brez rodovnika, stare 6 tednov, prodam. Cena 200 DEM. Tel. 76-501

KOZO in mladiče (tri) prodam. Sebeborci 125

MALE PUJSKE prodam. Alojz Kuzma, Tišina 52

MALE PUJSKE prodam. Satahovci 11

KRAVO s teletom prodam. Bogojna 17

TELICO brejo 9 mesecev, kontrola A, in plug, IMT; 10-colni, prodam. Zoltan Avguštin, Krajna 34, tel. 46-458

DOBRIM LJUDEM oddam dva psa. Sukič, tel. 48-724

MALE PUJSKE prodam. Satahovci 11

PUJSKE, prodam. Krog, Plečnikova 4

RAZNO

MIZARSTVO BOJANA BENCIKA, Partizanska 110, Lendava, zaposli KV mizarja za določen čas - kasneje možno za nedoločen čas. Pogoji: obvladanje del v pohištvenem in stavbenem mizarstvu. Tel. 75-017

ČE IMATE SVOJ AVTOMOBIL in proste konce tedna ter ste komunikativni, se nam pridružite, ne glede na starost in spol: s prodajo tekstila vam omogočamo izjemen zaslužek. Tel. 062/724-662

NATAKARICO, lahko pričueno, zaposlimo takoj. Tel. 40-297

ZAPOSLIMO dve dekleti v cafe baru. Tel. 75-415, od 12. do 16. ure

ZENSKO, staro do 60 let, išče dobro situiran moški za skupno življenje - pogoj vozniški izpit. Naslov v upravi lista

STREŠNO OPEKO BEČEJ, novo, 1000 kosov, prodam. Tel. 65-391, popoldan

PRIKOLICO TEHNOSTROJ, novi, enoosna 4 t, dvojne radialne gume za 250.000 SLT in dvoosno, 5-tonsko, za 399.000 SLT, prodam. Tel. 82-580 od 9. do 16. ure

SEDEM AŽ PANJEV, 2 betonski okni 200 x 120 cm in moped APN 4 MS prodam. Tel. 81-895

OZVOČENJE, primerno za disco, prodam. Stefan Nerad, Črenšovci, Juša Kramarja 22

PRALNI STROJ in sesalnik, ugodno prodam. Tel. 24-707, po 18. uri, Koles

SUHE DESKE, debeline 2,5 cm, prodam. Tel. 25-110

RAČUNALNIK z barvnim monitorjem in tiskalnikom ugodno prodam. Tel. 25-110

HLADILNIK z zamrzovalnikom, v dobrem stanju, in kavč, širok, po ugodni ceni prodam. Ana Režonja, Moravske Toplice, Dolga ulica 86

INDUSTRIJSKI STROJ ADLER, primeren za tapetništvo, prodam. Kohek, Župančičeva 6, Lendava

ELEKTROMOTOR, 2,2 kW, trofazni in dve okni, 60/60, komplet, vse tovarniško, novo, ugodno prodam. Černelavci, Gajeva 13.

GRANITNI KAMEN iz Oplotnice prodam. Petanjci 57, tel. 46-652.

KOPALNO KAD KOLPASAN ugodno prodam. Bagaroš, Slavka Osterca 4a, Radenci.

MONTARBO, 10-KANALNI mixer, z ojačevalcem, prodam. Tel. (069) 0-499.

GORENJSKI GLAS

064

OPREMA

Prodam KUHINJO Mateja hrast, ŠTEDILNIK 2 + 2 in HLADILNIKI. Tel. 327-886

Prodam nov raztegljiv TROSED in FOTELJ, 50% ceneje. Tel. 328-543

Ugodno prodam starejšo SPALNICO. Tel. 78-082

Za simbolično odškodnino, kupimo dve rabljeni, poškodovani PISALNI MIZI, OMARO za dokumentacijo in več STOLOV. Tel. 52-118

Prodam mini KUHINJO Gorenje. Tel. 723-272

SEDEŽNO GARNITURO, dvosed, kot in dva fotelja in črnobeli TELEVIZOR, ugodno prodam. Tel. 78-301

Prodam rabljena VRATA in OKNA. Tel. 74-467

Ugodno prodam odlično ohranjeno KUHINJO Orhideja s ŠTEDILNIKOM in HLADILNIKOM. Tel. 51-902

Vrtno GARNITURO, SENČNIKE, kavarniške STOLE in TEPIH travo, prodam. Tel. 328-688

Ugodno prodam OMARO za dnevno sobo, MIZO in 4 stole. Tel. 329-478

STANOVANJA

Mlada družina nujno potrebuje najemniško STANOVANJE, lahko tudi na podeželju. Tel. 79-513

Oddam SOBO, z uporabo kuhinje in kopalnice. Tel. 328-088

Mlada družina kupi STANOVANJSKO PRAVICO dvosobnega stanovanja v Kranju ali Ljubljani, nudi dosmrtno bivanje. Tel. 216-919

Zamenjam GARSONJERO v prtiličju v višjem nadstropju. Možen ogled stanovanja. Tel. 329-181

V okolici Kranja dam v najem veliko STANOVANJSKO HIŠO, s telefonom, lahko tudi za obrt. Tel. 327-295

Najemam manjše STANOVANJE v Kranju oz. v okolici Kranja. Tel. 45-441

Prodam dvosobno STANOVANJE, Planina III. Tel. 326-286 od 19. do 21. ur

Zdravnik z družino IŠČE opremljeno STANOVANJE v Kranju, zaželeno v Stražišču. Tel. 329-523 ali 241-313

Najemam ENO ali DVOSOBNO stanovanje v Kranju ali Škofji Loki. Tel. 064/632-114

ZAPOSLITEV

Takoj zaposlimo kvalificirano, KUHARICO z več letnimi izkušnjami, nudimo dober OD. Inf. na tel. 721-031, ose osebno v gostišču Mojca, Nomen 37, Bohinjska Bistrica

Iščem mlajšo žensko za POMOČ na kmetiji, tel. 41-584

Zaposlimo NATAKARICO in KUHARICO, lahko pripravnici. Tel. 242-653

NATAKARICO z znanjem nemškega jezika, takoj vzamem v službo. Tel. 51-154 ali tel. 50-724

Redno zaposlimo pripravnika ali pripravnico za delo v strežbi. Tel. 222-551

Takoj zaposlim izkušeno ŠIVILJO za nedoločen čas. Tel. 212-644

Išče PASTIRJA za pašo KRAV na planini Gorenjek na Pokljuki. Tel. 721-226

V Radovljici nudimo dopoldansko HONORARNO DELO mlajšim upokojenkam. Tel. 422-183 od 14. do 16. ure, in zvečer od 21. do 22. ure

Zaposlim DEKLE za delo v STREŽBI. Pizzerija Klementina, Pungrad 20, Škofja Loka

Iščemo honorarno SODELAVKO na področju računovodstva, zaželjena izkušnja, Ponudbe pošljite na LEXIS d. o. Huje 33, Kranj

GRADBENEGA TEHNIKA in ZIDARJA, pogodbeno ali redno zaposlimo. Ponudbe pošljite na LEXIS d. o. o. Huje 33, Kranj

TESARJA IN GRADBENEGA delavca, zaposlim. Tel. 241-795

Gostišče - penzion ŠTERK, Most na Soči, takoj sprejme več KUHARJEV-IC, z odličnim osebnim prejemkom, stanovanje zagotovljeno. Tel. 065/87-065

ŠTEPARICI, za šivanje športne galanterije, nudim delo v Kranju. Tel. 242-406 ali 214-430

Iščem simpatično DEKLE za STREŽBO v pizzeriji, tel. 325-143

Zaposlim urejeno PRODAJALKO v novi trgovini drogerije in pozamentalrije v Radovljici. Šifra: LNP

V okolici Kranja zaposlim deklet za STREŽBO v novem gostinskem lokalu. Tel. 061/347-988

Kava bar PRIMADONA redno zaposli več simpatičnih deklet za strežbo. Tel. 43-402

Klub Počitniške zveze Kranj takoj honorarno ZAPOSLI simpatično deklet za delo v strežbi. Tel. 212-

MOJ ZAVIČAJ

ČISTE GRBAVICU – iz Zagrebačke ulice u sarajevskom naselju Grbavica koje srpski teroristi smatraju »oslobođenom teritorijom« prisilno se iseljavaju stanovnici muslimanske i hrvatske nacionalnosti. U njihove stanove ekstremisti useljavaju srpske porodice.

ŠUČUR I LUBURA RUŠE DOBRINJU – u iščekivanju konačnog iseljenja vojske, agresor i dalje razara Sarajevo. Sarajevsko naselje Dobrinja preživljava teške dane u totalnom okruženju agresorskih snaga. Po zgradama u ovom naselju djeluje se iz tenkova, transportera, topova, haubica i minobacača svih kalibara. U ovim bestijalnim radotama posebno se ističu srpski teroristi-mještani, Ranko Šučur i Ratko Lubura.

PANIKA NA VRACAMA – posadu mitraljeskog gnijezda na Vracama, jednom od uporišta srpskih terorista u Sarajevu, odakle se svakodnevno otvara vatra po Marijin Dvoru i prolaznicima, sačinjavaju mještani ovog naselja. U kućama stanovnika ovog kvarta koji su se deklarirali kao četnici, agresor je smjestio skladišta municije i snajperiste. Među tzv. dobrovoljcima s ovog položaja koji su došli iz Srbije najviše je plaćenika koji obavještavaju svoje porodice u Srbiji da će »biti para kad se vrate«. Srpski ekstremisti koji se nalaze na Vracama i Palama iz Sarajeva nastoje izvući svoje porodice, jer očekuju nove sukobe za čiji ishod, kako kažu, ne znaju, ali su ubjeđeni da je riječ o odlučujućoj bici »ili oni ili mi.«

»POBIJ TE BALLJE« – imamo snimke, trake snimljenih telefonskih razgovora koje su međusobno vodili Ratko Mladić i Miloš Baroš, komandant kasarne »Maršal Tito« u Sarajevu, zatim Mladić i Radovan Karadžić, pa Mladić i Života Panić. Jasno se iz tih razgovora vidi da su oni momke i u kasarnama žrtvovali. Evo i jednog primjera. Kaže Mladić Barošu: »Jesi li ti pička ili si ratnik? Imaš li ti artiljeriju – okreni se i pobij te ballje« – kaže Zoran Čegar, zamjenik komandanta Specijalne jedinice MUP-a Bosne i Hercegovine.

NEDALEKO OD MODRIČE u ludnicama Jakeš i Garovac, četiri stotine pacijenata dva mjeseca bez vode, hrane, struje, lijekova i liječničke pomoći umire u najstrašnijim prilikama. Četnici svakodnevno raketiraju ušljive i zaražene shizofreničare. Medicinsko i pomoćno osoblje pobjeglo. Sto trideset trudnih shizofreničarki prebačeno u Tuzlu. Izmučeni stari umiru od gladi. Tifus, žutica i dizenterija svakodnevno odnose nove žrtve.

KLADANJ – OTROVANA VODA – redovna kontrola koji izvodi Zavod za zdravstvenu zaštitu iz Tuzle otkrila je da je voda iz kladanjskog vodovoda – zatrovana. Odmah je vodovod isključen, a istraga o ovome je u toku.

TUZLA – VOJNICI ZA ORUŽJE – neobična razmjena izvršena je u Tuzli. Naime, komanda bivše JNA u Tuzli sredinom ovog mjeseca je za 100 zarobljenih svojih pripadnika dala Teritorijalnoj odbrani Tuzle velike količine oružja! To je prvi i jedini slučaj takve razmjene u ovom ratu.

KARADŽIĆ naredio bombardovanje Stupa. Nepunih deset dana nakon susreta Karadžić-Boban u Graču i garancije srpske strane da će bombardovanja pošteđiti sarajevsko naselje Stup i katoličku katedralu u ovom naselju. Radovan Karadžić je 14. maja naredio Mladiću Staničiću, ministru tzv. srpske milicije da se Stup i crkva poravnaju do temelja. Naredenje se potpuno izvršilo. Od izuzetno vrijednog spomenika kulture starog više od sto godina ostalo je zgarište, a stradale su i mnoge kuće u ovom naselju.

AS otkriva

Tajna sobe broj 32

Po povratku Alije Izetbegovića, predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, njegove kćerka Sabina, ličnog pratilaca Nurudina Imanovića, inače pripadnika Specijalne jedinice MUP-a iz zlatka Lagumdžije, potpredsjednika SDP-a, na okupiranom sarajevskom aerodromu odvijala se prava drama: po nalogu generala Milutina Kakanjca svi su trebali da budu sprovedeni u kasarnu u Lukavici. Predsjednik Izetbegović je u kancelariji direktora aerodroma rekao: »Ne želim da idem na naloge generala Kukanjca! Ja sam, draga gospodo, predsjednik Predsjedništva jedne suverene države!«

Ništa nije pomoglo. Prvo se pomislilo da se radi o vojnom udaru i preuzimanju vlasti od strane sada već bivših generala. »Meni su odmah uzeli diplomatski pasoš, lično naoružanje i 1700 maraka.« pravi Nurudin Imanović.

»Čim smo došli u Lukavicu predsjednik je tražio objašnjenje. Mene su i vezali liscicama. Bili smo u istoj prostoriji. Donjeli su nam tepsiju pržene slanine sa jajima da jedemo, a znaju da je predsjednik vjernik. Na kraju je Sabina spavala sa doktoricom, ali smo odbili bilo kakvu medicinsku pomoć iz preventivnih razloga. Samo s vremena na vrijeme predsjednik je imao na raspolaganju telefon, radio i televizor, te se donekle i upoznao sa situacijom u gradu i Republici. Kada je od

Številka ŽR organizacije RK, na katera se lahko nakupijo denarno pomoč beguncem iz BiH, s pripisom za BiH:
50101-678-51579

generala Vojislava Đurđevića sve oko pregovora preuzeo pukovnik Miloje Gagović, znali smo da mnogo toga nije u redu.

Treći dan sam pristao na učenju Gagovića: ostao sam kao talac, da bi se Kukanjac oslobodio, a time i spriječene velike žrtve. Dogovor je bio da ostane i major Kolm Dojl sa mnomo, ali je i on otišao transporterom UNPROFOR-a. Sjećacu se uvijek sobe broj 32.

Ipak, moram da se zahvalim trojici oficira: potpukovnik, major i kapetan. Bili su zaista korektni i mogu reći da su mi spasili život. Kad sam ostao sam bilo je vrijeđanja.

Vlasenica

Ubijanja ne prestaju

U selima Piskavice i Džandžić koja se nalaze dva kilometra daleko od Vlasenice, četnici su zapalili kuće u kojima su se nalazili žitelji ovih mjesta i kada su pokušali da pobjegnu iz svojih domova, na njih su pucali. Tako su ubijeni Hamir Durić, Alija, Hasan i Salim Džandžić, Alija i Sena Šahinpašić i neki ukrađani iz porodice Smajlović. Iz Vlasenice su u nepoznatom pravcu odvedeni stomatolog Zahid Klomplić i pekar Jusuf Elendić. Prošlo sedmice u selu Zakopće koji se nalazi na granici između Vlasenice i Milića pobjeglo je osamdeset Muslimana i jedan Srbin čije je prezime Gorčin. Njega su ubili zato što je kritički svoje komitije Muslimane.

Mostarce nitko ne može ubiti

Hoće li Mostara i ubuduće biti? Ovo pitanje postavljaju sebi, ali i drugim svi Bosanci i Hercegovci. Upravo kada mu se primicao 500-ti rođendan, Mostar je rasturen, razrušen, razbijen... Preko 100 Mostaraca je izgubilo živote. Do prije amo mjesec dana u ovom gradu živjelo je oko 85 hiljada građana, danas jih je bar 50.000 manje. Štete se procjenjuju na preko 24 milijarde dolara...

Oni Mostarci koji još nisu napustili svoje domove, svoja ognjišta, dane in noći provode u podrumima, skloništim. Na grad je za posljednjih mjesec i nešto više dana palo preko trideset tisuća granata! Mnogi dijelovi grada su srušeni sa zemljom... Mostaru dnevno treba oko 15 tona hrane koje nema...

Eto to je slika jednog od najljepših evropskih gradova, slika

grada koji je na izdisaju.

Ali, ako je zločinac Momčilo Perišić bar i za trenutak pomislio da je srušio Mostar do kraja, onda se grdno prevario. Mostarci su se digli na noge i krenuli u žestoku ofenzivu protiv zločinca Momčila Perišića i njegovih vojnika i četnika. Već su osvojili pojedine dijelove grada. Ne piše se dobro onima koji su zapucali na najljepši grad Mostar, jer Mostar je živ i živeće – poručuju Mostarci.

BROJEVI TELEFONA U PRIHVATNIM

AJDOVŠČINA 065/62-259, BANJOLE 052/73-144, BREŽICE 0608/77-093, CELJE 063/25-614, CERKNICA 061/798-

001, ČRNOMELJ 068/53-239, DRAVOGRAD 0602/83-470, GORNJA RADGONA, RADENCI 069/65-377, ILIRSKA BI-

STRICA – TRNOVO 067/41-700, KAMNIK 061/811-697, 832-539, KOČEVJE 061/851-462, KOPER, ANKARAN 066/

52-001, KRŠKO 0608/31-787, LENDAVA 069/75-116, 75-974, LJUBLJANA 061/216-603, LJUBLJANA 061/268-

ZA IZBJEGLICE IZ HERCEG BOSNE

Bihać

Neviđena zvjerstva

U Bosanskoj krajini četnici nastavljaju svoja zvjertva. Neviđen genocid nastavlja se nad muslimanskim i hrvatskim pučanstvom. Iako je neprijatelj okružio i prekinuo sve veze i komunikacije na ovom dijelu bosansko-hercegovačkog prostora, istina o zvjertvima nad civilnim pučanstvom ipak prodire u svijet.

SRNA, agencija srpskog naroda je objavila da sam izvršio masakr nad dobrovoljcima na Vracama, a ja sam u to vrijeme bio u Lisabonu. To je Gagovićovo maslo, jer on je naoružavao SDS.

Da nije bilo četvorice vodnika koji su me čuvali, neki od oficira i dobrovoljaca bi mi odrubili glavu. Tražili su od njih da me ubiju. Na kraju me oslobodio general Aksentijević, a kolima UNPROFOR-a odvežen sam u njihov štab. Vidio sam nekoliko svojih bivših kolega – taksista, kako dojavljaju kojim putem idu kola. Nekoliko puta so bila zasuta paljbom, završava priču Imamović.

Kako govore svjedoci i očevici, četnici na prostoru Bosanske Krupe i Otoke pljačkaju i pale muslimanske i hrvatske kuće a malobrojno pučanstvo muči, tuče i odvodi u mjesto Srpska Jasenica ispod Grmeča, u kojem je još od prije pola godine smještena komanda srbočetničkih formacija. Zarobljene žene i djevojke izložene su najtežim zločinima. Izbjeglice iz Prijedora, Sanskog Mosta, Kozar-

ca, Ljubije i drugih krajiških mjesta koje u sve većem broju stižu u Cazinsku krajinu također svjedoče o zvjertvima nad muslimanskim i hrvatskim pučanstvom.

Nakon što su ušli u Majdan, četničke snage se osvećuju civilnom pučanstvu. Omarska i Ljubija tjednima su u potpunom okruženju neprijatelja. Do njih je nemoguće dotpremiti prijeko potrebnu humanitarnu pomoć.

Prijedor, koji je proteklih dana bio izložen pravoj kanonadi granata iz najrazličitijih oružja, i dalje je u rukama snaga TO BiH. Četnički agresor je prethodno iselio najveći dio srpskog pučanstva iz Prijedora, a potom je prema samom centru grada usmjerio svoje topništvo. Unatoč svemu, snage odbrane drže grad. Najveći zloči-

nac i organizator svega što se događa u Prijedoru je nekadašnji načelnik Službe sigurnosti Stojan Župljanin, koji je sam ubio oko 500 stanovnika, među njima i Mursela Murselovića i dr. Ibru Beglerbegovića. U ka-

Številka našega ŽR, na katoroga lahko nakazujete donarimo pomoć beguncem iz BiH, s pripisom za BiH: 50700-723/3-31455. Vaše prispevke bomo razdelili med begunce, ki so pomoči najbolj potrebni.

sarnu je odvodio ljude pod izgovorom da će tamo plaćati porez. Od tamo se nitko nije vratio. U utorak su iz sela u okolini Prijedora odveli u Banjaluku više od 200 krava, za hranu vojnicima. U Bosanskoj krajini događaju se zločini, kakve ne pamtimmo niti iz vremena hunskih ratova.

KASINDOL – direktor bolnice u Kasindolu, Mileo Abramović, iz ove medicinske ustanove otpustio je sve bolesnike, a u bolnicu uselio četnički štab i preuredio je u ratnu bolnicu. Dobljanjem nove funkcije u bolnici je prevedena i otmička čistka otpuštanjem svih zaposlenih Muslimana. U okolne vikendice Abramović je uselio srpske izbjeglice iz Sarajeva i sa Ilidže. U ovoj bolnici u Kasindolu u kojoj se liječe srpski teroristi radi i doskorašnji upravnik Vojne bolnice u Sarajevu dr. Tomislav Taušan.

MANDIĆEVE PRILJETNJE – samorvani ministar pravde, Momčilo Mandić dojurio je 21. maja u štab pukovnika Milisava Gagovića sa zahtjevom da se onemogući dolazak general-majora Nedže Boškovića na pregovore o iseljanju sarajevskih kasarni. Tom prilikom je prijetio da će uhapsiti i pobiti sve oficire i pripadnike UNPROFOR-a čim stupe na »srpsku teritoriju« ukoliko se kasarne isele.

MOJ ZAVIČAJ

NIŠTA OD VEZA – Sarajevo je za više od mjesec dana doživjelo pravu kalvariju, umnogome zahvaljujući i petoj koloni. Granatama su pogodjeni gotovo svi vitalni objekti, a po procjenama stručnjaka predpostavlja se da je prethodno pripremljen i teren. To se pogotovo odnosi na telekomunikacioni sistem i uništavanje glavne pošte kojim je uništeno oko 50.000 telefonskih linija. Prethodno je na Pale odbjeglo nekoliko PTT stručnjaka, među kojima i Miru Banjac, čovjek koji bosansko-hercegovački PTT saobraćaj ima u malom prstu.

STRAH OD BOLNICE – Sarajlije se s pravom boje kasarni koje jugo-armada predaje Teritorijalnoj obrani. Prvo su predate »Jajce« i »Zmajevac«. Odmah poslije toga uslijedilo je granatiranje pomenutih kasarni, a vlasnici kuća u blizini ostajali su bez krova nad glavom. Samo Jajce do sada je pogodilo 35 granata, a oko Zmajevca mnoštvo objekata je srušeno sa zemljom. Sada se javlja strah i od Vojne bolnice u kojoj je zarobljeno 150 zolja in gotovo toliko snajpera, te mnoštvo automatskog naoružanja. Mnogo oružja je pokušano da se uništi, ali su recimo zatvarači i ostali dijelovi pod prijetnjom oružja pronadženi u travi i kontejnerima za smeće.

PRIJETE I BOLESTI – gradske vlasti Sarajeva uklopile su se u crnilo koje je po prvi put snašlo Sarajevo u njegovoj istoriji. Glad hara na sve strane, a grad je velika deponija smeća koje prijeti poput granata sa okolnih brda. Neće biti iznenađenje ako epidemije za koji dan počnu uzimati svoje žrtve. U prevladavanju postojećega stanja vlada je donijela dvije odluke: prohibicija alkohola i promijena imena ulice JNA u Branilaca Sarajeva. Druga je naišla na nepodijeljene simpatije, a prvu niko ozbiljno ne shvata kao ni gradske vlasti, nestručne i nesposobne. Ipak cijene pluća na crnoj berzi dostigle su zapanjujuće visine, te su oni koji imaju kućne zalih postali mali bogataši.

SARAJEVO – NEMA VIŠE BOSNA AIR – vlada Srbije oduzela je dozvolu za rad nedavno formiranoj sarajevskoj avionskoj kompaniji »Bosna air«. Iza ove odluke stoji jak pritisak JAT-a na Vladu Srbije. Zanimljivo je i to da je Mesud Kazić, komercijalni direktor ove kompanije nedavno dobio otkaz od Džoke Danilovića, ali tek nakon što je ugovorio sve poslove u zemlji i inostranstvu. Kako nezvanično saznajemo, »Bosna Air« je obavila veliki prevozniki posao za srpske teroriste u Bosni i Hercegovini.

SARAJEVO – ŠEST MRTVIH BIBIĆA – stajala je kuća porodice Bibić na Halvadžinom brijegu, zaseoku prema Humu godinama. A onda, prošle srijede – granata udari u kuću. Unutra je bila sva porodica Bibića. I svi izgiboše – domaćin Mustafa, njegova supruga Dušija, sestra Fehma, kćerka Munira, unuk Damir, snaha, dvogodišnji bratić...

BRČKO – VADILI JIM OČI, ODSLJECALI RUKE – na najsvirepiji način Laništima, Donjem Vukšiću, Ulicama i Marković polju četnici su ubili preko 50 nedužnih žitelja. Jedan od preživjelih mještana kaže da su im zločinci noževima vadili oči, rezali ruke i ekstremitete, a onda takve bacali pod gusjenice vojnog transportera. Da sada su indentifikovana tijela Martina Mikulića, Ivana Brekića, Marina Mikulića, Matuška Filipovića, Jele Filipović, Iko Filipović, Pere Tomića, Nike Filipović, Mara Jovića, Ilije Filipovića, Bože Sarića, Mate Filipovića, Ive Franjića, Bože Kovačevića, Ive Cetića, Vlade Kovačevića, Marijana Stjepanovića, Ante Lukića, Ilija Stjepanovića, Kristine Andrić, Nike Stjepanovića, Ivana Stjepanovića, Mate Andrića, Jozo Čovića, Ljube Billić.

Sarajevo

Sahrano u dvorištu

U sarajevskom naselju Dobrinja koje je, bez protjerivanja, pretvoreno u najveći koncentracioni logor na svijetu u ovom trenutku, građani su na ivici života i smrti. I zbog gladi, jer već 20-ak dana ne mogu iz svojih stanova. Oni koji poginu ili umru sahranjuju se u parkovima ili ispred ulaza u zgrade!

Dragi prijatelji!

U želji da Vam vašu nesreću što više olakšamo u redakciji našeg časopisa Nova doba odlučili smo, da dve stranice namenimo posebno Vama.

Ako nešto trebate, nekog tražite, u neizjesnosti ste, zovite naše brojeve (063) 441-215 ili 441-606. Sa srećom!
Redakcija Nove dobe

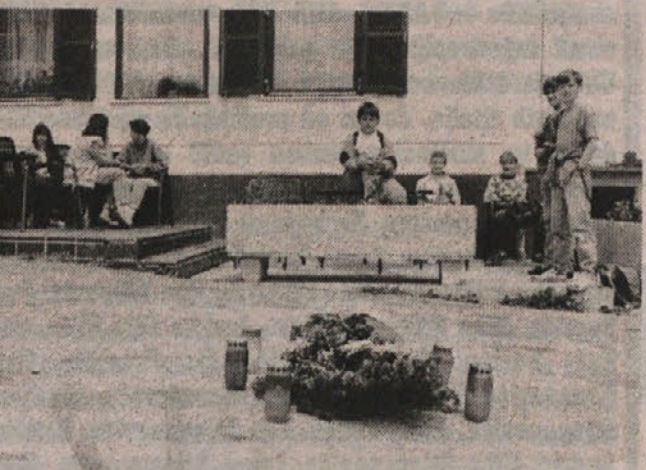
CENTRIMA

560. LJUBLJANA 061/445-321, LJUBLJANA 061/116-280, LJUTOMER 069/87-871, MARIBOR 062/36-661, MARIBOR 062/36-695, MOZIRJE 069/501-200, MURSKA SOBOTA – GOLTE 063/831-741, MOZIRJE – BRDCE 063/831-751, MURSKA SOBOTA – VIDENCI

(dalje prihodnjić)

ZA IZBJEGLICE IZ HERCEG BOSNE

IVEK JE UMRL Z LJUDSTVOM

NEGOVA, JUROVSKI DOL. NA BINKOŠTNI PONEDELJEK. Med borovce pred gostišče počasi polzi avto. Ivek se vrača. Zadnjič. V krsti. Ljudje se prvič odmikajo od njega, da bi mu dali spoštljivi prostor. Žena, otroci, bratje, ena sama solza. Tih ga odnesejo v njegovo hišo, ki jo je gradil z lastnimi rokami. Deset, petnajst, dvajset let.

Brat pravi: »Ne bom dovolil, da bi ga dali v grobnico, ki ji jo je tu zgradil. V sredo ga bomo prepeljali na pokopališče in dali v posvečeno zemljo...«

Čez uro, dve, ko se je dan prevesil, druga kolona vozil. Po vijugati cesti od Lenarta do Jurovskega dola. Spredaj in zadaj in vsepovsod policijska vozila z utripajočimi lučmi. Peljejo malega kmeta, 42 letnega Petra Rotarja, ki je včeraj, pred skoraj 20 urami z enim samim strelom iz svoje lovske puške karabinke, cal. 8,57 skozi daljnogled pomeril v srce Ivana Krambergerja, dobrotnika z Negove, kandidata za predsednika države. Prebujen iz dopoldanske opitosti je segel po puški in skozi priprto okno pomeril v 63 metrov oddaljenega Krambergerja, ki je od predsednika domačega nogometnega moštva ravnokar prejel klubsko majico z obljubo, da bo kot predsednik države v Jurovskem dolu zgradil nogometno igrišče. Nenaodam je Ivek za trenutek otrpnil, mikrofon mu je padel s pokom na oder, zakoračil je proti ljudem, vsak korak je bil bližji in krajši po tretjem se je zgrudil...

Peter Rotar hodi vzravnano, nasmiha se vaščanom, ki v širokem krogu nemo spremljajo novejšo zgodovino slovenske države: ta možak, katerega anonimnost je pred leti segla šele do Lenarta, ko je enako pijan grozil in streljal po vasi, je ubil dobrotnika z Negove najverjetneje samo zato, ker ga je nesojeni predsednik zbudil iz pijanskega dremeža s svojimi gromoglasnimi zvočniki in ne zato, ker bi se naj pred dvema letoma ob kozarcu sprla na Negovi...

To je bilo na Binkoštno nedeljo ob 18.40 v Slovenskih goricah, ki so enako povile oba: krvnika in žrtev. In oba sta prišla v zgodovino, prvi zaradi ene same napačne odločitve in drugi, ki se je leta trudil, da je postal to že za življenja – legenda. Politična osebnost par excelans.

Oba sta uspela s tem, da se je Iveku izpolnila največja želja: umrl je z ljudstvom.

Na majhnem trgu pred Špindlerjevo gostilno in cerkvijo Sv. Jurija je po odhodu policije nekdo spet namestil sedem sveč. Gorijo okrog venca, ki prekriva s kredo narisano prostor, kjer je stal in pod strelom umrl nesojeni predsednik države, Ivan Kramberger z Negove. Nekdanji dimnikar, katerega tragična smrt je že včeraj obletela svet. V demokratični in svobodni Sloveniji, ki naj ne bi več bila na Balkanu, je kmet umoril kmeta, kandidata za predsednika države brez političnih nagibov, ker pijanci in neuravnovešene osebe v Sloveniji ne vodijo politike. Razen v Jurovskem dolu.

J. SEVER

